

Izvoljen je nov medobčinski svet

Še nadalje ga bo vodil dosedanj sekretar Sterk

Te dni so občinske partijske konference v Črnomlju, Metliki, Novem mestu in Trebnjem izvolile nov medobčinski svet ZK za Dolenjsko. Poleg vseh štirih sekretarjev — Jureta Perka v Črnomlju, Jožeta Mozetiča v Metliki, Francija Borsana v Novem mestu in Janeza Zajca v Trebnjem ter Lojzeta Šterka iz Črnomlja, ki bo tudi v novem mandatu obdobju medobčinski sekretar — so postali člani tega regijskega političnega telesa: Mirko Jelenič, sekretar črnomaljske občinske skupščine, Sonja Lovrenčič, delavka v semiški Iskri, Jančko Gladek, vodja Beltovega obrata v Črnomlju; Albinca Tošeka, delavka v metliškem Kometu, Janez Videtič, poslovodja v metliškem Mercatorju, Tone Pezdirc iz uprave metliške občinske skupščine; Boris Gabrič, direktor novomeških združenih osnovnih šol, Jože Piletič, delavec v IMV, Vida Kirn, strokovna sodelavka v združenem zdravstvenem domu, Ludvik Simonič, direktor šentjernejske Iskre; Ivanka Pavlin, predsednica občinske konference SZDL v Trebnjem, Janez Gartnar, predsednik trebanjskega občinskega sodišča, inž. Slavko Nemanič, direktor trebanjske zadruge, in Stane Kozlevčar, delavec v Donitu (Velika Loka).

Kongres na diskusijskih omizjih

Dolenjski komunisti bodo ob študiju resolucije za VIII. kongres ZKS politično preverili tudi lastno okolje — V vseh štirih občinah slavnostni sprejemi novih članov

Če je bil februar politično razgiban, bo ta mesec natrpan s sestanki, posveti, razpravami in družbenopolitičnimi opravili.

Na Dolenjskem zlasti prva polovica marca, ko se volitvam v delegatske skupščine pridružujejo pospešene, vendar ne površne priprave na VIII. kongres slovenskih komunistov.

Medobčinski svet ZK za Dolenjsko je namreč 15. marec določil kot zadnji rok, do katerega morajo Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje preštudirati kongresno gradivo, oceniti stopnjo družbenoekonomskih odnosov, premike pri uresničevanju ustavnih določil in zakona o združenem delu, politično razpoloženje in drugo, kar imajo občinske organizacije ZK v svojih predkongresnih akcijskih načrtih.

Iz sporočil občinskih komitejev, posredovanih prejšnji teden na seji medobčinskega sveta, lahko povzamemo, da so s predkongresno aktivnostjo marsikje začeli že v zadnjih mesecih minulega leta na vsebinsko poglobljenih volilnih konferencah osnovnih organizacij in kasneje še na občinskih partijskih konferencah. Osnovna značilnost teh priprav in razprav je bila sploh v tem, da se

komunisti v njih niso ustavljali le na domačem dvorišču ali celo le pri obrobni zadevi, ampak so segli znatno širše, lahko bi rekli, kar frontno. Vse to in še marsikaj drugega pa predvideva tudi urnik do roka, ki ga je določil medobčinski svet in

V teh štirinajstih dneh, če jih štejemo od danes, bo razprava v vseh organizacijah, v katerih so združeni komunisti, torej v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Za komuniste s področja zdravstvenega varstva, kmetijstva in predelave, SLO, vzgoje in izobraževanja, kulture in telesne kulture ter tiste, ki delajo v upravnih organih, bodo do 15. marca regionalne razprave o kongresnih gradivih. Slednje bodo pripravile in vodile petčlanske skupine, ki jih je za vsako področje imenoval medobčinski svet. Razprave po interesih bodo priredili tudi v nekaterih občinah za svoje območje.

(Nadaljevanje na 4. strani)

DOKONČNI ROKI ZA UGOTAVLJANJE BORČEVSKEGA STAŽA

Na VII. kongresu ZZZ NOV Jugoslavije so sklenili, da je treba omogočiti dokazovanje borčevskega staža tudi tistim udeležencem narodnoosvobodilnega boja, ki tega niso storili do 31. decembra 1966. leta, to je do roka, ki ga je določal zakon. Spremenjeni in dopolnjeni zakon zdaj določa, da je skrajni rok za predložitev zahteve občinskemu odboru ZZZ NOV 30. junij 1978, skrajni rok za sprožitev postopka za dokazovanje borčevskega staža na osnovi izjav prič pa je 31. december 1978. S tem bo omogočeno, da uveljavijo svoje pravice zlasti tisti udeleženci NOB, ki prej niso dokazovali borčevskega staža, ker niso imeli pravice do pokojnine ali iz kakšnih drugih razlogov (kmetije, gospodinjje).

Berite v današnji številki!

- KDO POJDE NA KONGRESE str. 4
- MALO ZANIMANJA ZA DOMAČI FILM str. 4
- TRI KAPLJE PELINA GRENIJO VSAKDAN str. 6
- NA SLEDI ZA IZGUBLJENO UMETNINO str. 15
- DRST PODUSTI POD REFLEKTORJI str. 16
- NEPRIJETNA ROMANJA MRTVE JOHANCE str. 24

Praznik dolenjske kapljice

Od 17. do 19. marca „Teden dolenjskega cvička“, ki bo letos v Šentjerneju — Deset članska komisija ocenila 88 vzorcev — Najboljši pohvaljeni v Šentjerneju

Natanko čez petnajst dni, 17. marca, se bo v Šentjerneju začela tradicionalna vinogradniška prireditve „Teden dolenjskega cvička“. Prireditveni odbor je sprva to vse bolj priljubljeno in na Dolenjskem eno večjih turističnih prireditev načrtoval v Novem mestu, zavoljo popravila starega mostu pa jo bodo preselili v Šentjernej.

Navzlic „prišilni“ selitvi pa slavje dolenjskih vinogradnikov in ljubiteljev dobre kapljice ne bo okrnjeno. Vse namreč poteka po naprej začrtani poti. Tako so v okviru prireditve pripravili organizatorji v soboto, 25. februarja, v otoškem hotelu Garni pokušno najbolj-

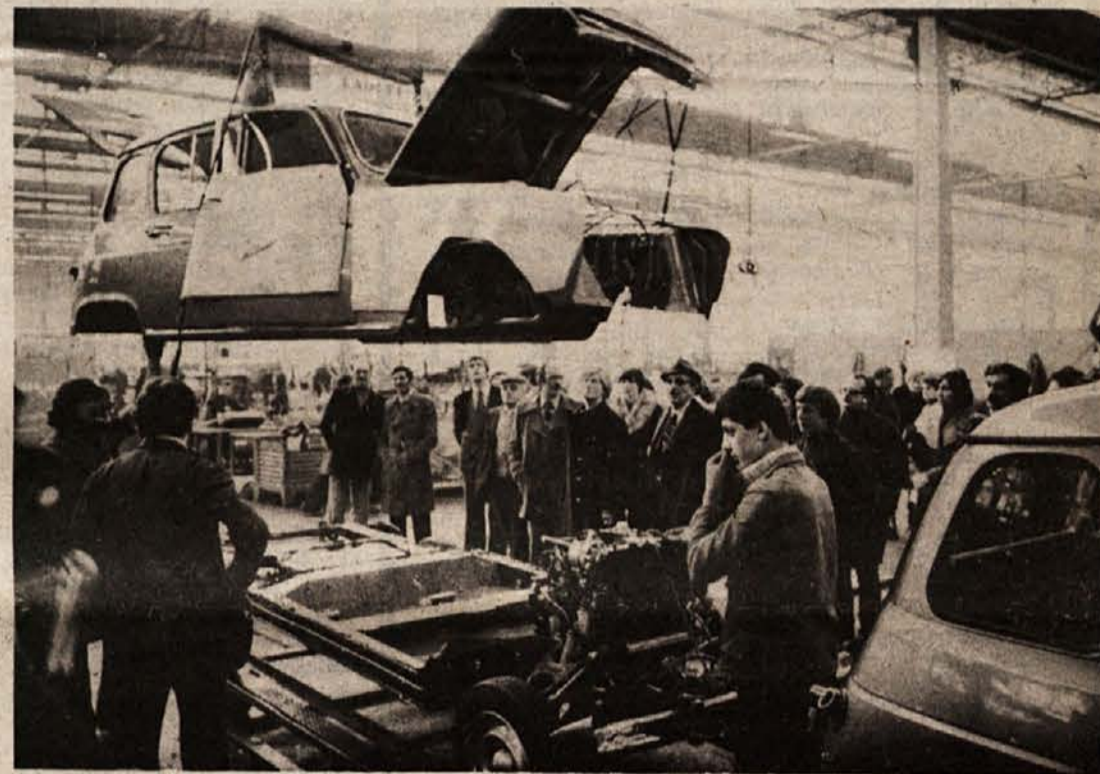
ših dolenjskih cvičkov. Na mizah je bilo kar 88 vzorcev in komisija, ki jo je vodil predsednik vinskih izvedencev prof. dr. Alojz Hrček z ljubljanske biotehnične fakultete, je imela obilo dela. Pokuševalci so si natočili vzorce iz dolenjskega vinogradnega območja, in sicer iz področij krške, novomeške, trebanjske in sevniške občine.

Člani komisije so sklenili, da bodo na tridnevem šentjer-

nejskem vinogradniškem slavlju podelili diplome tistim cvičkom, ki so dosegli od možnih 20 več kot 14,50 točke. Takih vzorcev je bilo enajst. Kot prav dobre cvičke, ki bodo dobili priznanje, so ocenili tiste, ki so dosegli od 13,50 do 14,49 točke. Teh je bilo kar 38. Dobrih, ki zaslužijo pohvalo, je bilo na Otočcu 19 cvičkov (dosegli so od 12,00 do 13,49 točke), ostalih cvičkov (od 10 do 12 točk) je bilo 9, medtem ko je bilo 11 vzorcev zaradi raznih napak izločenih, oziroma neocenjenih.

Razen prof. Hrčka je vzorce ocenjevalo devet pokuševalcev in sicer iz vrst vinogradnikov z dolenjskega vinorodnega območja. Natančen vrstni red najboljših cvičkov bo objavljen v posebnem biltnu, ki ga bo organizator natisnil v 1000 izvodih in razdelil na dan otvoritve „Tedna dolenjskega cvička“.

J. PEZELJ

PLANSKI DELAVCI NA OBISKU — V torek dopoldan so si udeleženci posveta o družbenem planiranju ogledali proizvodne prostore novomeške tovarne IMV. (Foto: Janez Pavlin)

Slovenski planerji na Otočcu

Na Otočcu je bilo 27. in 28. februarja 11. republiško posvetovanje o planiranju v občini

Posveta, ki ga je pod pokroviteljstvom novomeškega izvršnega sveta pripravil Zavod SRS za družbeno planiranje, se je udeležilo blizu sto strokovnih delavcev iz vseh občinskih središč naše republike.

Uvodni govor je imel predsednik IS SOB Novo mesto Avgust Avbar, ki je prisotne seznanil z razvojnimi problemi občine in njenimi prispevki k širšemu razvoju. Prikazal je zelo dinamičen gospodarski razvoj občine, hkrati s tem pa opozoril na vrsto problemov, ki jih tak razvoj nosi s seboj zlasti na področju izobraževanja, zdravstva in kulture.

V ospredju posveta sta bili temati o pripravah novega zakona o družbenem planiranju in pripravi metodologije za planiranje v občini in KS.

povezoval strokovno delo med planskimi organi občin, predvsem na področju metodoloških vprašanj, programov dela, posvetovanj in izobraževanja planskih kadrov.

Udeleženci posveta so si v torek dopoldan ogledali proizvodne prostore novomeške tovarne IMV.

J. PAVLIN

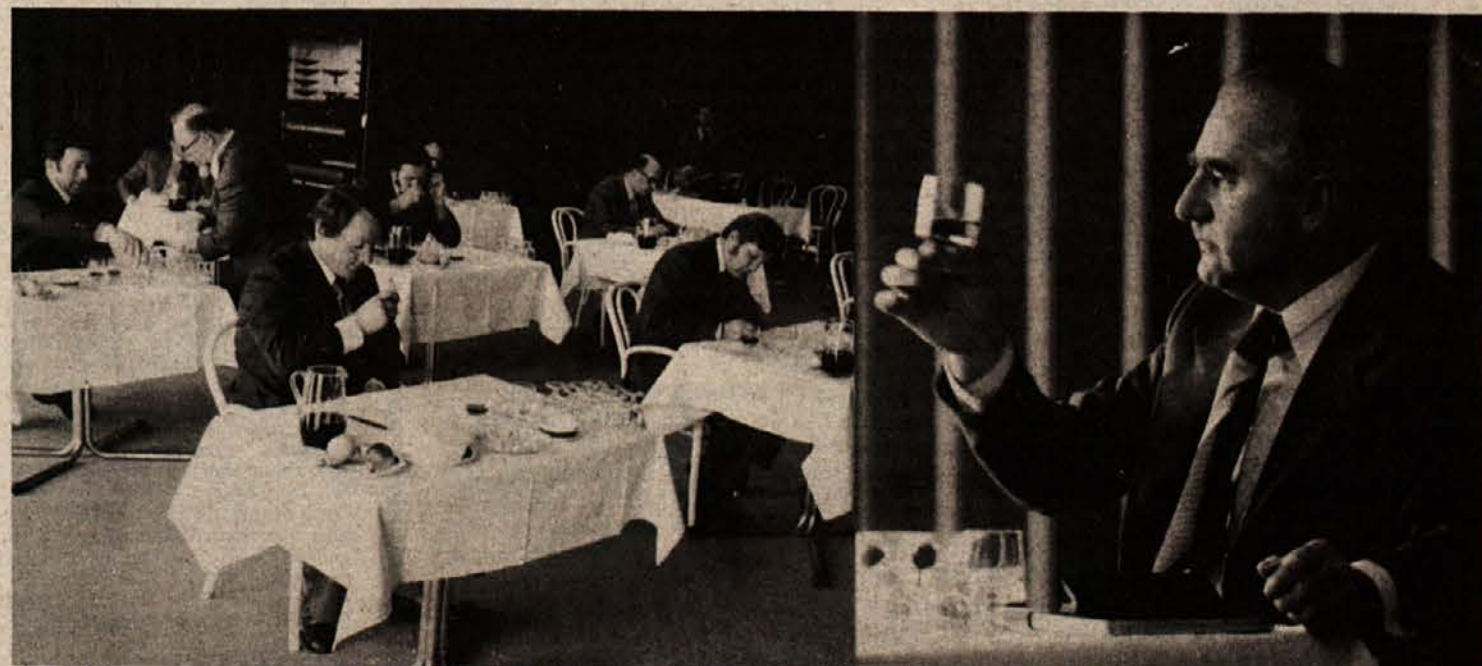
Nestalno južno vreme se bo nadaljevalo s krajšimi prekinitvami padavin. Na bistveno izboljšanje še ne kaže.

KANDIDATI ZA DELEGATE DRUŽBENOPOLITIČNIH ZBOROV 7 OBČIN V DANAŠNJEM SDL

Današnja številka Skupščinskega Dolenjskega lista prinaša med drugim tudi razglašene 7 občinskih volilnih komisij našega področja o kandidatih za bodoče delegate v družbenopolitičnih zborih občinskih skupščin. Volitve teh delegatov bodo v nedeljo, 12. marca. Bralecem priporočamo, da se seznanijo s kandidati iz svojih območij iz objavljenih razglasov; med njimi je vrsta znanih družbenopolitičnih, kulturnih, gospodarskih in drugih javnih delavcev. Občinske kandidacijske konference so tokrat predlagale tudi vrsto mlajših delavcev, ki se tako vključujejo v delegatski sistem.

MINIMAKS V NOvem MESTU

Uprava novomeške športne dvorane bo poskrbela, da bo ob dnevu žena pestro tudi v Novem mestu. V torek, 7. marca, ob 19. uri bo v dvorani pripravila veseli večer, na katerem se bodo Novomeščankam in Novomeščanom predstavili znani jugoslovanski humoristi. Naslov prireditve je „Od glave do pete“, vodila pa jo bosta Miča in Minja, gostje veselega večera pa bodo Nela Eržišnik, Željka Fattorini, Tomislav Ilič, Dubrovački trubaduri in Milovan Ilič-Minimaks, najbolj piker Jugoslovani. Vstopnice lahko kupite v predprodaji v Kompas ali Športni dvorani.

OSEMINOSEMDESET VZORCEV — V otoškem hotelu Garni se je v soboto, 25. februarja, zbrala 10-članska komisija enologov, ki so pokušali vzorce cvička iz dolenjskega vinogradnega območja. Najboljši cvički bodo objavljeni v posebnem biltnu, ki ga bo prireditvena komisija izdala pred začetkom „Tedna dolenjskega cvička“ v Šentjerneju. Na sliki: pokuševalci na „delu“. (Foto: J. Pavlin)

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Naši novinarji bodo v torek, 7. marca, od 17. ure naprej čakali v gostilni „Reclj“ v Šentjerneju, kar seveda pomeni, da bodo na voljo občanom z območja krajevne skupnosti

ŠENTJERNEJ

Pričakujemo številne obiske in kopico informacij o življenju in delu pregovorno zgovornih Šentjernejčanov in okoličanov.

V Nikoziji se je začelo sojenje teroristoma, ki sta pred več kot desetimi dnevi ubila v ciprskem glavnem mestu generalnega sekretarja organizacije solidarnosti afro-azijskih narodov in direktorja egiptovskega časnika Al Akbar Jusefa el Sebaja.

To sta 29-letni Samih Mohamed Katar, ki ima jordanski potni list in 26-letni Zajid Husein Ahmed Ali, ki naj bi bil

nega dokumenta sestanka redakcijske skupine niso mogle praktično storiti prav ničesar.

Neuradna posvetovanja prav tako za zdaj niso uspela premestiti razlik, pa ostaja tako pred predstavniki 33 evropskih držav, Kanade in Združenih držav Amerike še vedno negotovo obdobje do uradnega zaključka sestanka.

ZENEVSKA SVARILA

70 mednarodnih organizacij in 145 nacionalnih organizacij iz 70 držav se v Ženevi udeležuje nevladne razorožitvene konference, ki se je začela v začetku tega tedna.

Ženevska konferenca želi opozoriti svet na strahotne posledice tekme v oboroževanju in angažirati svetovno javno mnenje za odločnejša ukrepanja na področju razorožitve.

Konference se udeležuje vrsta pomembnih osebnosti, med drugim predsednik generalne skupščine Organizacije združenih narodov Lazar Mojsov, nekdanji švedski premier Olaf Palme, dobitnik Nobelove nagrade za mir Philip Noel Baker in sovjetska astronautka Valentina Terješkova. Jugoslavijo zastopa jugoslovanska liga za mir, neodvisnost in enakopravnost, delegacijo pa vodi Bogdan Osolnik.

V svojem govoru je Lazar Mojsov opozoril na velikanske izdatke, ki jih terja oboroževanje in na koristi, ki bi jih človeštvo lahko imelo, če bi se vsaj za nekaj odstotkov zmanjšali izdatki za orožje.

Ženevska konferenca je prvi letošnji mednarodni sestanek, posvečen razorožitvi. Kot je znano, se bo predvidoma konec maja začelo v New Yorku izredno zasedanje generalne skupščine Združenih narodov, posvečeno problemom razorožitve.

JANEZ ČUČEK

Začetek sojenja

kuvajtski državljani. Obtožnica ju bremeni umora z naklepom, za kar je po ciprskih zakonih predvidena tudi smrtna kazen.

S tem se začenja zadnje dejanje drame, ki je terjala več kot dvajset življenj egiptovskih komandosov in pripadnikov ciprske nacionalne garde, ko so se pripadniki teh dveh organizacij na letališču v Larnaki med seboj spopadli med neuspešnim poskusom egiptovskih komandosov, da bi osvobodili talce v ugrabljenem letalu.

Eden izmed stranskih učinkov tega spopada je tudi prekinitve diplomatskih odnosov med Ciprom in Egiptom na zahtevo slednjega.

Pred začetkom sojenja v Nikoziji so spročili, da je tretji član teroristične trojke, neki Rejat Samir al Ahat (30 let), z iraškim potnim listom, še na begu. S Cipra je namreč odšel tisti dan, ko se je napad začel.

V BEOGRADU NIČ NOVEGA

Beograjski sestanek konference o evropski varnosti in sodelovanju ni medtem prinesel nič novega. Zaradi skrajno nasprotno-jočih si stališč glede zaključ-

PARIZ – Pa naj bo današnja fotokronika dopolnjena z malce nenavadno podobo: kaže namreč znanega francoskega slaščičarskega mojstra Etiena Tholoniata, ki dodaja zadnje podrobnosti k doslej verjetno najbolj zanimivi torti, kar so jih kdaj naredili. V podobi deklince, ki leži sredi rož. Vse je kajpak izdelano iz peciva in sladkorja. No, nekaj bo držalo: če je kdaj kdo lahko kateri ženski rekel, da je sladka in da bi jo najraje pojedel – potem je mogoče tako reči za ta izjemen kulinarčni izdelek, ki so ga te dni razstavili v Parizu.

„Neprijjubljene“ delegacije

V času, ko vsepovsod evidentiramo možne kandidate za vodstvene funkcije v delegatskem sistemu, moramo temeljito analizirati predvsem tiste probleme, ki so zavirali razvoj odločanja delovnih ljudi in občanov.

Med probleme, ki zaslužijo posebno pozornost, sodi vsakakor odnos do „neprijjubljenih“ delegacij. Pri tem mislimo predvsem na tiste delegacije, ki se ne zadovoljujejo s predlogi strokovnih služb in organov, ki skušajo vsako odločitev pretehtati, ji priti do dna in se šele nato odločiti za predlog ali proti njemu. Tak način, pa četudi je najbolj pošten in odgovoren, seveda kaj hitro vzbudi negodovanje pri predlagalcih rešitev. Slednji navadno kaj hitro označijo takšno družbenopolitično delo za neodgovorno, zaviralno in celo politično sumljivo ali škodljivo, čeprav je resnica navadno prav nasprotna.

Smisel delovanja delegacij je v tem, da člani delegacije že med seboj razčistijo odnos do zadevnega vprašanja na podlagi interesov, saj mora vsak član delegacije prislusniti interesom ljudi in jih na podlagi dogovorov usklajevati že v svoji delegaciji. Na tej podlagi potem predstavnik delegacije sodeluje pri dogovorih na sejah skupščin ali drugih podobnih teles in se na podlagi stališča delegacije, ki jo

predstavlja, odloča, oziroma sodeluje pri usklajevanju intere-

sov. Zato upravičeno poudarjamo, da v delegatskem sistemu ne gre več za klasično preglasovanje večine nad manjšino, temveč za usklajevanje in dogovarjanje, kar mora temeljiti na poštenosti in odgovornosti.

TELEGRAMI

HERCEGNOVI – Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel izrednega in pooblaščenega veleposlanika Sovjetske zveze v SFRJ Vladimira Stepakova, ki mu je izročil poslanico generalnega sekretarja centralnega komiteja KP SZ, predsednika prezidija vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze, Leonida Brežnjeva. Med pogovorom, ki je potekal ob tej priložnosti, so obravnavali tudi nekatera vprašanja, povezana z mednarodnimi odnosi in sodelovanjem.

BEOGRAD – Podpredsednik ZIS in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić je sprejel veleposlanika ZDA v Jugoslaviji Lawrencea Eagleburgerja pred njegovim odhodom v Washington. Govorila sta o bližnjem obisku predsednika Tita v Združenih državah Amerike in o nekaterih vprašanjih v zvezi s sklepno fazo beograjskega sestanka konference o evropski varnosti in sodelovanju, čemur je bilo posvečeno tudi najnovejšo pismo, ki ga je predsednik ZDA Jimmy Carter poslal predsedniku SFRJ Josipu Brozu Titu.

VARŠAVA – Sekretar IK predsedstva ZKJ, ki je priporočal na delovni in prijateljski obisk v LR Poljsko, se je pogovarjal s svojim gostiteljem, članom politbiroja in sekretarjem CK poljske združene delavske partije (PZDP) Edwardom Babiuchom. Ob tej priložnosti je Stane Dolanc obširno spregovoril o pripravah na XI. kongres ZKJ in o rezultatih, ki smo jih dosegli v družbenogospodarskem razvoju države. Še posebej pa je opozoril na smeri razvoja političnega sistema, v zvezi s tem pa na nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja. Poljski gostitelji so spregovorili svojim gostom o nedavni drugi državni partijski konferenci in o nalogah partije na notranji in mednarodni ravni. Jugoslovansko-poljski pogovori se bodo nadaljevali v Varšavi. Poleg tega bodo predstavniki ZKJ obiskali več delovnih kolektivov v Varšavi in Poznaniu, okoli 300 kilometrov od glavnega mesta.

NEW DELHI – Po najnovejših podatkih, ki so jih objavili v New Delhiju, je stranka bivše indijske predsednice vlade Indire Gandhi dobila absolutno večino poslanskih mest na volitvah v indijski državi Andra Prades. To je, ob Kartanaki, druga indijska država, v kateri je kongresna stranka Indire Gandhi osvojila absolutno večino.

BERLIN, MILANO – Skupina iranskih študentov iz Zahodnega Berlina je vdrla v iransko veleposlaništvo v Nemški demokratični republiki, poroča agencija ADN. Iranski študentje so bili nekaj ur zavarirani v prostorih veleposlaništva, kot talce pa so imeli štiri uslužbenke veleposlaništva. Na zahtevo iranskega veleposlanika je policija „začasno ujel napadalce in začela s preiskavo“. Ob aretaciji so napadalcem vzklicali gesla proti iranskemu šahu, iranski študentje so iz Zahodnega Berlina prišli z enodnevni dovolilnicami. Ekstremisti so z zažigalnimi bombami napadli tudi zastopstvo iranske letalske družbe v Milanu. Policija je sporočila, da pri tem bombnem atentatu ni bil nihče ranjen, pač pa je požar, ki je izbruhnil po eksploziji, povzročil precejšnjo škodo.

Žal pa se nekatera vodstva še vedno zatekajo k staremu odborniškem odločanju, oziroma želijo, da bi delegati predvsem formalno verificirali odločitve, ki so jih oni v bistvu že vnaprej sprejeli. V tem soočanju starega z novim se problemi nujno človeško in politično zaostrijo, pri čemer, žal, nemalokrat odgovornejša delegacije potegnejo krajši konec. To pa v takih primerih ni posledica prevladanja argumentov, temveč moči vodstev oziroma premajhne odgovornosti drugih delegatov. Ob tem pade slaba luč na tiste, ki so hoteli odločitev resnično pretehtati in jim priti do dna, ne pa na one, ki so se pri tem posluževali neprimernih načinov družbenopolitičnega dela in s tem v bistvu ovirali samoupravni razvoj.

„Neprijjubljene“ delegacije včasih resda opozarjajo, da gre morda tudi za sestavo ljudi, ki želijo metati polena pod noge poštenim prizadevanjem. Toda nemalokrat bi se morali odločeneje vprašati, kdo je kriv za njihovo „neprijjubljenost“: člani delegacije ali pa tisti, ki morajo delovati na podlagi odločitev delegacij.

JANEZ KOROŠEC

tedenski mozaik

VARČUJMO! To je temeljna dneva povsod in kajpak tudi v Združenih narodih, kjer pa tega, kot kaže, nočejo vzbuditi preveč dobesedno. Tako vsaj mogoče razumeti najnovejšega sklepa, da bodo uslužbenci Združenih narodov znova (predlanski so si zadnjič) povisali osebne dohodke. Po novem bo organizaciji Združenih narodov kar 75 ljudi imelo osebne dohodke, ki bodo presegali 75.000 dolarjev letno (dolar je nekaj več kot 18 dinarjev). Samo ilustracija: v Zvezni republiki Nemčiji, kjer imajo sicer politiki med vsemi državljani najvišje osebne dohodke, zasluži zvezni minister okrog 73.000 dolarjev letno...

NEKAKO TAKO PA SE SE RAVNALI tudi v francoski SDECI, ultra vohunski organizaciji, ki skrbi za vohunstvo kontraobveščevalno službo tujini. Po skopih podatkih, ki so prodrli do časnikarjev, je mogoče sklepati, da so šefi različnih oddelkov začeli spopadati med seboj za vpliv in oblast – nekaj podobnega kot v ameriški CIA. Ministrstvo za vojsko, čigar sklopu deluje SDECI (za razliko od DST, ki notranje varnostne obveščevalne službe, ki neposredno podrejeno notranjemu ministrstvu) hotelo objaviti uradnega sporočila, toda opazovale so prepričani, da je položaj resen... Veselje za nasprotnike Francije...

TAKO PA JE KITAJSKA TISKOVNA AGENCIJA poročala o novem rekordu, ki so ga dosegli kitajski krojači. Pred pet tisoč prihoditmi so namreč na osrednjem trgu v mestu Cengtu provinci Cecuan v petdesetih minutah sešili dve moški obleki. In ker njimi niso hoteli zaostajati tudi kuharji, ki so v dvesto minutah in štirih sekundah ubili in očistili štiri kokoške, jih napolnili z dišavnimi pripravili za pečenje. Vse se je dogajalo v okviru tekmovanja pod geslom „Kdo zna bolje in hitreje“, ki ima seveda tudi svoje notranjepolitične ozadje. Spodbudilo naj bi k bolj učinkovitejšim uslugam LR Kitajski...

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

ZNANSTVENO SREČANJE

V Zagrebu se je končalo znanstveno srečanje „Osma konferenca zagrebških komunistov in razvoj KPJ – ZKJ kot moderne stranke delavskega razreda“. Pokrovitelj srečanja je bil Josip Broz Tito.

„PREPRIČEVANJE PREPRIČANIH“

Namesto da bi imeli svoje politično stališče do vsakega vprašanja, ki ga prinaša življenje, in to stališče po potrebi tudi branili pred tistimi, ki izhajajo pri iskanju konkretnih rešitev z nasprotnih pozicij, Socialistična zveza in sindikat ter komunisti v njej pogosto ravnajo tako, kakor da „prepričujejo prepričane“, namesto da bi prepričali tiste, ki mislijo drugače, so med drugim poudarili v razpravi o vlogi sindikatov in Socialistične zveze v občini. Posvet je bil sklican na pobudo Edvarda Kardelja.

ZLATA PLAKETA

Predsednik Tito je sprejel vodilne družbenopolitične delavce SR Črne gore, ki so ga seznanili s problemi razvoja te bratske republike. Na sprejemu so predsedniku Titu izročili zlato plaketo predsedstva Črne gore.

POROČILO O DELU

V Beogradu je bila seja predsedstva CK ZKJ, na kateri so obravnavali predlog za dopolnitev in spremembo statuta Zveze komunistov Jugoslavije ter osnutek poročila o delu med desetimi in enajstim kongresom.

UGODNA OCENA

Ko je predsedstvo republike Slovenije med drugim razpravljalo tudi o vlogi družbenih pravobranilcev samoupravljanja ter sodišč združenega dela, je ugotovilo, da so se slednji uveljavili kot pomemben dejavnik

uresničevanja družbenoekonomskih odnosov in drugih samoupravnih odnosov ter zagotavljanje njihove ustavnosti ter zakonitosti.

OPOZORILO

Izvršni odbor predsedstva republike konference SZDL Slovenije je opozoril, ko se je seznanil tudi s predlogi možnih kandidatov za posamezne odgovorne družbene funkcije v občinah, da so v nekaterih občinah premalo upoštevali potrebo po hitrejšem vključevanju novih nosilcev najpomembnejših družbenih funkcij, pritegotvanju novih kandidatov z vseh področij družbenega dela in življenja ter potrebo po zagotovitvi ustrezne socialne in drugačne sestave nosilcev teh funkcij, zlasti kar zadeva udeležbo žensk.

VELIKA ODGOVORNOST

Predsednik republike Josip Broz Tito je, ko je sprejel direktorja Radia Jugoslavije dr. Zdravka Pečarja, poudaril pomen ustanovitve tega radia in opozoril na veliko odgovornost njegovega kolektiva za to, da bi beseda socialistične samouprave in nevrščene Jugoslavije prek novih močnih oddajnikov prodrla ne le v Evropo, temveč do številnih naših prijateljev po vsem svetu, posebno v nevrščene dežele.

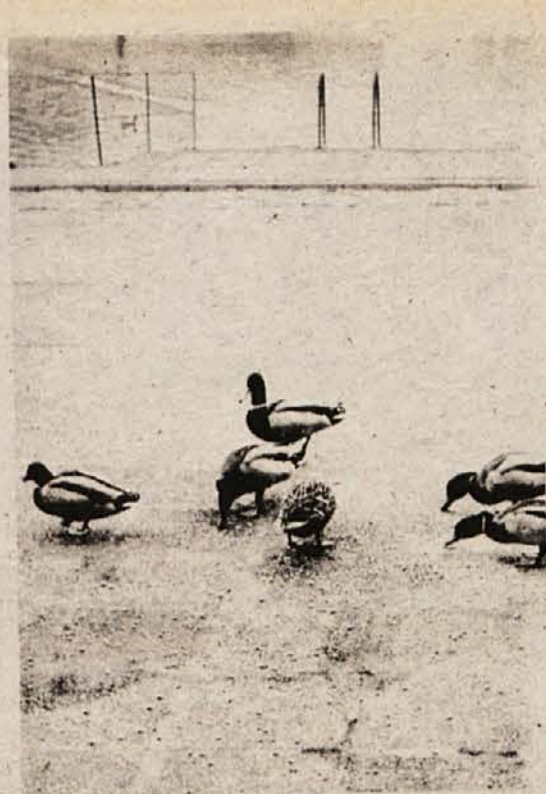
TISKOVNA KONFERENCA

Sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ Todo Kurtović in vršilec dolžnosti predsednika Zvezne konference SZDL Jugoslavije Marin Cetinić sta imela konferenco za domače časnikarje, na kateri je Todo Kurtović govoril o pripravah na 11. kongres ZKJ, na kongrese v republikah in na pokrajinski konferenci ZK, Marin Cetinić pa o predvillni dejavnosti in vlogi javnih občil.

MILAN MEDEN

ZAKLAD ZAKLADOV – Leopold Kozlevčar iz Slovenske vasi, ki je svoj dom spremenil v edinstveni muzej starih predmetov, hrani med drugim tudi zbirke starih novcev od najstarejših (rimskih) časov do danes. Obiskovalcem rad pokaže tudi druge stare dragotine, razmeščene po sobah.

NA ŽVIŽG PRILETIJO – Jata divjih rac, ki se vedno zadržuje blizu gostišča na novomeški Loki, dela vtis dresiranih živali. Ker jim osebje lokala večkrat daje jesti, so se race navadile v jati prileteti na „kosilo“, kadar jim zažvižgajo. (Foto: Bažer)

ZASTAVE MALOMARNOSTI – Ko se je sneg stalil, so dolenski potoki ponovno odložili na grmičevje ob bregu nekaj znanilcev našega napredka in malomarnosti. Odnos do okolja se sicer boljša, a kljub temu smo še daleč od tega, da bi ga tudi v drobnarijah potrdili. (Foto: MiM)

CESTA OBUPA ALI PRIČAKOVANJA? – Oboje: Praprečani so že obupali, hkrati pa še vedno upajo, da bo ta, 1,5 km dolga cesta naposled le dobila asfalt. Cestišče, ki povezuje Potok in Prapreče, so namreč že dvakrat pripravili za asfaltiranje, pa se je zadeva obakrat izjalovila.

SEJEM NA VESELI GORI PREJ

Tradicionalni Gregorjev sejem na Veseli gori pri Sentrupertu bo letos izjemoma že v soboto, 11. marca. Vabljeni so kupci in prodajalci goveje živine, konj, kramarskega blaga in izdelkov domače obrti. Na sejmu bo prodajal svoje izdelke priznani kovaški mojster Jože Mandelj iz Zagozda pri Dolah.

Sejmišča

NOVO MESTO: Kljub slabemu vremenu je bilo na tokratnem prasičjem sejmu dokaj živahno, kupci pa so prišli tudi iz oddaljenih krajev. Rejci so imeli naprodaj 245 pujskov, starih do 12 tednov, in 27 prašičev, starih od 3 do 5 mesecev. Lastnika je menjalo 276 živali; za pujske so kupci odšteli 640 do 900 din, za prašiče pa 910 do 1.200 dinarjev.

BREŽICE: V soboto je bilo na prodaj 683 pujskov, starih do 3 mesece, in 18 starejših prašičev. Prodanih je bilo 617 pujskov (po 36 do 38 din kilogram žive teže) in 9 prašičev (po 24 din kilogram žive teže).

Kmetijski nasveti

Rez v pozeblem vinogradu

Vinogradnikom bo še lep čas v spominu lanska sprva pretopla, potem pa premrzla pomlad. Česar ni uničil marčevski marz, je dokončala aprilka pozeba. Vsaj za žametno črnino, brez katere ni cvička, to velja. Dala je le desetino ali pa še manj pridelka v nekaterih bolj izpostavljenih legah. Temu primerna mora biti zdaj rez vinske trte, ki je eno najvažnejših, najodločilnejših vinogradniških opravil.

Kot je znano, rodi vinska trga na enoletnem lesu, ki je zrastle iz dvoletnega. Na tej ugotovitvi sloni običajna rez, s katero uravnavamo rast in rodnost. V korist rodnosti zlasti pri mladi trti nikakor ne smemo pretiravati, kar slepo počno neučakanci, ki ne računajo, da mora trta dolgo časa roditi. Kdor trto z rezjo preobremenjuje, škoduje sebi in vinogradu, piše dr. Jože Colnarič in za običajni rez svetuje naslednji praktični nasvet: trte sort z majhnim grozdem obremenimo z 10 do 14 rodnimi očesi, trte sort z velikimi grozdi pa z 8 do 10 rodnimi očesi na površinski meter življenjskega prostora.

Vse to pa se podre, če mora vinogradnik obrezati pozebel vinograd. In pred tem dejstvom so zdaj mnogi dolenski, seveda pa tudi drugi vinogradniki, kjer je lani „trgala“ pozeba.

Z rezjo v pozeblem vinogradu je treba odpraviti. Tudi sicer ni priporočljiva prehuda naglica, vsaj tam ne, kjer je nevarnost pozebe, saj z rezjo lahko malo zavlečemo začetek brstenja. Če je mraz uničil le del pridelka, je rez lahko skorajda normalna, kar pomeni običajno obremenitev trte. Čim hušja je pozeba, tem težje bo najti ustrezen rodni les. Večkrat bo treba uporabiti rozge, ki izhajajo iz šparona, ali pa celo rozge, ki so zrastle iz spečih očes. S preudarno uporabo nadomestnega lesa, čepov ali kratkih reznikov, vinogradnik sicer malo prizadene vzgojo vinske trte, doseže pa vendarle bistveno – pridelek v letu po pozebi.

Spomladanska pozeba je seveda najbolj prizadela mlade vinograde, ki odganjajo hitreje kot stari. Marsikdaj bo kazalo vzgojati debla odrezati kar do osnove, pa če je ta ukrep še tako boleč. Se bo pač v kasnejših letih obrestoval.

INŽ. M. L.

Poldrugi milijon litrov alkohola

Gostinstvo družbenega sektorja v novomeški občini je imelo v letu 1977 za dobrih 18 odstotkov večji promet kot pred letom dni. Gostinci v hotelih, obratih družbene prehrane in gostiščih (brez zasebnikov) so prodali za več kot 48 milijonov dinarjev alkoholnih pijač in iztržili le dobrih 17 milijonov za brezalkoholne pijače.

Po količini prodane pijače vseh vrst lani niso bile bistveno drugačne kot poprej, pač pa je bilo več iztržka predvsem zaradi podražitev. Statistika ugotavlja, da se je pivo lani podražilo poprečno za 16,4 odst., vino skoro za 20 odstotkov, žganje za dobrih 18 odst. itd. V poprečju so šle cene vsem žganim pijačam za 19,1 odst. navzgor, medtem ko so bile podražitve pri brezalkoholnih napitkih kar 23,9-odstotne.

Kot po eni strani gostincem lahko čestitamo za dokaj ugoden finančni rezultat, pa se moramo zamisliti nad količinami prodanih in popitih alkoholnih pijač, posebno še, kar bi bile številke dosti večje, ko bi imeli na voljo tudi podatke o pijačah, iztočenih v zasebnem sektorju gostinstva in po zidanih.

Samo družbeni sektor je lani iztočil blizu 100.000 litrov

piva, 379.276 litrov vina, 29.261 litrov žganja in skoro 80.000 litrov vinjaka, ruma, vodke, viskija, likerjev itd. Skupno je bilo „požlamlanih“ 1.478.519 litrov alkoholnih pijač.

Pri sadnih sokovih smo bili mnogo bolj zmerni. Podatki (spet za družbeni sektor) kažejo, da je šlo v promet le 36.200 litrov sadnih sokov, 150.837 litrov nekoncentriranih sadnih sokov, samo 298.009 slatine itd., skratka: skupaj 884.801 litrov brezalkoholnih pijač.

R. B.

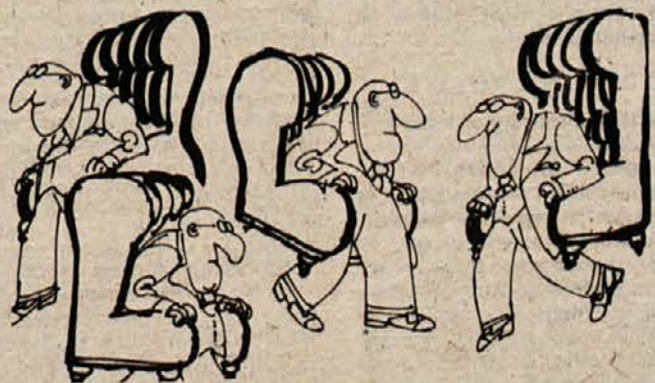
Ob obotavljanju

Draginja spet kaže ostrejšo zobe. Kot so ugotovili na seji komisije za življenjske in delovne pogoje pri svetu Zveze sindikatov Jugoslavije, so cene na drobno poskočile kar za 35,6 odstotka. Zanimivo: najbolj so se povečali stroški za prehrano – kljub letni kmetijskih pridelkov, kakršne v naši državi še nismo imeli.

Vprašamo se, ali morejo kupci na drobno, potrošniki, zoper ta veter kaj ukreniti? V našem tržno planskem gospodarstvu deluje zakon o ponudbi in povpraševanju, vsaj v načelu, vendar na oblikovanje cen vpliva še cela vrsta drugih dejavnikov, od organiziranosti trgovine in davčne politike do potrošniških svetov, ki pa na žalost vsaj v naši pokrajini ne morejo zaživeti in opravljati svoje, z ustavo in zakonom o združenem delu določene vloge.

Pogosto je slišati podcenjujoče mnenje, češ: kaj neki more narediti potrošniški svet zoper trgovski monopol. Sam gotovo ne more narediti veliko, toda če bi zaživel sistem potrošniške kontrole tako, kot je predvideno, bi trgovina bolj občutila vpljo njenih odjemalcev, prek nje pa tudi tisti, ki jo zalagajo z izdelki. Konec koncev potrošniške organizacije niso naš izum, že dolgo jih poznajo v kapitalističnih deželah, kjer dajejo z objektivno informacijo in vzgojo potrošnikom v roke varen

(Bjelovarski list)

– Kadrovski premiki

kompas, da se znajdejo v morju vsiljive, dobičkaželjne proizvodnje in reklame.

V ZDA, ZRN, na Švedskem, Japonskem in drugje imajo potrošniške organizacije od vlade moralno in materialno podporo pri svojem prizadevanju. V Zahodni Nemčiji obstaja celo poseben inštitut za primerjalno preizkušanje blaga in preiskave storitev, vse z namenom, da kupec ni prepričan sam sebi in da se lahko zlorabam utemeljeno postavlja po robu.

Tudi to ni bilo dobro vedeti, ko tako obotavljajoče ustanovljamo svete potrošnikov.

M. L.

Ni bilo uspeha

Turistična bera v minulem letu na področju novomeške občine ni bila velika. V hotelih in gostiščih je prenočevalo 62.101 domačin in 22.527 tujih gostov, skupno pa je bilo 184.686 nočitev.

Medtem ko je bilo na novomeškem območju za 14 odst. več domačin gostov, pa je bilo lani za 9 odst. manj tujcev; teh je tudi 15 odst. manj prenočevalo kot leto poprej.

Podatki kažejo, da slovenski gostje najraje prenočujejo v hotelih Metropol, Kandija ali v obeh Toplicah, medtem ko se Srbi in Hrvati ter drugi gostje iz naše države najraje zadržujejo na Otočcu. Med tujci so bili v večini nemško govoreči gostje iz Zahodne Nemčije in Avstrije.

Nad očitnim padcem tujskega turizma se kaže zamisliti. Res je, da se poznajo gradbena dela v Dol. Toplicah, kjer še pozno jeseni in tudi čez zimo traja sezona za tujce, lani pa so imeli zaradi obnove in modernizacije nekaj mesecev krajše poslovno leto. Razmišljati pa gre v tej smeri, da bi povsod nudili gostu še kaj drugega kot lepo naravo, dobro hrano in termalno vodo. Samo s sprehodi se današnji tuji in domači gost ne zadovoljita več.

R. BAČER

BOLJŠA PRESKRBA S PLINOM?

Na prodajnem mestu plina v Pušcavi pri Mokronogu je zadnje čase tega goriva manjkalo kot marsikjer drugod. Za ta teden je plinar na prodajalcu obljubila ponovno redno dostavo plina. Uporaba plina se je tudi na tem območju močno razmahnila. Do krize so stranke pokupile za tri tovrnjake napoljenih jeklenk na teden.

Komisija za delovna razmerja DSK DO BELT Črnomelj Ul. heroja Starihe 17

OBJAVLJA prosto delo in naloge

OPRAVLJANJE PRAVNIH POSLOV DSK

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba pravne smeri
 - najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
 - moralno-politične vrline
- Prijave z dokazili sprejema kadrovska splošna služba 15 dni po objavi. O izbiri kandidata za objavljeno opravilo in naloge boste obveščeni najkasneje v osmih dneh po zaključku objave. Stanovanje po dogovoru.

Razpisna komisija pri DS DSK BELT, Črnomelj Ul. heroja Starihe 17

razpisuje dela in opravila

VODJE KADROVSKO SPLOŠNE SLUŽBE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba pravne ali upravne smeri
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- moralno-politične vrline in pravičen odnos do samoupravljanja

Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

Lesnina – TOZD „DEKORLES“, Dobova

ponovno objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

- vodje komerciale
- vodje proizvodnje
- tehnologa
- trgovskega zastopnika

POGOJI:

Višja ali srednja izobrazba ekonomske ali tehnične smeri lesne stroke, 3-mesečno poskusno delo, ustreznost moralno-politične vrline, 3 leta delovnih izkušenj v stroki. Naloge in opravila vodje komerciale imajo posebna pooblastila in odgovornosti.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema 15 dni po objavi komisija za medsebojna razmerja. Kandidate bomo z izbiro seznanili v 15 dneh po zaključku razpisa.

NOVO ZA STARO

NOVO ZA STARE SMUČI

INFORMACIJE: TEL. (061) 23-681 INT. 89

trgovska hiša maximarket

PREDAVANJE O ZASČITI

Letos je bilo v osnovni šoli v Sentrupertu spet predavanje o samo-zasčiti in zasčiti pri potresih. Predavanje je potekalo v treh izmenah in so se ga lahko udeležili vsi prebivalci Sentrupert in okolice. Po predavanju so si navzoči ogledali tudi film o zasčiti pri raznih nesrečah.
MIMI LAMOVSĚK
nov. krožek
OŠ Sentrupert

BISTRICA: PRISPEVEK ZA ASFALT

Tudi vaščani Bistrice iz krajevne skupnosti Sentrupert si želijo, da bi bila cesta skozi vas kmalu asfaltirana. 11. februarja so se na sestanku odločili, da bodo nekaj denarja za asfalt prispevali sami, nekaj pa go bo primaknila krajevna skupnost. Ob kanalizaciji, ki so jo že speljali, bo asfalt velika pridobitev za vas.

DANICA LAMOVSĚK
nov. krožek
OŠ Sentrupert

PROSLAVA S PESTRIM PROGRAMOM

Na dan kulturnega praznika smo na naši šoli s proslavo počastili stoletnico rojstva Otona Zupančiča. Najprej so nastopili recitatorji nižjih razredov, ki so pripravili izbor Zupančičevih najlepših otroških pesmi. Učenci višjih razredov so recitali pesnikove domoljubne in socialne pesmi, nato pa je sledil prikaz šolske kulturne dejavnosti. Nastopil je pevski zbor, učenci so pokazali, kaj so se naučili v glasbeni šoli, člani literarnega krožka smo brali svoje spise in pesmi, dvorano, v kateri je bila proslava, pa so okrasili člani likovnega krožka z ilustracijami Zupančičevih pesmi. Za delovanje na kulturnem področju so nekateri učenci dobili knjižne nagrade, med proslavo pa smo izbrali tudi ime za naše kulturno društvo: odločili smo se za „Mlado resje“.

DEJAN KLANČIČAR
OŠ Dol. Toplice

AGROBNOVA LJUBLJANA TOZD – GRADNJE Ljubljana, Slovenčeva 93

objavlja proste delovne naloge

- 1. več gradbenih inženirjev in tehnikov
- 2. več gradbenih delovodij

Poleg splošnih morajo kandidati za opravljanje gornjih delovnih nalog izpolnjevati še naslednje pogoje:
Pod 1: zaželen je strokovni izpit
Pod 2: delovodska šola

Delovne naloge se opravljajo v operativi, tehničnih službah in stranskih dejavnostih. Vloge z dokazili o strokovni izobrazbi sprejema kadrovska služba Agrobnove, Ljubljana, Slovenčeva 93, 15 dni po objavi.

„SOP“, specializirano podjetje za industrijsko opremo, Krško, Svet za medsebojna razmerja TOZD OPREMA Krško

sprejme v delovno razmerje delavce za opravljanje naslednjih delovnih opravil oziroma nalog:

- skladiščni delavec
 - odslužen vojaški rok
 - telesno zdravje, veselje za to delo, po možnosti s prakso
 - 3-mesečna poizkusna doba
 - za nedoločen čas
- elektrotehnik – jaki tok, lahko začetnik
 - končana TŠS elektro smeri – jaki tok
 - odslužen vojaški rok
 - poizkusna doba 3 mesece
 - za nedoločen čas
- referent za delo v pripravi dela
 - končana srednja šola strojne smeri
 - dve do tri leta izkušenj
 - odslužen vojaški rok
 - poizkusna doba 3 mesece
 - za nedoločen čas

Rok prijavn, 15 dni po objavi. Prijave sprejema kadrovska služba SOP Krško.

SLOGA TUDI V NAJTEŽJH TRENUTKIH – Po petdesetih letih skupnega življenja sta si preteklo soboto ponovno izmenjala prstana pred matičarjem na novomeškem rotovzu Jožefa in Anton Kumer. Na majhni kmetiji na Daljnem vrhu sta preživela nešteto lepih in težkih dni. Najtežje pa je bilo med vojno, ko je Jožefa ostala sama z osmimi otroki, mož pa je bil v partizanih. Po vojni je bil Anton odlikovan z medaljo za hrabrost in medaljo zasluga za narod. (Foto: J. P.)

Odgovori še niso rešitve

Pojasnilo oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve OBS Novo mesto

V tretji letošnji številki vašega lista ste v članku „VELIKO PROŠENJ BREZ ODGOVORA“ povzeli pripoved Jožeta Kodriča iz Irče vasi 16, ki jo je zaupal novinarjem ob priliki gostovanja uredništva lista v KS Drska. Sprašuje, „zakaj mu z občine niso odgovorili na prošnje za odkup zemlje“, ki leži v bližini njegove hiše, ter „kako je mogoče dovoliti zidanje hiše na zemlji, ki ni predvidena za gradnjo“? Pri tem ima v mislih isto zemljišče, ki ga je namenaval sam pridobiti, to je parcela 1106/2, ki meri 237 m² in je katastrsko označena kot pašnik. Ti podatki povedo, da ne gre za kaj prida kmetijsko zemljišče, posebno še, ker je v naravi to ozko in strmo.

Pobrskali smo po arhivu in ugotovili, da je tov. Kodrič na svojo prošnjo za nakup zemljišča, ki jo je naslovil na občinsko skupščino 18. 5. 1967, prejel pismen odgovor 11. 12. 1967. V njem je rečeno, da prošnji za prodajo zemljišča ni moč ugoditi, dokler ne bo sprejeta

OSMOŠOLCI SE SEZNANJAJO S ŠOLAMI

V soboto, 18. februarja, smo imeli informativni dan, v katerem se osmošolci seznanjajo s srednjimi šolami. Ogledali smo si gimnazijo, pedagoško gimnazijo, ekonomsko, trgovsko in gostinško šolo. Zvedeli smo, kako poteka življenje na teh šolah, katere predmete poučujejo, katere tuje jezike se učenci lahko učijo in še marsikaj drugega. Zanimali so nas tudi pogoji za vpis v te šole. Dan je bil za vse osmošolce zelo koristen.

ANDREJA PINTERIČ
dopisni krožek
COŠ Bizeljsko

OBISK S POLITIČNE SOLE

V petek, 17. februarja, so nas obiskali slušatelji ljubljanske politične šole. Sprejeli smo jih s krajšim kulturnim programom, nato pa so prisostvovali sestanku pionirskega odreda, na katerem smo v poročilih podali pregled našega dela. Po končanem sestanku so nas gostje spraševali, mi pa smo odgovarjali na njihova vprašanja o življenju na naši šoli, o celodnevni šoli, o naših krožkih in podobno. Najbolj je goste zanimala mladinska organizacija in njena dejavnost.

SUZANA BRUDAR
dopisni krožek
COŠ Bizeljsko

LIDIJA ŠENTJURC, GOSTJA PIONIRJEV

Naš pionirski odred, ki se imenuje po Karlu Destovniku-Kajuhu, ima svoj praznik 22. februarja, na dan herojeve smrti. Na letošnjo proslavo ob tem dnevu smo povabili tudi tov. Lidijo Šentjuroc, ki nam je povedala, da jo na Krško vežejo lepi spomini, saj je tu obiskovala meščansko šolo. Proslavi, ki smo jo imeli v novem Delavskem domu, je prisostvovalo veliko gostov. Uvodoma smo imeli konferenco pionirskega odreda, v kulturnem programu pa so sodelovali člani folklorne skupine, recitatorji in dva pevska zbora. Po proslavi so si gostje ogledali šolo, kjer jih je najbolj pritegnila naša nova učilnica za pouk angleščine. Tov. Šentjurocva nam je čestitala za praznik pionirskega odreda, pohvalila je prireditve in nam zaželela še veliko delovnih uspehov.

IRENA URŠIČ
nov. krožek
OŠ Jurij Dalmatin
Krško

Resnica o spomeniku

Mojster Stoviček je Valvasorjev spomenik – podaril

V 8. številki DL je bil na zadnji strani PRILoge objavljen sestavek z naslovom KJER JE UMRL OČE „SLAVE“. Objavljene so bile tudi štiri fotografije, na katerih se lepo vidita Valvasorjev spomenik v Krškem ter hiša, v kateri je živel in umrl Janez Vajkard Valvasor. V zadnjem odstavku tega sestavka piše: „Od 1966 stoji pred Valvasorjevo hišo Valvasorjev spomenik, ki ga je po naročilu občinske kulturne skupnosti in njenega prvega predsednika Petra Markoviča izdelal akademski kipar Vladimir Stoviček iz Leskova.“

Enak opis NAROČILA Valvasorjevega spomenika je objavljen tudi v zborniku Krško skozi čas, ki je izšel v Krškem v počastitev 500-letnice mestnih pravic. Verjetno je avtor sestavka „Kjer je umrl oče „Slave““ I. Z. dobil navedeni podatek prav v omenjenem zborniku. Da bi bila javnost pravilno seznanjena z NASTANKOM Valvasorjevega spomenika v Krškem, sem si v Valvasorjevi knjižnici v Krškem sposodil knjigo, v kateri je objavljena spominska listina z opisom NASTANKA tega spomenika.

Listina se glasi: „Spomin na prvo razstavo v novih galerijskih prostorih, ki so v prenovljeni baročni kapeli v Krškem. V njej razstavlja plakete, medalje in plastike naš

ugledni in zaslužni občan, akademski kipar-medaljer Vladimir Stoviček doma iz Leskova pri Krškem. Mojster Stoviček je za svoj 70. rojstni dan izdelal in podaril mestu Krškemu kip Janeza Vajkarda Valvasorja, ki stoji v neposredni bližini te glavnice in je bil tudi danes odkrit.“

Občani krške občine se našemu slavljencu iskreno zahvaljujemo za vse, kar je storil dobrega za našo skupnost, in mu želimo še mnogo zdravih, srečnih in ustvarjalnih let. V Krškem, 25. 6. 1966.“

Listino sta podpisala predsednik skupščine občine Krško ing. Franc Dragan in predsednik obč. odbora SZDL Peter Markovič. Na listini je tudi žig skupščine občine Krško.

Torej akad. kipar in medaljer Vladimir Stoviček ni dobil za izdelavo Valvasorjevega spomenika naročilo od obč. kulturne skupnosti Krško, pač pa ga je ob svoji 70-letnici rojstva izdelal in POKLONIL Krškemu iz ljubezni do domačega kraja in iz spoštovanja do svojih prijateljev.

Dodam naj še, da sem v pripravah za postavitve Valvasorjevega spomenika v Krškem tudi sam aktivno sodeloval, zato želim, da bi bila RESNICA o tem plemenitem Stovičkovem dejanju v bodoče neskaljena.

SLAVKO SMERDEL

pisma in odmevi

NIHČE NI ZAGRABIL ZA LOPATO

Če zasnežene ceste niso spluzene, kaj lahko pride do prometnih nesreč, ki se tudi avtobusom ne ognejo. Potniki se običajno jezijo že ako ima avtobus le pet minut zamude, da pa bi ob morebitnih nevarnostih sami pomagali, jim le redko pride na misel. Primer: Avtobus, ki je prejšnji ponedeljek zgodaj zjutraj vozil iz Buče proti Novemu mestu, je v Škocjanu rahleje trčil v vogal neke stavbe. Potniki, ki so čakali na avtobus, so se postavili pred vozilo in dajali vozniku nepotrebna navodila in opazke, kako naj spelje, nihče od njih pa se ni spomnil, da bi zgradil za lopato in se lotil odmetavanja snega.

M. P.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ALOJZA PLANKARJA

iz Trdinove 5 a, Novo mesto

se toplo zahvaljujemo vsem sosedom, posebno družinam Gradinar in Benko ter prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo kolektivu Zdravstvenega doma Novo mesto, Zavodu za socialno medicino in higieno dela, Tovarni zdravil Krka, hotelu Metropol im IMV-ju, posebej še tov. Stibriču za njegove zadnje besede ob odprtem grobu.

Žalujoci: žena Slavka, sinova Lojze in Drago z družino, ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in stare mame

ANE PUŠ

iz Gradca 61

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ji prinesli vence in jo zasuli s cvetjem, se od nje poslovili in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Pavlinič za pomoč, tov. Zofki in tov. Klepcu za ganljive poslovilne besede, godbi na pihala iz Črnjomiha, župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Žalujoci: mož Franc, hčerki in sinovi z družinami.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 64. letu starosti zapustil moj dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZIJ NOVAK

iz Trate VI/6 v Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in kolektivu Tekstilane za podarjene vence in cvetje. Posebna zahvala za izrečeno sožalje, ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebna hvala osebju Onkološkega inštituta iz Ljubljane in Zdravstvenega doma v Kočevju. Zahvala tov. Kužniku in tov. Adamiču za lepe poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Marija, hčerka Marija z družino, sin Lojze z družino, sin Dušan z Andrejo, sestre, brat z družino in drugo sorodstvo.

Uredništvo v gosteh: Birčna vas

Krajevna skupnost Birčna vas obsega 12 vasi in zaselkov s 1.127 prebivalci. Razprostira se na 26 kvadratnih kilometrih površine, na njenem območju je 15 km makadamskih cest III. in IV. reda v vasi je podružniška štirirazredna šola, ki spada pod šmihel, imajo pa dva gasilska doma: enega na Gor. Lakovnicah, drugega v Stranski vasi. Imajo manjši obrat Novo-grada, v prizidku šole mladinsko sobo in dvorano za sestanke in prireditve.

V edinem gostišču kmetijske zadruge na Ruperč vrhu se radi zbirajo mladi in stari, sicer pa je Ruperč vrh danes znan v svetu le po dveh visokih sekvojah, ki jima bojda ni para. Videti je še ostanke grajskih razvalin. Grad, ki je bil 1942 požgan, je od nastanka velikokrat menjal lastnika, od srede 17. stoletja dalje pa je bil v njem sedež deželne sodišča. Na Ruperč vrhu so bile med NOB večkrat hude borbe, najhujše pa 30. decembra 1943 z Nemci in Čerkezi. Ob cesti je spomenik padlim, ki še danes priča, da je kraj s prebivalstvom vred veliko žrtvoval.

Tri kaplje pelina grenijo vsakdan

22. februarja, na najbolj mrzel dan v letošnji zimi, ko smo se zjutraj zbudili pri minus 14 stopinjah in je tudi proti večeru spet pritiskalo, smo na sneženi cesti poplesavali, ko smo se novinarji Ria Bačar, Bojan Budja in Janez Pezelj peljali na Ruperč vrh. Bili smo se, da zavoljo neprikladnega vremena ne bo dovolj obiska, pa je bila gostilna že ob 17. uri povsem zasedena. Krajanji so se zares lepo odzvali našemu vabilu, ko pa smo jih začeli poslušati, se temu niti nismo več čudili. Prišli so si olajšat dušo. Odleže jim, če lahko komu potožijo, kar jih vsak dan pekli.

Alojz Boltar, predsednik krajevne skupnosti, in Franc Bartolj, predsednik krajevne organizacije SZDL, sta začela praviti najprej o prizidku pri šoli, kjer imajo sestanke in prireditve: „Sami so ga naredili ljudje. Z deli smo začeli 1975, končali pa čez dve leti. Koliko potu je v njem! Samo podatek, da je bila vrednost zgrajenega prizidka okoli 750.000 din od tega pa le 1 milijon družbene pomoči. Vse ostalo so žulji krajanov. In ni jih bilo malo, saj so opravili kar 9.776 prostovoljnih ur.“

Krajanom Birčne vasi zares ni treba dvakrat reči, da se lotijo kakšnega dela v svojo korist in korist skupnosti. Tako je bilo tudi v letih od 1964 – 1977, ko so s samoprispevkom zgradili 8,5 kilometra makadamskih cest. Seveda v lastni režiji in s pičlimi dotacijami za vzdrževanje že obstoječega cestišča. Sicer pa so ceste vseskozi predmet žolčnih razprav. Pa ne zaman.

Boltar in Bartolj sta rekla:

„Smo kot najbolj zapostavljen otrok najslabše mačehe. To je čutiti pri osnovnih življenjskih potrebah naše KS: pri vodovodu, cestah elektriki. V Novem mestu imamo zaposlenih 440 delavcev, ki se dan za dnem prevažajo po tej luknjičavi makadamski cesti. Če štetje pred petimi leti je pokazalo, da se vsak dan po tej cesti pelje okoli 240 avtomobilov, danes je to število 400. K temu pa še dodajmo 50 do 60 tovornjakov in avtobus! Porazno. Voda? Nimamo je. Ljudje jo vozijo iz Krke pa iz Stopič. Cisterna je na razpolago samo ena, in še ta je največkrat okvarjena. Tudi v občinskih planih ni nikjer napisana gradnja našega vodovoda, pa čeprav bi bila priključitev možna v le 2 km oddaljenih Škrančah. Bomo pač še naprej nosili škafe.“

Tudi z elektriko ni nič bolje. Kjer jo imajo, je to po zaslugi krajanov, nji-

hovich investicij. Poglavje zase pa je „kvaliteta“ električnega toka. Vzemi-mo Veliki Podluben. Branje tudi pri 200-vatni žarnici ni mogoče. Če je vključenih hkrati več gospodinjstev ali drugih aparatov, bo kakšen zagotovo odpovedal. Bili smo na razgovorih pri Elektru, pa so nas odpravili z bežnim namigom, da se bo to letos uredilo. Ponovno seveda s pomočjo in prispevkom krajanov! Toda odkrito povedano, kako jim naj po tolikih odrekanih in prispevkih ponovno silimo v kaj takega?!“

Marsikaj je tukaj nerazumljivega in nedorečenega. Vzemimo ceste. Niti dinarja nista prispevala Gozdno gospodarstvo in Kremena, čeprav s svojimi tovornjaki dan za dnem uničujeta že tako slabo cestišče, podobno kolovozu! Kje je skrb občinskih mož za razvoj obmestnih naselij?

Zakaj vendar nihče ne uredi tudi organiziranega prevoza otrok v šolo, ko je vendar po zaslugi občanov danes že v vsak zaselek moč priti z avtomobilom? 63-letni Pavle Moravec, tajnik KO ZZB, se takole sprašuje:

„Nimamo šolskega avtobusa, otroci se v Novo mesto vozijo z vlakom ali za prevoz poskrbe starši sami, medtem ko tisti, ki hodijo v podružniško šolo pešačijo. Skozi hoste, po mraku, snegu, tisti najbolj oddaljeni tudi po 4 km daleč.“

Ob vseh „cestnih“ težavah pa občani niso pozabili na pomoč Dijaškega doma Majde Šilc in mladincev vojne pošte iz Poganc, ki so z delovnimi akcijami pomagali pri vzdrževanju cest.

Na veliko vnebo občanov pri delu pa je opozoril tudi Franc Plantan st., že vrsto let aktiven v GD Stranska vas. Nekaj let je bil tudi predsednik.

„Naši člani so do sedaj naredili že preko 12.000 prostovoljnih delovnih ur. Pomagali smo povsod, iz vaše luže pa smo celo naredili vodnjak, v katerem je danes 100.000 litrov vode. Požar nas ne bo presenetil.“

Še to je povedal, da so ob gradnji gasilskega doma v letih 1957 in 1958 hodili mladinci delat opeko v Prečno, medtem ko so pesek kopali v Stopičah.

Iz Gornjih Lakovnic sta na uredništvo v gosteh prišla tudi zakonca Silva in Janez Golob. Prikazala sta predvsem delo mladinskih aktivov v Birčni vasi, Stranski vasi in Lakovnicah: „V krajevni skupnosti je okoli 200 mla-

dih, od tega 50 neaktivnih. Večina se ukvarja s športom, nemalo pa tudi z igranjem v dramskih sekcijah. Dramska sekcija iz Stranske vasi je pripravila Vdovo Rošlinko in z njo gostovala v Uršnih selih, igralci iz Birčne vasi pa so uspešno naštudirali „Poročil sem se s svojo ženo“ in poželi uspeh z njo razen pri domačih gledalcih tudi na Podgradu.“

Golobova nista pozabila pohvaliti mentorja in režiserja Franca Bartolja, ki si prizadeva, da bi mladi igralci dobili primeren prostor za shajanje in vaje. Sedaj se zbirajo v gasilskem domu.

Marjan Dragman, Anton Marolt in Ciril Vide iz Stranske vasi so bili tisti večer pikri: „Poglejte, smo tako rekoč streljaj od Novega mesta, ki ima vsega v obilju, pa smo brez zdrave vode, imamo izredno slabo cesto in elektriko! Najhuje je poleti. Zaradi gostega prometa gospodarji pri nas prah, pride v vodnjake, umaže oprano perilo itd. Lahko pa pograjate tudi zdravstveno službo. Ponavadi že zjutraj pokličemo zdravnika, obišče pa nas pogosto šele pozno v noč.“

Nato so pohvalili družbenopolitično delo v krajevni skupnosti in se spomnili na dni iz narodnoosvobodilnega boja. Dokazovali so, da je bila njihova krajevna skupnost na pravi strani, da pa še po 35-letnih nimajo obrata, kjer bi našli zaposlitev. Doma la vsi se vozijo v Novo mesto. Slaba cesta, elektrika in vodovod pa onemogočajo, da bi v njihovi krajevni skupnosti postavili kakšen obrat. Kako rešiti so, dokazuje tudi podatek, da imajo v krajevni skupnosti, ki ima več kot tisoč prebivalcev, en sam telefonski priključek. „Čutimo se odrinjene, smo nekakšen rezervat zaostlosti, ki ga odgovorni pitajo z obljubami. Na boljše elektriko so prisegli v novomeškem Elektrogospodarstvu, „vodovodari“ že pet, šest let pripravljajo načrte, mi pa še vedno zajemamo iz zastarelih kapnic, prenašamo težave in se sprašujemo, koliko časa bo še tako. Boli nas tudi to, da je zazidalni načrt za našo vas napačen. Dovoljuje pozidavati „ravnic“, štiti težko dostopen prostor...“

Drago Rozenberger, predsednik kulturnega društva, je kajpada najprej omenil 23-članski pevski zbor, na katerega so ljudje ponosni. Pet let obstaja zbor, sodeluje pa ne le na vseh domačih vaških proslavah, ampak tudi gostuje po Sloveniji. „Letos bomo v društvu osnovali še dramsko sekcijo. Mladi igrajo zdaj vsak zase po vaseh,

na Lakovnicah, v Stranski vasi in v Birčni vasi, mi pa bi radi sile združili in ustvarili eno kulturno skupino, vendar na višji kvalitetni ravni. Kar zadeva vaško šolo s 96 učenci v štirih razredih, ni bilo slišati nobenih tožb. Vodja šole Marija Hrastar je zelo pohvalila skrb matične šole za birčensko podružnico. „Šola je zares urejena, obnovljena in ima več modernih učnih pripomočkov. Žal pa svobodne dejavnosti ne morejo v polni meri delovati, ker je veliko otrok vozačev, pouk pa imamo v dveh izmenah. Letos se vozijo k nam tudi otroci iz Laz, kjer je bila šola ukinjena, naši iz višjih razredov pa se vozijo v Šmihel.“ Edina želja učiteljice Marije je bila: telefon v šolo in pa večja skrb staršev za otroke. Premalo časa jim posvetijo. Mislijo, da je vse opravljeno že s tem, če pridejo na roditeljski sestanek.

Petra Moravca na naš sestanek s krajanji iz birčenske krajevne skupnosti niso prignale skrbi ali težave, pač pa nam je hotel predstaviti domači narodnozabavni ansambel. „Ustanovili smo ga pred dvema letoma in domači mladinci pa tudi ostali, ki so nas slišali, so zadovoljni. Vadimo v gasilskem domu v Stranski vasi, razen mene pa igrajo v ansamblu še Drago Klobučar, Anton Ivančič in Sašo Zupan.“

Žalostno je, da čisti kmetje na tem koncu izumirajo. V Birčni vasi, kjer so bile včasih velike in trdne kmetije, so zrasle moderne nove hiše, kmeta pa sta samo še dva. Eden od njiju, Ludvik Medic, ki je izjema tudi po tem, da ima šest otrok in vsi hodijo v šolo, je povedal: „Pečam se z živinorejo in vinogradništvom, medtem ko ostale pridelke porabimo predvsem doma. Odkup mleka je bil organiziran šele lani, pa nam je dobrodošel, ker smo prej z mlekom pitali prašiče. Sprašujem se, kdo bo prideloval, kaj bo z zemljo, če kmetovanja ne bo več. Veliko je takih, da ne morejo več sami obdelovati, pa oddajajo košnjo.“

Janez Golob

Jože Količ

Marjan Dragman

Franc Zupančič

Pavle Moravec

Alojz Boltar

Janez Golobič

Anton Marolt

Alojz Kump

Janez Hrovatič

Krog Ruperč vrha je v zadnjih letih zraslo 33 novih vikendov, katerih lastniki so predvsem Novomeščani.

V Birčni vasi pa je prav tako vrsta novih stavb. Ampak preden so bile zgrajene, je preteklo nemalo potu! Veliko je še interesentov za gradnjo, pa ne morejo začeti, ker ni parcel. Krajevna skupnost je dosegla pri zadruzi, da je že pred leti dala na razpolago zemljo za 50 parcel, Domininvest pa je ne odkupi in zemljišča ne uredi, češ da je odvajanje fekalij problematično. To štejejo ljudje za izgovor, ker jih vselej odpravijo na tak ali drugačen način. Birčenčani so bili med redkimi, ki so dali svoje pripombe h gradivu o urbanizmu, pismeno so že lani zahtevali odgovor, kaj je z zazidalnim načrtom, ampak kot da se je pisanje izgubilo...

Nikakor pa ne razumejo krajanji tega, da strokovne službe preganjajo tiste, ki so začeli graditi na nerodoviti zemlji, vse papirje pa so dali štirim graditeljem, katerih hiše so začele rasti na najboljših parcelah!

V tem zapisu o letečem uredništvu bi krajanji gotovo nekaj pogrešali, če ne bi bil omenjen Jože Rataj, predvojni aktivist, organizator štrajkov in eden redkih revolucionarjev iz tistih časov, ki še živijo. Zdaj je tajnik krajevne skupnosti, predsednik pri vaški organizaciji Zveze borcev. Neverjetno krepak in hudomušen za svoja leta. Če pa bi njegove zgodbe hoteli pisati, bi bila ena knjiga premalo.

Silva Golob

Franci Bartolj

Ciril Vide

Drago Rozenberger

Marija Gregorič

Alojz Rozenberger

BREZPLAČNI UČBENIKI NIČ VEČ OTROŠKI SEN

Učbeniki niso lizike. Dragi so kot zafran, težko dosegljivi celo globljim žepom. Vsi starši nimajo enako podpalce, zato nekateri učenci prihajajo v razred z nabuhanimi, drugi z na pol praznimi torbami. Primanjkljaj v torbi se nujno prenaša na učenje. Vendar pa v šoli pri izpraševanju tega ne upoštevajo. Velja le, ali znaš ali ne.

Tako nastane diferenciacija v najbolj grobi obliki. Za odpravo razlik tako med učenci kot solami so se začeli vzemati partijski in sindikalni kongresi. V Sloveniji na VII. kongresu ZKS in VIII. kongresu Zveze sindikatov. Na sindikalnem kongresu so sprejeli pomemben sklep, po katerem naj bi dobili vsi osnovnošolci učbenike brezplačno. Od besed do dejanj je običajno dolg in težaven korak. Tako v sindikatih ugotavljajo, da je rok za izvedbo omenjenega sklepa minil, brezplačnih učbenikov pa je v celoti ali delno deležno le 40 odstotkov osnovnošolcev. Naloga ni bila uresničena niti polovično.

Na Dolenjskem so nerazvite ali manj razvite občine začele prve zagotavljati brezplačne učbenike. Ta pojav je nenavaden in celo presenetljiv, saj bi pričakovali, da bo novo mesto kot premožnejše prej naredilo potrebne korake kot Trebnje, a se je zgodilo obratno. Vsekakor pa akcija za zagotavljanje brezplačnih učbenikov in s tem plačnih učbenikov in s tem za uresničevanje ustavnih pravic o enakih možnostih

za izobraževanje tudi na Dolenjskem do zdaj ni obrodila pomembnih, zlasti pa ne trajnih sadov.

Več pričakujejo od najnovejše akcije, za katero je družbeni dogovor že pripravljen in so ga pobudniki sindikati poslali še v zadnjo razpravo, preden bo podpisan. Ta pomembni dokument je narekovala potreba, da se v akciji združijo vsi, ki so najbolj odgovorni za zagotavljanje ustavnih pravic pri izobraževanju slovenskih otrok. Le-ti bodo imeli tudi nalogo skrbeti, da bo izvajanje družbenega dogovora v občinah steklo prek posebnih akcijskih načrtov za organizirano preskrbo učencev z učbeniki in za postopno zagotovitev brezplačnih učbenikov vsem osnovnošolcem.

Bojazen, da ta akcija pomeni povečevanje družbenih sredstev za vzgojo in izobraževanje, je odveč, saj je bolj od sredstev potreben posluš, rekli bi tudi dobra volja in pripravljenost, za reševanje tega perečega vprašanja. Zbiranje rabljenih učbenikov in ustanovitev knjižnic za učbenike je po družbenem dogovoru prvi korak, ki pa ne zahteva dodatnega denarja. Šele ko bo govor o ohranitvi in dopolnjevanju tega temeljnega sklada, bo morala steči beseda, od kod dobiti potreben denar. Taka pot pa ni nova, preizkusili so jo že v drugih republikah.

I. ZORAN

KLAVIRSKI VEČER ROMANTIKE – V petek zvečer so se v mali dvorani Doma JLA predstavili občinstvu mladi pianisti novomeške Glasbene šole Marjana Kozine. Igrali so dela Chopina, Schuberta, Duranda in Fibicha. Večer s komentarjem je pripravila in vodila Cvetka Hribar, glasbeni pedagog. (Foto: Janez Pavlin)

Večer ubranega petja

Na medrepubliški pevski reviji v Črnomlju sodelovalo 12 slovenskih in hrvaških zborov

Razstavnih del likovnih amaterjev v Dugi Resi in srečanju mladih literatov v Sevnici je 25. februarja sledila revija pevskih zborov v Črnomlju. Na tej, letos prav gotovo najbolj množični manifestaciji v organizaciji medrepubliške kulturne

zveze Bratstvo in enotnost je nastopilo dvanajst slovenskih in hrvaških pevskih zborov s 389 pevci. Od prijavljenih se revije ni udeležil Karlovski oktet, ker je njegovo vrsto razredčila bolezen.

Dvorana prosvetnega doma, v kateri je bilo pred 34 leti zasedanje SNOS, je najprej pozdravila ženski, nato pa še mešani zbor iz Adlešičev; oba vodi Miha Vahen. Za njima je Lidija Stipič pripeljala na oder mešani zbor Amaterskega gledališča v Ogulinu, Viktor Krenčič pojoče gasilce iz Sevnice, Antun Čelar pa mešani zbor hrvaškega pevskega društva Jeka iz Samobora, ki deluje več kot 100 let. Do odmora sta na oder stopila še Šentjernejski oktet in moški zbor združenja upokojencev iz Karlovca z zborovodjem Radkom Pogačičem.

Po odmoru so spored nadaljevali pevci in pevke zbora KUD PAVEL Golia iz Trebnjega s pevovodjem Ivom Matošem. Janez Avenak je dirigiral moški zbor Svobode iz Bresta-

nice, Miha Haler združenemu moškemu zboru Artiče – Globoko, medtem, ko je mešani zbor KPD Slovenski dom iz Zagreba pel pod taktirko Zlatka Frica. Revija je končal domači ženski zbor „Miran Jarc“, ki ga vodi Franc Milek.

Revija je bila lep prikaz pevске dejavnosti v občinah, združenih v medrepubliški kulturni zvezi. Občinstvo je privedite, s katero so počastili tudi 100-letnico Otona Župančiča, pozorno spremljalo, čeprav se je program zavlekel do poznega večera.

Slovenem slovensko literaturo

Prodajni knjižni razstavi na Reki in v Zagrebu

Zveza kulturnih organizacij ne pozablja Slovencev, ki živijo zunaj matične domovine. V sodelovanju z osmimi slovenskimi založbami je pripravila dve prodajni razstavi knjig (s po 380 naslovi) na Hrvaškem.

Prvo tako razstavo so odprli minulo soboto v kulturnem domu slovenskega kulturno prosvetnega društva „Bazovica“ na Reki. Uvodno besedo je imel Jaro Dolar, predsednik odbora za knjigo pri ZKO Slovenije, svoja dela pa so brali nekateri slovenski pesniki in pisatelji.

V soboto, 4. marca, bodo enako razstavo pripravili v prostorih društva Slovenski dom v Zagrebu in ponovili spored z Reke.

Razstava je pomembna predvsem zato, ker pomeni obliko več v sodelovanju ZKO Slovenije s slovenskimi kulturnimi društvi zunaj naše republike, in zato, ker predstavlja skupno akcijo večine slovenskih založb.

GRMSKI LUTKARJI NA SREČANJU V CELJU

Zaključna prireditev osmega srečanja lutkovnih skupin Slovenije bo od 10. do 12. marca v Celju. Dolenjske lutkarje bo na tem srečanju zastopala lutkovna skupina „Dušan Jereb“, delujoča na osnovni šoli Grm v Novem mestu, nastopila pa bo 10. marca z „Neugnanim Kljukcem“ v dvorani Pionirskega doma. Sodelovale bodo tudi skupine iz zamejstva. Ob zaključni prireditvi bo lutkarski kašipot, izvedli pa bodo tudi šesto skupščino slovenskih lutkarjev. Na skupščini bodo sprejeli delovni načrt lutkarjev za leti 1978 in 1979.

Novo mesto pesniku

ZKO priredila v Dolenjski galeriji spominski večer Otona Župančiča – Slikar Božidar Jakac odprl zanimivo razstavo

Novo mesto je dočakalo še eno počastitev stoletnice rojstva pesnika Otona Župančiča. Slavnost je bila v petek, 24. februarja, v Dolenjski galeriji, kjer je po govoru Jara Dolara priznani mojster slovenskega slikarstva in grafike Božidar Jakac odprl razstavo lastnih portretnih študij Otona Župančiča in knjižno razstavo izdaj in prevodov Otona Župančiča. Igralec Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane Boris Kralj pa je interpretiral nekaj znanih Župančičevih pesmi. Prireditev je pripravila ZKO Novo mesto v sodelovanju z Dolenjskim muzejem in študijsko knjižnico Mirana Jarca.

Jaro Dolar je v prosti besedi

poskušal potegniti nekaj temeljnih črt, značilnih za Župančičevo življenje in delo. Božidar Jakac je obudil spomine na slavnega pesnika kot slikar, ki je izdelal nemalo portretnih študij Otona Župančiča. Predvsem se mu je trajno vtisnilo v spomin duhovno bogastvo, ki ga je izžareval pesnikov obraz.

Koncertno potovanje

Učiteljski pevski zbor „Emil Adamič“ bomo slišali letos tudi na Dolenjskem

Učiteljski pevski zbor „Emil Adamič“ iz Ljubljane bo stopil letos na koncertne odre v sedemnajstih krajih doma in v tujini. Na tujem se je uveljavil zlasti lani, ko je z nastopov v zahodni Evropi prinesel mednarodno priznanje, prislunili pa so mu lahko tudi poslušalci koelnškega in saar-rueckenskega radia.

Letos bomo lahko znali zbor, v katerem nastopa 66 pevcev in pevk, pretežno učiteljev glasbenega pouka iz raznih slovenskih krajev, pod izkušeno taktirko Branka Rajšterja, slišali tudi na koncertih, ki so predvideni v Novem mestu, Črnomlju in na Vinici.

Zbor „Emil Adamič“ na Dolenjskem ni tujec, čeprav ga na tukajšnjih odrih nismo slišali že nekaj let. V dobrem spominu ga imajo predvsem starejši obiskovalci koncertov in nekateri ljubitelji pete besede, ki so hodili poslušat ta zbor, ko je nastopal v krajih širom po Sloveniji.

kultura in izobraževanje

„Stezič“

Izid „Stezič“ je vselej pomenil srečen dogodek. Čim večkrat v šolskem letu so prišle na svet, tem več takih dogodkov je bilo. Tako vse do zdaj, ko je ta list novomeških gimnazijcev na pragu srebnega jubileja – petindvajsetletnice neprekinjenega izhajanja. Seveda so bili uredniki in izdajatelji različno srečne roke in zlasti v zadnjem času niso na leto pripravili več kot eno številko. Običajno je bilo tako, da generaciji, ki je bila zagnana, niso sledili enako marljivi nasledniki. Pa tudi peresa, ki so polnila strani „Stezič“, se niso vselej sukala enako spretno in producirala tekstov boljše kvalitete.

Nedavno izšla prva številka štirindvajsetega letnika „Stezič“ – hoče biti nadaljevalka predhodnic srednje kvalitete. Urednikom bi nekoliko zamerili nepreglednost sicer dobre in pestre vsebine. Očitno je, da se še niso znali potegniti črte med aktualnostmi, spominskimi poročili in literarnimi sestavki. Pričujoča številka tudi z veliko zakasnitvijo prihaja na bralski peron, vsekakor že zavoljo razpisov, za katere so roki potekli precej pred kulturnim praznikom. Kljub temu je volja mladih izkazana, in prav to velja.

V „Stezičah“ najdemo sestavke iz vseh letnikov sedanje generacije novomeških gimnazijcev. Sestavki so izpileni, tekoči, iz njih velja ljubiti do materinščine in besednega oblikovanja. Bralca poskušajo informirati in mu posredovati doživljajske trenutke posameznikov. Prevladujejo kratke črtice, stihov je manj kakor v prejšnjih številkah. Še največ je v pesmih Lidije Gačnik (npr.: Ljubim) samoto. (Stopinje v dežju.) Jokanje padajočih listov. (Bele breze v mesečini. (Govorico noči).

Bodo „Stezič“ posledje izhajale pogostejše? Upamo lahko, da večkrat kot enkrat samkrat v šolskem letu. Trenutno skrbi zanje poseben odbor pri novinarsko – literarni sekciji gimnazijskega mladinskega kulturno-umetniškega društva, ustanovljenega ob lanskem novomeškem občinskem prazniku. Društvo si je nadelo ime Otona Župančiča, nekdanj novomeškega gimnazijca, v počastitev stoletnice njegovega rojstva.

I. ZORAN

PLAKETE KOT ILUSTRACIJE

Za likovno opremo v zadnji številki slovenskega štirinajst-dnevniko so uredniki porabili več reprodukcij plaket akademskega kiparja Vladimira Stovička z njegove samostojne razstave v mariborskem salonu Rotovž.

Kultura širi streho

V breziški občini načrtujejo več novih gradenj in usposobitev dvoran za kulturne potrebe

V breziški občini začinjajo letos obširno akcijo za pridobitev kulturnih prostorov. Načrtujejo dozidave, razširitve, preureditve in nove gradnje. Nedavno so s tem seznanili najodgovornejše funkcionarje republiške kulturne skupnosti, ko so obiskali Posavje.

V Brezicah bodo dokončno uredili kulturni dom. V njem bodo obnovili dvorano, oder in garderobo. Do novih prostorov naj bi prišla občinska matična knjižnica. Za njo predvidevajo poseben prizidek z okoli 700 m² koristne površine. Gradnja je vključena v dograjevalni načrt kulturno-izobraževalnega sre-

dišča na Ribarjevem trgu. Nove dela se bodo začela letos.

Pred izdelavo načrtov je gradnja kulturnega doma v Piščah. Novi dom bo stal ob šoli, v njem pa bo večnamenska dvorana z okoli 250 sedeži. Pod njegovo streho bo ljudska knjižnica in soba za družbeno dejavnost. V Krški vasi pa naj bi sezidali družbeni dom, v katerem bi svoj kot imela tudi kulturna dejavnost.

Obnovo bodo v bližnji prihodnosti dočakali gasilski dom v Cerkljah ob Krki, prostorni domovi v Dobovi, Artičah in na Veliki Dolini, medtem ko nameravajo v Sromljah usposobiti za kulturno dejavnost šolsko dvorano.

UČBENIKI SO PREDRAGI, težko dosegljivi, zato jih nima vsak učenec. Z akcijo, ki jo bo uvedel že pripravljeni družbeni dogovor o postopnem prehodu na zagotavljanje brezplačnih učbenikov, bi odpravili tudi tolikanj pereče socialno razlikovanje, ki ga vsaj med osnovnošolci ne bi smelo biti.

NOV PROGRAM FOLKLORNE SKUPINE

Mladinski klub pripravlja za dan žena enourni folklorni nastop v metliškem domu Partizana. Folklorna skupina pri mladinskem klubu šteje 46 pesalcev in tamburašev, ki za to priložnost pripravljajo nov program. Folklorno skupino že dalj časa uspešno vodi Janko Bračička.

AMATERJI RAZSTAVLJAJO

24. februarja so v Domžalah in Kamniku odprli razstavi del članov likovnih skupin iz sedemnajstih slovenskih krajev. Sodelujejo tudi likovni amaterji in samorastniki iz Brežic, Krškega in Novega mesta. Razstavljena so dela, ki jih je odbrala posebna komisija republiškega združenja likovnih skupin.

PEDAGOŠKI KOTIČEK

Kaj odvrča današnjega učitelja od poklica

Ne bo težko uganiti, da je na prvem mestu nizko materialno stimuliranje in družbeno vrednotenje učiteljskega poklica. Kaj pravijo o tem pedagoški delavci sami: „Med učitelji je žal vse več nezadovoljstva zaradi neurejenega položaja in vrednotenja njihovega dela. To se odraža v negotovnosti in slabem počutju, pa tudi v nezadovoljstvu ob naporih in prizadevanjih. Zato mnogi odhajajo iz prosvete, se predčasno upokojijo in iščejo druge poklice. Stanje je zaskrbujoče.“ – „Večina učiteljev ima pravilen odnos do svojega dela. Neenotna stimulacija razburja učiteljsvo in preusmerja njihovo prizadevanost v borbo za osebne dohodke, namesto za vzgojno-izobraževalno delo! Primerjave z delavci v gospodarstvu vplivajo negativno!! Ustav-

no sodišče je razvrednotilo izobrazbo – to je katastrofalno.“ – „Boleče je spoznanje, da je učiteljeva družbena vloga v naši družbi tako nizka, da je kar sramotno.“ – „Na poklic sem se pripravil z veseljem. Najlepše je razdajati sebe drugim, dajati znanje drugim. To me je vodilo sleherno uro v razredu. Najbolj sem srečen, če zvem, da je srecen moj nekdanji učenec. Pa je družba poskrbela, da je temu prvoletnemu lepemu, a grenkemu hlapčevskemu poklicu. Vsakemu bi ga odsvetoval. Tudi danes bi morali imeti Ivana Cankarja.“ – „O šoli in šolnikih razpravljati je skoraj nesmiselno. To smo ljudje, ki smo vajeni le poslušati in molčati, sicer je posameznik ocenjen kot reakcionar, ki ne sodi v, našo šolo.“

Iz teh izjav veje velika nesigurnost, obupnost in razočaranje, ne toliko nad poklicem, kot nad družbo, ki je ta tako odgovorni in težki poklic povsem razvrednotila.

Dr. Franc Strmčnik v Sodobni pedagogiki 1977, str. 281–283

Po položaju žena merimo napredek družbe

Ne gre za to, da bi ob 8. marcu ugotavljali, če so in koliko so žene enakopravne. Pri nas imamo glede tega jasno zapisane pravice. Ta dan, priznan in spoštovan v vrstah vsega naprednega človeštva, je le priložnost, da potegnemo črto in ugotovimo rezultate vsakoletnih prizadevanj.

V našem družbenem sistemu 8. marec ni priložnost, ki bi jo hoteli izkoristiti za dosego boljšega položaja žene v družbi, temveč možnost, da z vsakoletnim opozorilom na pomanjkljivosti hitreje spreminjamo odnose v družbi. „Pravica na papirju še ni pravica v življenju“, je dejal Lenin, to pa nam pričajo tudi odgovori naših anketirancev. Naši novinarji so obiskali moške člane svetov za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk v občinah Brežice, Črnomelj, Krško, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje, prav tako pa tovarišice raznih poklicev s tega območja. Njihove izjave nam dokaj dobro osvetljujejo razmere.

Vilma Manček

Milka Cvetan

Jana Rožmanec

Milena Hočevar

Ivanka Moljk

VILMA MANČEK, pomočnik šefa obrata za antibiotike v Krkinem tozdu Zdravil v Novem mestu, sekretarka osnovne organizacije ZK, podpredsednica zbora združenega dela občinske skupščine: „Čutim se dolžno sodelovati. Ni mi več kriti-

Sposobne, a skromne

RAJKO ZUPANC, član sveta za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL v Krškem: „Ženske v naši občini se zelo prizadevno vključujejo v samoupravno odločanje v delovnih organizacijah, pa tudi v nekaterih interesih skupnosti, medtem ko jih na vodilnih položajih družbenopolitičnih organizacij nimamo. Res je tudi, da se bolj uveljavljajo v ženskih kolektivih, da pa pri nas prevladujejo delovne organizacije s pretežno moško delovno silo. Menim, da so moški preveč mislimo, da so ženske predvsem matere. Iz last-

Veliko jih kandidira

Franc Beg, član sveta za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Novo mesto: „Število zaposlenih žena je v zadnjih letih močno naraslo, s tem pa se je občutno popravil tudi njihov ekonomski položaj. Ob tem pa so se pojavile nove težave, ki nam jih ni uspelo reševati hkrati: otroško varstvo, pomanjkanje servisnih storitev itd. Zaradi vsega tega je žena preveč vprežena v delo v službi in doma in njen delež v voljenih organih in v funkcijah na vidnejših mestih ni zadovoljiv. Vse kaže, da bo ta napaka pri novih volitvah precej popravljena. Na kandidatnih listah je od 25 od 30 odst. žensk, in kot je slišati, podpis kandidatur ne odklanjajo.

Velike zasluge

Mirko Jelenič, sekretar skupščine občine Črnomelj in član sveta za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk, pravi, da se je položaj žensk v občini na družbenopolitičnem in samoupravnem področju v zadnjih letih zelo izboljšal. „Temu je prav gotovo vzrok tudi povečana skrb družbenopolitične skupnosti za odpiranje novih delovnih mest za ženske ter izboljšanje otroškega varstva: v nekaj letih smo v Črnomlju za nekajkrat povečali kapacitete v vrtcih. Gotovo so pri tem veliko pripomogle ravno ženske, tako na delovnih mestih, kot v organih samoupravljanja. Ženske aktivno delujejo tudi pri pripravah na volitve, veliko

jih je vključenih v delegacije, evidentirane so tudi za vodilne funkcije v SIS in raznih organih, za zasedbo vodilnih delovnih mest veljajo za ženske enaki pogoji in kriteriji kot za moške. Lahko trdimo, da so ženske v enaki meri zaslužne za razvoj občine kot moški.“

zerstvo, če nič ne pripomoreš, da bi bilo bolje. Sistem nam daje vso možnost vplivanja, od posameznika pa je odvisno, kako to izkrojiš. Imam šestmesečnega dojenčka in še dva večja otroka, pa nisem odklonila kandidature za predsednico zbora združenega dela v novi mandatni dobi. Čeprav pomeni to zame veliko obremenitev, sem jo sprejela, ker se mi zdi, da se ženske ne bi smele izogibati funkcijam. Že tako nas je malo na vidnejših mestih.“

MARIJA ROBIDA, zasebna šivilja, Kočevje: „V našem poklicu smo samo še starejše. Vsako leto

negativnega okolja spoznavam, da se zelo dobro uveljavljajo tudi kot inšpektorice, da so sposobne, ambiciozne in včasih preskromne. To zadnje je namreč tudi ena izmed ovir za družbenopolitično uveljavljanje. V našem svetu z razmerjem evidentiranih moških in ženskih kandidatov za delegacije in funkcije v občini nismo zadovoljni, kajti ponovila se je stara slabost.

Ovire v družini

BOŽO KERIN, član sveta za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL v Brežicah: „Pri spreminjanju položaja žensk smo gotovo dosegli največje uspehe v združenem delu. Številni tovarišice se povečuje na vseh ravneh samoupravnega odločanja. To pa še ne pomeni, da so dosegle tudi tisti politični vpliv, kot ga s svojim ustvarjalnim deležem na najrazličnejših področjih zaslužijo. Na vodilnih političnih položajih v občini do sedaj skoraj nismo imeli žensk. Vzrok za to gotovo ni v pomanjkanju sposobnosti. Ovire za družbenopolitično delo so še vedno v družini. Po osemurnem delu ženske hitijo domov k otrokom in drugim dolžnostim, medtem ko politične funkcije niso omejene na ta časovni okvir.

kakšna umre in tako izumira tudi naš poklic. Za šivilje se sicer izučijo kar precej deklet, a odidejo nato v druge poklice. Zaposle se v Tekstilni in Trikonu, se pravi tam, kjer potrebujejo šivilje. V vsem Kočevju imamo tako le eno mlado šiviljo, in še to verjetno le zato, ker se je izučila pri mami. Zasebna šivilja mora biti ves dan na razpolago strankam. To pa je težko, predvsem za žensko.

Tudi v šiviljstvo proučuje razne novosti, kot so stroji in materiali. Delu z njimi se priučiš sam. Le enkrat, ko so uvedli novo vrsto podloge (centelin), nam je prišel nekdo iz tovarne pokazat, kako je treba z njimi delati.“

IVANKA MOLJK, predsednica skupščine socialnega skrbstva v Črnomlju, sicer kreditni referent za stanovanjsko-komunalno kreditiranje v podružnici Ljubljanske banke: „Zaradi strukture ene in iste ženske vrste let opravljamo po več funkcij hkrati. Jasno je, da vseh ne moreš opravljati tako, kot bi rad in kot bi bilo potrebno, poleg tega pa zaradi preobremenjenosti največkrat zapostavljaš družinsko življenje.

Menim, da moramo že mlada dekleta pritegniti v družbenopolitično delo, da se nanj navadijo že takrat, ko še nimajo družine.

MILENA BOROVCAC, ravnateljica osnovne šole „France Prešeren“, Ribnica:

„Celodnevna osnovna šola bi bila zelo pomembna za zaposlene ženske. Med našimi učenci je kar 61,9 odstotka takih, ki imajo zaposlena oba starša. Seveda pa morajo interes za tako šolo in njeno financiranje pokazati predvsem zaposleni starši, drugi občani in vsa družba. V Ribnici so nekateri pogoji za celodnevno šolo že ugodno rešeni, na primer: zgrajena je nova telovadnica in urejena je prehrana šolarjev, pa tudi stanovanjski problem učiteljev je rešen. Seveda pa bo treba pred prehodom na celodnevno šolo urediti še nekatere druge zadeve.“

MILKA CVETAN iz Radne vasi, podpredsednica kmetijsko gospodarskega odbora Trebelno: „Navadno je tako, da v tovarno hodijo moški, žena pa v naših krajih ostaja doma z vsemi bremenmi. Vsa čast zadruzi, ki prihaja med nas s tečajji in navseti. Prireja tudi izlete. Marsikatera kmečka žena še ni bila v Ljubljani, tako pa smo na strokovnih ekskurzijah precej potovale po vsej Sloveniji, pa tudi v Italiji smo že bile.“

JANA ROŽMANEC, etiketirka iz Jutrankinega tozda Baby v Sevnici: „V delavskem svetu našega tozda so same ženske na ravni delovne organizacije pa je to razmerje 90 : 10 v korist žensk. Samoupravljanje je vrednoteno kot delo, zato potekajo seje med rednim delovnim časom. Nekateri imajo kljub temu težave zaradi varstva otrok, vendar rešujemo to s pomočjo socialne delavke.“

Doma so zapreke

V sevnški občini odstotek zaposlenih žena že presega 52 odstotkov. Edini moški član sveta za spremljanje družbenoekonomskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Jelko Štojs ugodno ocenjuje aktivnost sveta. Tolikšno razmerje zaposlenih žena se po Štojsovem neju zadnje čase ugodno kaže tudi v združenem delu pri odločanju o dodatnem denarju za šolstvo in otroško varstvo. Pred nedavnim je bilo z visokim odstotkom „za“ podaljšanje samoprispevek za šolstvo in otroško varstvo, združeno delo pa je namenilo za te namene še dodatnih 0,55 odst. Od bruto osebnih dohodkov. To bo v glavnem omogočilo tudi gradnjo vrtca v

Do uveljavitve...

Ivan Vesel, član sveta za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Kočevje:

„Še pred nekaj leti so bile ženske v kočevski občini na vseh področjih, predvsem pa na gospodarskem in političnem oziroma samoupravnem, zapostavljene. Položaj pa se je zelo izboljšal ob volitvah pred štirimi leti. Vzrok, da so ženske danes na vseh področjih enakovredne moškim, pa je v tem, da se jih vedno več šola. Tako so se uveljavile same s svojim strokovnim in splošnim znanjem. Niso se uveljavile le kot sposobne delavke na vseh področjih, ampak tudi kot samoupravljalkice. Se posebno

dobro delajo v SIS, ker so jim te zadeve – se pravi zdravstvo, šolstvo, otroško varstvo – blizu. Zanimivo je, da so prodrle tudi v nekdanje izključno „moške“ SIS, kot so raziskovanje, telesna kultura itd. Ženskam bo še bolj omogočeno uveljavljanje, ko bodo bolj rešena vprašanja družbene prehrane, otroškega varstva, celodnevne šole in raznih servisov (pranje itd.).

MILENA HOČEVAR, učiteljica na metliški osnovni šoli in podpredsednica skupščine občine Metlika:

„V naši občini predstavljajo ženske precej več kot polovico vseh zaposlenih. Ne morem reči, da so ženske sorazmerno zastopane v samoupravnih organih, organih skupščine in družbenopolitičnih organizacijah, vendar se vedno bolj vključujejo v družbenopolitično delo na vseh ravneh. To pa še ne velja za vodilne funkcije. Da ženske niso še ustrezne zastopane v vseh organih in organizacijah, nikakor ne moremo kriviti moških; tu ne gre za nazadnjaško miselnost, češ ženska naj bo doma. Še vedno pa je tako, da so z družino. V tovarnah je delovni čas bolj reden in tudi osebni dohodek zagotovljen.

MILENA JESENKO, podpredsednica družbenopolitičnega zbora občinske skupščine v Brežicah: „Ob dosedanjem družbenopolitičnem delu sem prišla do novih spoznanj. To delo zahteva spremljanje vsega, kar se dogaja v delovni organizaciji, v občini, republiku, in te sili, da vidiš še koga drugega, ne le svoj kolektiv, probleme in želje svoje delovne organizacije.

Najbrž je res, da se ženska laže uveljavi v ženskem kolektivu, kjer pač ni moških, da bi sprejeli funkcije. Dokler bomo same iskale izgovore za odklanjanje funkcij, bo odstotek žensk na vodilnih mestih in v delegacijah tak, kakršen je. Manjka nam tudi samozavesti.

ANA ŽUPEVC, kmetica iz Dolnje vasi v krški občini: „Pravzaprav nisem prava kmetica, čeravno vse življenje delam na kmetiji. Mož je zaposlen, toda zaradi tega nimam nič manj dela. Nasprotno, še več ga je, saj sem večji del dneva za vse sama. Skrbin za petčlansko družino. Ne poznam ne nedelj ne dopusta. Samo enkrat sem bila za dva dni na morju. Saj ne morem z doma! Na kmetiji je že tako, da je treba biti doma. Ko so bili otroci majhni, je bilo pa sploh težko. Varstva nisem imela in otroke sem hočeš nočeš morala jemati s seboj na njivo, na travnik, v vinograd.

Znanje je pot

Jože Benčina, član sveta za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Ribnica:

„Menim, da je enakopravnost moških in žensk dosežena.“

V ribniški občini je med zaposlenimi kar 41 odstotkov žensk. Ženske, ki so bile včasih predvsem trgovke, učiteljice in frizerke, se zdaj enakopravno vključujejo v vse gospodarske in negospodarske panoge. Žal pa se ponekod še vedno otepajo funkcij v samoupravnih organih, češ

Milena Borovac

Marija Robida

Ana Župevc

Milena Jesenko

da je to moško delo. Vendar je tudi tega vedno manj, čimbolj narašča njihova izobrazbena struktura in čimbolj je urejeno otroško varstvo. Generacija, ki se zdaj šola, pa kaže da bo popolnoma enakopravna na vseh področjih.“

Skupaj iz nerazvitosti

Po mnenju člana sveta za spremljanje družbenoekonomskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL v trebanjski občini prof. Božidarja Zakrajška dajejo po visokem odstotku zaposlenih žena te občine žene velik delež v boju občine za prehod iz nerazvitosti. „V tem pogostokrat zanemarjamo velik prispevek kmečkih žena, ki se v pretežni meri ubadajo s kmetijami, ko je mož zaposlen. Zanje je bilo v zadnjem času pripravljeno več predavanj in tečajev, s čimer bo treba še nadaljevati, da jih bomo lahko še bolj pritegnili v splošno družbeno dogajanje. Menim, da smo že vse premalo izkoristili izmenjavo izkušenj žena naše občine z vrstni-

cam iz pobratenih jugoslovanskih občin, čeprav smo to sodelovanje že dokaj razvili. Tako bi lahko ustrezneje vrednotili tudi svoj napredek. Da bomo dosegli resnično enakopravnost bo treba še dosti truda.“

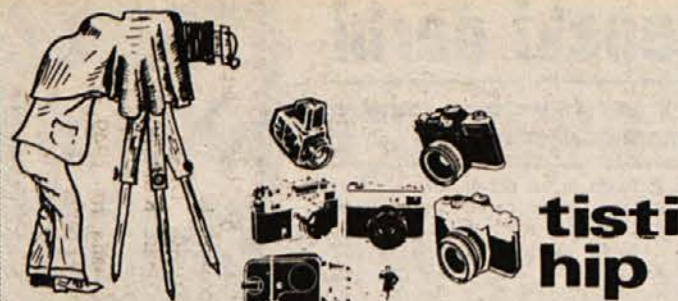

Kam z otroki?

Andrej Smuk je član sveta za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Metlika. „Po mojem mnenju danes lahko govorimo o enakopravnosti žensk in moških. Pri prizadevanjih za napredek naše občine imajo ženske gotovo precej veliko vlogo, saj so po številu zaposlenih v večini. Vendar se še vedno, če se le da, otepajo družbenopolitičnih in samoupravnih funkcij. Tudi v izrazito ženskih kolektivih družbenopolitično življenje sloni bolj na moških ramenih, vendar ne zato, ker bi se moški sili v ospredje – ženske same jih volijo vanje. V zadnjih letih se položaj sicer izboljšuje. Glavna ovira za premaj-

hno aktivnost žensk je njihova preobremenjenost: služba in gospodinjsko delo. Družba pa tudi ni naredila dovolj, da bi ženski odvzela del te skrbi: otroško varstvo še ni tako, kot bi moralo biti, vrtci skrbijo za otroke le v času dopoldanske delovne izmene, pa tudi predragi so.“

tisti hip

VESELI RAZGOVOR — Kdo ve, o čem se pomenkujeta možakarja na fotografiji? Morda sta se domislila kakšne pa- glavščine iz mladih dni ali pa sta se nasmejala kakšni zasolje- ni šali. Končno to niti ni važno, saj je vtis, ki ga fotografija pušča na opazovalcu, dovolj močan, da ne potrebuje dodat- nih razlag. Veselje do življenja, radost in vedrina zarjajo z obeh obrazov in starost obeh mož se kar topi v njunem mladostnem smehu. Novomeščan Zvone Šeruga je za posnetek naredil med številnimi drugimi, ki je posnel serijo foto- grafij iz življenja ostarelih. Šeruga je preizkušen fotograf, zato je znal z dolgoročnim objektivom izbrskati iz množice obrazov prav ta dva. Teledijektivi so za tako početje najbolj primerni. Njihovo lastnost, da imajo zelo plitvo polje globinske ostrine, pa je tako mogoče ustvarjalno uporabiti.

PO SVETU OKOLI

ZA PROTESTNIKE — Las- nik manjše kavarnarne ne daleč c. New Yorka se je domislil stvari s katero pomaga nergačem, hkrati pa si z njo prisluži nekaj dolarjev več dohodka. Kupil je kup starih televizorjev, katere imajo njegovi gostje pravico raz- bity, kadar so zelo jezni bodisi zaradi rezultata športne tekme ali zaradi česa drugega. Seveda ima pravico razbiti televizor je en gost na večer, in to tisti, ki ga lastnik izzreba.

ZA SPOMINJANJE — V ne- kem danskem muzeju so postavi- li jedilnico, takšno, kakršne so Danič sicer vajeni, a s to razliko, da je precej večja. Stoli, mize, krožniki, jedilni pribor in ostalo je povečano v razmerju, v katerem je otrok pri občajni mizi. Nepravda jedilnica naj bi odrasle domislila, kako so se počutili kot otroci.

TUDI PTICE NISO VEČ — Znanstveniki so ugotovili, da so se naravna spolna nagnenja galebo- va na otoku Santa Barbara močno skvarila. Ko so preiskovalci kakih 1200 gnezdo, so ugo- toвили, da v 156 gnezdih vale neoplojena jajca ter da se v galeb- jem „zakonskem paru“ namesto samca in samice nahajata samo samici.

Pozabljeni včeraj

Arheologi brskajo za ostanke nekdanjih tovarn
Za sodobni način življenja pravimo, da je buren, hiter, prepoln novih dogodkov. Tako postaja sodobnost iz- redno razgibana, hkrati pa povzročata tudi večjo pozabljivost. Nekateri polpretekli dogodki se zde sodobnikom že strašansko daleč, če jih že sploh niso pozabili. Nič ne- navadnega ni torej, da se je začela arheologija zanimati za stvari, ki niso starejši od dveh stoletij. Nova veja arheologije — industrijska arheologija — išče pod zemljo ostanke nekdanjih to- varn, industrijskih obratov, delavnic.

Ko je Schliemann izkopal ostanke mesta Troja, je nale- tel na temelje pod 15 metri zemlje: nanos se je nad po- rušenim mestom nabiral ti- sočletja. Zdaj pa industrijski arheologi izkavajo temelje tovarne parnih lokomotiv Rogers v ameriški državi New Jersey; temelji so že 4 metre pod zemljo. V sto letih je bila tovarna povsem pozabljena in izbrisana z obličja zemlje.

Z industrijsko arheologijo so se prvi začeli ukvarjati Angleži. Prvi veliki arheolo- škiki podvig je bilo izkopava- nje plavčev v Birminghamu. Plavči, ki so delali s polno paro še v 18. stoletju, so po- menili skoraj pravo senza- cijo. Angleži so na izkopavi- ne gledali kot na znamenice davno minule dobe.

Za Angleži so krenili Američani in drugi narodi, ki so razvili močno indus- trijo, med silnim napredova- njem pa pozabili ohraniti staro. Zdaj iščejo že davno pozabljene tovarne, zbirajo stare proizvede, stare dele strojev, nakovala, orodje. Razmahnila se je tudi ama- terska arheologija, saj postaja v nekaterih deželah Zahod- ni pravi konjiček zbiranje delov letal iz 2. svetovne voj- ne itd.

Če drugega ne, nas indus- trijska arheologija opozarja, da prehitro pozabljamo.

NA TISOČE JIH JE — Zdjaj končno le vemo, koliko je v častitljivi Veliki Britaniji doma- čih duhov. Nedolet tega je namreč izšla knjiga „Kdo je kdo med duhovci?“, v kateri so avtorji po abecednem redu našli 25000 domačih duhov. Med njimi je najstarejši duh člove- ka iz bronaste dobe, najmlajši pa duh neke zapornice, ki je umrla v 18. stoletju. Ne manjka tudi kraljev, plemkinj, navadnih državljanov ter drugih prebiva- lcev mračne Anglije. Avtor knjige Jack Hallam trdi, da je Veli- ka Britanija najbolj duhovit otok na svetu. Pri 25 000 duho- vih bo to gotovo kar držalo.

ZA LJUBITELJE VESOLJA in strastne lastnike zemlje po- nuja UPC agencija parcele na Soncu, Veneri, Marsu in po dru- gih nebesnih telesih napol za- stonj: kvadratni meter pa le nekaj centov. Nobenega dvoma ni, da agencija deluje v ZDA.

NOVINAR PRED BRLOGOM — Miran Ogrin, novinar Ljub- ljanskega dnevnika, rad zavije v Belo krajino. Na sliki ga vidimo pred brlogom Čajhove Anči na Vrtači, ki je bila v prejšnjem stoletju znana kot ognjivita romarka. Menda je bila tako huda vernica, da je hodila celo dekana Alesha tožiti v Ljubljano k škofu, češ da uči krivo vero.

TAKO ZA UVOD TI POVEM, DA SEM TU ZA- TO, KER SEM UBIJL ŽENO, KI JE SMRČALA.

slovenija avto
LJUBLJANA
Slovenija avto, TOZD SERVIS KRŠKO
Krško, Bohoričeva 10,
vabi k sodelovanju
za nedoločen čas več

Kot poseben pogoj za vse se postavlja uspešno opravljeno 2-mesečno poskusno delo. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kan- didati pošljejo po pošti oz. naj se osebno zglove v Slovenija avto — TOZD Servis Krško, Krško, Bohoričeva 10, v roku 15 dni po objavi v časopisu.

Kapljice okamenele
Nakit iz cenjenega češkega granata, ki je krvavoredeč barve. Sicer je granat različnih barv, od svetlo zelene do skoraj črne.

Kapljice okamenele

Češki granat je najlepši na svetu — Nosile so ga celo plemkinje in češki dvorjani — Krvavo rdeče barve

Na velikem dunajskem kon- gresu leta 1815 so se zbrale kro- nane glave vse Evrope, z njimi pa svedba tudi kronane glavice žena, hčera, dvornih dam, plemkinj vseh stopenj in časti. Takrat so večerne toalete sijale od izbranega nakita, diamantov, smaragdov, rubinov, opalov, zlata in srebra. A vse je zasenčil nakit ruske carice in njenih dvornih dam, ki so nosile nakit iz slovitega češkega granata.

Orožje termin
Čezmerno uporabljamo imena. Umetnine grških tragedov, arhitektov, slikarjev so izgin- kazalo le za kratke čase. Podoben se je primerilo tudi ž deli drugih velikano umetnosti. Vedno, kadar se strokovnjakom poseči odkriti izgubljenega umetnino, je to prvovrstni dogodek. Morda bomo prihodnje pravega sovravnika, zaslužni- valca vsakdanje človekovega življenja. Nekatere kemikalije na- prepovedali uporabljati, ki so jih uporabili pri Angiarju” ter po nekaterih kopijah.

Thomas Eisner je odlo- žen se temiti branijo pred svoj- sov v terminskih. Ma- mravljivo, kot pravijo Ka- sine pri Angiarju. Po kopijah in omenjenih zasnutih, samga Leonarda sklepajo strokovnjaki, da je bila freska dolga osem metrov in visoka štiri, torej šče in opazoval, kaj se je zgodilo na vsiljiva, je v laborator- analiziral in prišel do pravega Odkritje te freke bi bilo umet- niško odkritje stoletja.

Američan John Asmus in Italijan Carlo Pedretti sta se skupaj lotila tega prvovrstnega podviga. Pedretti je odkril dokument, iz katerega je razvidno, da je slikar in arhitekt Giorgio Vasari leta 1549 po naročilu toskanskega vojvode preoblikoval in preiskal sedmo dvorano v palači. Pri teh delih je po mnenju italijanskega strokovnjaka Leonardova freska izgi- nila.

Zdaj je tudi bolj razumljivo, kako da sta se pri iskanju izgub- lenega umetnina srečala zanesljivo znanstveniki in fiziki. Če se freska re- skrija za Vasarijevo preobliko- vanje, ki je bila umetnostno pri- klanjanje, katerim pa je lahko kos le fiziki.

Vasarijevo preoblikovanje je bilo namreč zelo temeljito. Zazi- dati je dal nekaj oken, zamenjal tla, odprl nove prostore in steno, na kateri naj bi bila Leonardova freska, zakril s plastjo opeke in novim ometom, nanj pa naslikal novo fresko.

Ali je Vasari pri svojem delu uničil Leonardovo umetnino? Profesor Pedretti meni, da ne ter

Rešitev prejšnje križanke	
O K T A M E T E R	A U G U S T
B O R S A L I N O	E L I A A T O M
K R K K V S O T A	A K O M E T A N
R A T A L A L A Z I R	A L A N K E R
P E K O N O D I S E T A	O D I S E T A
P A R A A S A I R T R E	

prognoze misli

Meicina naj bi daljšala življenje, ne pa tmiranje.
G. F. WILL

Morali bi znati sprejeti tisto, kar je neizogibno, in tudi uzreti svojo usodo, ne bi izboljšali svojega položaja, ne da bi izgubili sposobnost razveščanja stvari.
L. MILČINSKI

Na sledi za izgubljeno umetnino

Ali bosta ultra zvok in laser odkrila fresko Leonarda da Vincija? — Štiri stoletja zazišana — Lesar čisti lesene plastike in katedrale

Mnoga velika dela človekovega genija poznamo danes le po različenih grških tragedov, arhitektov, slikarjev so izgin- kazalo le za kratke čase. Podoben se je primerilo tudi ž deli drugih velikano umetnosti. Vedno, kadar se strokovnjakom poseči odkriti izgubljenega umetnino, je to prvovrstni dogodek. Morda bomo prihodnje pravega sovravnika, zaslužni- valca vsakdanje človekovega življenja. Nekatere kemikalije na- prepovedali uporabljati, ki so jih uporabili pri Angiarju” ter po nekaterih kopijah.

„Tipejanje“ v staro steno, ki je še vedno vsa luknjasta od skrivnih prostorkov in prehodov, je izred- no počasno in suhoparno opravilo. Stročna ekipa v enem dnevu lahko pretipa le 20 kvadratnih centimetrov. Pri tako „pospe- nem“ delu bo samo ta stopnja iskanja trajala skoraj leto dni.

LASER BO IZPAREL OMET
Ko bo raziskovalna skupina ob pomoči računalnika zanesljivo ugotovila, da se iskana freska skriva za steno, ki je še vedno vsa luknjasta od skrivnih prostorkov in prehodov, je izred- no počasno in suhoparno opravilo. Stročna ekipa v enem dnevu lahko pretipa le 20 kvadratnih centimetrov. Pri tako „pospe- nem“ delu bo samo ta stopnja iskanja trajala skoraj leto dni.

Ostrostrelec

Tomova barka je bila zasidrana v jezeru, dolga sidra vrva pa se je navijala z ročico, tako da sta dva para rok lahko potegnila težko povilo proti rečnemu toku. Judita je v kajuti krmarila, medtem ko je Ostrostrelec skozil okna oprezal za nevarnostjo. Ko se je obrnil na jezersko stran, se je po- šteno prestrašil. Na drevesu, ki se je sklanjalo daleč nad vodo, je zagledal pod dunčata pretežih Indijancev v bojnem naljeju, pripravljelih, da se poženjo na splav, čim se približa. »Vicicia!« je zaklical, »vicicia, če vama je življenje drago!«

DL		gr. drobit	zorovalce	gr. muza	rim. varuh	DL	prevarnik	pomije	zvezde igralca	pasatelja
zvezdije				poezije	spojstva				Polica	Negri
trgater								zmojnica		
notanja v prestolovno jezeru								zmanjšanje		
grezilo								rečna ladja		
drag kamen								naprav		
								kitajsko velemesto		
									vrhov tes	DL
DL	tur. dvorec	diaka mad.	z. ime					gotovina tekovskih oder		prilag. cez Velebit
splet las										
rusko m. ime						oslov glas				plod kurovca
novost						strup v tobaku				
letopis						kazalec na sončni uri				
ptica uveda						DL				berite

TURISTIČNE INFORMACIJE

KOMPAS JUGOSLAVIJA

VABIMO VAS NA IZLETE:
ORVIETO — RIM — FIRENZE, 4 dni, odhod 18. marca
PADOVA — VERONA, 2 dni, ogled kmetijskega velejema, odhod 18. marca
PADOVA — VERONA — SIRMEONE, 2 dni, od- hod 25. marca
PADOVA — SAN MARINO — RAVENNA 2 dni, odhod 1. aprila

PRODAJAMO: letalske, železniške vozovnice ter vozovnice za spal- nico po domovini in inozemstvu.

ORGANIZIRAMO: avtobusne in letalske prevoze, izlete, strokovna po- tovanja ter šolske ekurzije po domovini in ino- zemstvu.

POSEBNI IZLETI ZA SINDIKALNE PODRUŽNI- CE!
POSREDUJEMO: potne liste
ZAHTEVAJTE PROGRAME!
Prijave in informacije:
KOMPAS NOVO MESTO, tel. (068) 21-333

VERONA - MESTO SPOMENIKOV

Kompas iz Novega mesta pri- bližno 200.000 prebivalcev in je hkrati upravno središče istoimne pokrajine. Je pomembno prometno in gospodarsko sre- dišče, zlasti znano po odličnih vinih. V mestu je mnogo po- membni kulturlogodovinskih spomenikov iz vseh obdobij nje- govega razvoja, spomeniki iz srednjega veka pa sodijo med najlepše v vsej Italiji.

Eden najbolj obiskovanih spomenikov srednjega veka je tudi Julijin grob (Tomba di Giulietta). To naj bi bil grob, kjer je pokopana Julija, ki jo je v tragediji Romeo in Julija ope- val slavni angleški dramatik Shakespeare.

SPOZNAJTE SVET Z GENERALTURISTOM!
„GENERALTURIST LJUBLJANA“
Gospodstva 7
telefoni: (061) 21-908, 21-206
PARIZ: 3 dni z letalom — polpenzion od 14. 4. do 16. 4. 1978, cena 2.550 din
LEIPZIG: 4 dni z letalom — polpenzion od 12. 3. do 15. 3. 1978. Spol- mladinski mednarodni sejem ce- na: 3.450 din

Tako vabi katalog General- turista, in ko ga vzamemo v ro- ke, se ne moremo upreti skuš- rnjav, da vabila ne bi sprejeli.
V besedi in sliki nas vabijo v dežele Evrope, Severne Ameri- ke, Azije in Afrike.
Vabita nam sončna Španija in Portugalska, vabijo nas ho- landski tulipani in milni na ve- ter, Praga in Istanbul, vabi nas morska deklita v pristanišču Kopenhagna. Ko se bomo zazri- li v slapove Niagare, nam bo spo- min stekel nekaj desetletij na- zad, ko se je naš rojak Nikola Tesla boril z ameriškim gos-odarstveniki, da je postavil elek- trarno prav tu na Niagari.
Poleg programov iz kataloga pa je Generalturist pripravil letovanje v Grčiji, na Evbeji v Stiri. Bungalovski naselje, ki je imenovano po grški boginji Afroditi Afroditina obala, nudi gostom vse udobje in možnost za rekreacijo. Potovanje je kombinirano z letalskim prevozom, avtobusom in trajektom.

DOLENJSKI LIST PRIPRAVLJA SVOJIM BRAL- CEM PRIJETNO PRESENCENJE ZA PRVO- MAJSKE PRAZNIKE.
BERITE NASLEDNJO ŠTEVILKO DOLENJSKE GA LISTA!

Prijave kandidatov, ki ne bodo izpolnjevali pogojev delovne izkušnje pod št. 1, 2, 5 in 6, bodo ravno tako obravnavali. Delovne naloge pod 3, in 4, so v pripravi pogona po končani gradnji v obratu elektrarne.
Ponudbe pošljite na naslov delovne organizacije v 8 dneh.

Dežurni poročajo

BARAKA JE ZGORELA – V nedeljo okoli 2. ure zjutraj je zgorela baraka Jožefa Hudorovca pri Mokronogu. Baraka je že dalj časa puščena, kajti Hudorovčeva stanuje na Glajni pri Sentičnem. Ogenj je hitro zajel poslopje in ga povsem uničil, zgorela pa je tudi manjša baraka v bližini. Vzrok požara še ugotavljajo, medtem ko je materialne škode za 5.000 din.

Slaba propaganda

Za prejšnji četrtek sklicana 2. seja koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu in narkomaniji je ostala zgolj pri napisanem vabilu, če izzvamemo „neuradno“ diskusijo peterice navzočih (vabljenih 13 članov), ki jim, povsem jasno, ni vseeno, kako se obnašajo nekateri člani. Pa vendar nekaj besed iz razgovora:

Navzoči so bili mnenja, da bi kazalo sedaj odbor razširiti s še nekaterimi predstavniki, tako tiska, JLA in še koga. Nadalje je bil govor tudi o rezultatih ankete izvedene na osnovnih šolah Črnemelj in Dolenjske Toplice. Številke kažejo, da kar 56 odstotkov učencev uživa alkoholne pijače, ki jim jih dajejo starši (!). Podobna skrb naj velja tudi pri preprečevanju kajenja, predvsem po šolah. Danes, ko je okoli 60 odstotkov vsega prebivalstva kadilcev, ko smo Jugoslovani na neslavnem tretjem mestu v Evropi po količini zaužitega čistega alkohola na prebivalca, bi morali prav takšnim odborom dati čimveč podpore, tudi novomeškemu, čeprav nekateri člani s svojim obnašanjem (to je pokazala udeležba) delajo za to prepričanje slabo propagando.

B. B.

Dve žrtvi, dva značilna vzroka

Zaporne kazni za Andreja Hauptmana in Franca Radanoviča, ki sta lani povzročila dve prometni nesreči – Vzroka: vinjenost in neprevidno prehitivanje

Minuli teden sta se pred senatom novomeškega okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval Janez Kramarič, zagovarjala 25-letni Andrej Hauptman iz Stične, krivec prometne nesreče lanskega julija pri Otočcu, in Franc Radanovič iz Vrha pri Brezicah, ki je septembra zakrval nesrečo na cesti pri Krakovskem gozdu. Obema je senat izrekel zaporne kazni.

Hauptman je 22. julija vozil Anjano družbo treh sovrstnikov iz Trebnjega na Otočec, še med potjo pa so se ustavili v treh gostilnah. Z več ko 100 km hitrosti na uro so nato odšli na „končno“ postajo. Toda vinjenost in prevelika hitrost sta naredila svoje: vozilo je med potjo v ovinku pričelo zanašati, končalo pa je po 14 metrov dolgem skoku nad strmim pobočjem nad Krko; avtomobil je trčel v dvojni telefonski drog, ga prelomil in obstal na stehi. Posledice nesreče so bile hude: Hauptmanov sopotnik Darko Markovič je čez štiri dni v bolnišnici podlegel poškodbam, medtem ko so voznik, Miro Novak in Franc Kirn utrneli hude poškodbe.

Analiza krvi je pokazala pri Hauptmanu 1,64 promila alkohola, sodišče pa je ugotovilo, da je prav vinjenost neposreden vzrok za nesrečo. Zaradi tega je Hauptmana, ki je bil zaradi podobnega prekrška,

ŽALOSTNO MUKANJE V MRAZU

Metličani so se prejšnji teden zgražali nad početjem živinskega nakupovalca „Gavriloviča“ iz Petrinja, ki je v torek navsezgodaj kupil na sejmu 12 krav. Tega dne je termometer kazal natanko 12 stopinj pod ničlo, nakupovalec pa je meni nič tebi nič pustil živino privezано na sejmščinskem prostoru, ne da bi se pobrigal za prevoz. Tja do 23. ure zvečer se je slišalo žalostno mukanje krav, ki so v mrazu in brez mrvice hrane čakale nadaljnjo usodo. Za takšno dejanje, pa čeprav je bilo jasno, da bo živina končala v „Gavrilovičevi“ klavnici, so metliški miličniki predstavnika iz Petrinja prijavili občinskemu sodniku za prekrške.

JE KAJ TRDEN LED? – Na to vprašanje iščejo odgovora „junaki“ na našem posnetku, ki je bil narejen pred kratkim pri mostu čez Mirno ob nekdanji žagi v Dolenjem Boštanju. Mirna je namreč zamrznila. „Ko bi le še bolj,“ pravijo tamkajšnji prebivalci, ki se že bojijo hoje preko odslužnega lesenega mostu (v ozadju).

„Mala ustava“ odkrila veliko težav

Veliko samoupravnih aktov ni bilo sprejetih pravočasno, niti niso usklajeni z novim zakonom o združenem delu – Družbeni pravobranilec samoupravljanja bo dobil „pomoč“ – Lani so v njegovo pisarno „zašli“ le trije predstavniki delavskih kontrol

Poldrugo leto delovanja družbenih pravobranilcev samoupravljanja je za nami, prvo letoletno poročilo tega organa za območje Črnemlja, Metlike, Novega mesta in Trebnjega pa kaže, da je bilo dela v obilju. Brez kršitev in težav pač nikjer ne gre in precej izmed 190 tozdov in ozdov ter 130 večjih ali manjših delovnih skupnosti na tem območju, se je znašlo na „črni“ listi.

Nekaj najznačilnejših težav in „grehov“ po posameznih področjih: veliko je število organizacij ali delovnih skupnosti, ki samoupravnih aktov v skladu z novim zakonom o združenem delu niso sprejemale pravočasno in v popolni ter pravilni obliki. Posebno velja to za akte o skupnem prihodku in dohodku, čistem dohodku in delitvi. Zaradi tega je družbeni pravobranilec samoupravljanja poslal občinskemu sindikalnemu svetu dolenjske regije pregled potrebnih aktov in njihovo okvirno vsebino, to pa je bilo kasneje razdeljeno vsem podjetjem kot pripomoček.

Največ prostora pa poročilo namenja stanju pri uresničevanju samoupravljanja in upravljanja družbene lastnine. Tako je skupna komisija samoupravnega sporazuma o merilih za delitev dohodkov in osebnih dohodkov storitvene obrti SRS izrekla opomin Brivsko-frizerskemu podjetju Črnemelj, ker je povsem napačno izračunalo obrazec za dogovorjena sredstva osebnih dohodkov, opomine sta dobila tudi Krojaško podjetje Trebnje, kjer je znašal najnižji poprečni osebni dohodek le 91 odstotkov glede na merila sporazuma in so napačno vpisali dogovorjena sredstva za OD, ter Čevljarsko podjetje Planina Črnemelj zaradi podobnih napak. Družbeni pravobranilec

samoupravljanja je opozoril tudi na poslovanje tozda Gradbeništvo in stranski obrati DO Novograd, ki se že dve leti koplje v izgubah. Pripravili in sprejeli so sicer sanacijski program, vendar ga niso izpeljali v celoti. Zaradi tega je bil podan predlog, da se za ta tozid imenuje začasni

organ, odstavijo pa poslovodni in samoupravni organi.

To je le nekaj izmed množice opisanih primerov. Mnogo pa je bilo tudi delavcev (254), ki so v pisarni družbenega pravobranilca samoupravljanja iskali napotke in pravne nasvete. Zanimivo,

da so bili od navedenega števila le trije predstavniki delavskih kontrol. Seveda pa takšno „zanemanje“ za enega samega družbenega pravobranilca samoupravljanja pomeni veliko dela in prav zaradi tega bo že letos imenovan tudi njegov namestnik. Mar to pomeni, da lahko ob koncu letošnjega leta pričakujemo še daljšo listo „grešnikov“?

B. B.

Drst podusti pod reflektorji

Letos temeljita meddružinska čuvajska služba ob drsti podusti pri Dolenjem Boštanju

Drst podusti v reki Mirni pri Dolenjem Boštanju povzročajo ribičem sevniske družine heroja Maroka vsako pomlad nemalo težav. Gomazenje stotine rib v ljubezenskem zanosu s pravcato strastjo vedno znova priteguje krivolovce, ki ob dobri drsti z golimi rokami v kratkem času poberejo iz vode na desetine rib.

To seveda ni vsa škoda, škoda je še na ikrah, ki jih potacajo ti samozvani ribiči med kamenjem. Ribiči že vrsto let skrbijo za čuvajsko službo, dostikrat je bila potrebna pomoč miličnikov. Na kraju so sevniski ribiči že pred časom ugotovili, da se ne trudijo le zase. Akcija plombiranja podusti za hrbtno plavut – opravila jo je ribiška zveza Slovenije – je te domneve potrdi-

la: ribe, ki so se drstile pod jezom v Dolenjem Boštanju, so ujeli od Brezic do Litije; po vsej verjetnosti bo prišlo tudi še kakšno poročilo od drugod. Tako tudi vse sitnosti nehvaležnega čuvanja drstišča ne morejo pasti le v breme sevniskih ribičev.

Letošnjo zimo sklenjeni dogovor med šestimi družinami od Zasavja do Brezic predvideva dežurstvo čuvajev iz vseh teh

družin. Prastaro „junačenje“ fantov od drstenju – med obema vojnama niso manjkale niti ženske – povzročaja ribičem še druge stroške. Ribiške družine so se po ključu vodnih površin svojih lovišč obvezale prispevati denar za številne reflektorje. Z njimi nameravajo v času drsta noč od jezov izlivu v Savo spremeniti v dan. Pred drstjo bodo ribiči tudi počistili obrežje. S postajo milice nameravajo vzdrževati UKV zvezo. Ukrepni so videti drastični, vendar ne gre drugače, če nočejo, da bi ribe nosili iz reke.

A. Ž.

Povzročil nesrečo, ne da bi vedel

Leto in 2 meseca zapora za Dušana Muellerja

24-letni Dušan Mueller iz Črnemlja je v predlanskem februarju peljal osebni avtomobil iz Ljubljane proti Zagrebu. Ura je bila 20.15, ko se je na poljanskem klancu odločil za prehitivanje kolone.

Potem ko je Mueller že zavil prek nepretrgane črte cestišča, je nasproti z osebnim avtomobilom pripeljal Mihael Mikec in da bi se umaknil trčenju, zavil na desni rob ceste. Pri tem je zapeljal na bankino, od tam pa je avto zanesel v nasproti vozeči avtomobil. Trčenje je bilo silovito: v nesreči sta voznik Mikec in njegov 10-letni sin Marjan izgubila življenje. Mueller je peljal naprej, ne vedoč za nesrečo, ki jo je zakrivil. Šele naslednji dan je za to zvedel od miličnikov, ko so ga prijeli.

Vse navedeno je ugotovila preiskava in obravnava pred kratkim na novomeškem okrožnem sodišču. Ob upoštevanju hudih posledic nesreče, kot tudi obtoženčevega priznanja, da se spominja usodnega prehitivanja, mu je senat izrekel kazen enega leta in dveh mesecev zapora, ki pa še ni pravomočna.

DUHOVI NA POKOPALIŠČU?

Novomeščan Viktor Vovko je v noči na 22. 2. pustil pri mrliški večici na pokopališču v Ločni kolo. Ko se je potem naslednjega dne vrnil in se hotel s kolesom odpeljati, je opazil, da slednjega ni več. So bili na delu duhovi, ali pa „neustrašen“ zmikav? Odgovor bo dala preiskava.

Najprej skozi sindikalno „rešeto“

Ko na drugem mestu pišemo o lanskoletnem „poslovanju“ družbenega pravobranilca samoupravljanja, je treba v isti sapi pokazati tudi na nekatere ugotovitve iz dela novomeškega sodišča združenega dela. Marsikatere kažejo, da je led ponekod že prebit.

V prvi vrsti gre pozdraviti vse večjo aktivnost sindikatov pri reševanju spornih zadev. Medtem ko se predlani sindikalni predstavniki obravnav pred sodiščem skorajda niso udeleževali, se je ta podatek lani bistveno spremenil. Tako sindikati in njihovi organi v večini primerov obravnavajo sporne zadeve že „doma“ in hkrati dajejo tudi mnenja in priporočila, kasneje pa tudi aktivno sodelujejo v samem postopku. Povsod pa se najde kakšna črna ovca. Ponekod, žal, sindikatu še vedno odrekajo vlogo, ki jo ima po ustavi in zakonu. Znan je celo primer, ko je bil sindikat ob tem, ko se je zavzemal za pravice delavcev glede delitve osebnih dohodkov, odpravljen z enostavno izjavo, da se ga (sindikata namreč) to prav nič ne tiče in da je to stvar poslovodnih organov (!). Nekateri organizacije pa so šle celo tako daleč, da delavčevega zahtevka za varstvo pravic sploh niso obravnavale v zakonitem roku ali pa so to storile, vendar delavcu niso izročile nikakršnega pismenega odpravka ali odločbe. Slednjemu tako pač ni preostalo drugega, kot da je pravico iskal pred sodiščem.

Omenimo še eno zanimivo ugotovitev sodišča združenega dela. Vse od začetka njegovega delovanja ni bilo niti enega postopka o sporih iz kooperantskih odnosov, čeprav je znano, da težave na tem področju so. Verjetno ni vsem znano, da so prav v okviru teh odnosov zasebniki-kooperanti po svojem položaju glede izvrševanja in uresničevanja samoupravnih pravic izenučeni z delavci v tozdih.

B. B.

TRADICIJA JE OBVELJALA

Nekako nepisano pravilo je, da konec februarja mine na naših cestah skorajda brez hujših prometnih nesreč. Tako kaže statistika, da je v zadnjem februarjskem tednu v zadnjih petih letih umrlo „vsega“ 33 ljudi, medtem ko jih drugače toliko tudi v sedmih dneh.

Tradicija je tudi letos obveljala: na slovenskih cestah je zadnje dni februarja umrlo pet ljudi, od tega nihče na Dolenjskem. Še več: iz pisarne novomeške UJV smo za prejšnji teden dobili obvestilo o samo dveh prometnih nesrečah, in sicer brez hujših posledic.

OBSTAL NAD POTOKOM – Prejšnji četrtek okoli poldneva je Novomeščan Marjan Sitar vozil avtomobil „Gorjancev“ od Zbur proti Šmarjeti, v Radulji pa mu je nasproti pripeljal z nepripravo hitrostjo avtomobilist Roman Lesjak. Potem ko je slednji močno zavrl, ga je pričelo na spolzkem cestišču zanašati, enako pa tudi Sitarja, ki se je hotel ogniti čelnemu trčenju. Zaneslo ga je v desno, pri tem pa je podrl tri cestne kamne in s prednjim delom avtomobila obstal nad potokom. Materialno škodo cenijo na 30.000 din.

osebni avtomobil, zato se je Mihalič umaknil na skrajni desni rob ceste, pri tem zapeljal na kup gramoza, kjer pa mu je počel jermen na motorju. Zlezal je s traktorja in si ogledoval okvaro, ko se je traktor sam od sebe premaknil in s prednjim kolesom zapeljal čez Mihaličev nož. Vse se je končalo z mavčno oblogo.

S TRAKTORJEM ČEZ NOGO – Srečko Mihelič iz Sodevcev je v soboto dopoldne vozil traktor od Kota proti Staremu trgu. Nekje pri Prelesju mu je nasproti pripeljal

Večji del od honorarjev

Prijava davkov od skupnega dohodka občanov ob začetku leta je vselej v središču javne pozornosti. Januarja so morali tudi občani delati zasebne bilance za služka in vlagati prijave na davčni upravi. Kaj je davkarja ugotovila od izdaje časopisnih odločb o odmeri, je povedal Milan Jakopin, načelnik davčne uprave v Novem mestu:

„Prejeli smo 750 prijav, kar je skoro petkrat manj kot lani, ko smo imeli okrog 3500 prijaviteljev. Vzrok za to je v večjih olajšavah, saj je znašal v preteklem letu neobdavčeni del skupnega

– Prijave so eno, odmera pa drugo. Koliko občanom je bil davek dejansko odmerjen in kolikšen dohodek pomeni to za občino?

„Od 750 prijav je bil davek odmerjen samo 190 občanom, vsi drugi so zaradi olajšav izpadli. Če povem spet primeroma z lanskim letom: za odmero smo izdali okrog 800 odločb. Letos bomo vsega skupaj dobili iz tega naslova približno 500.000 dinarjev, občinskemu proračunu pa bo od tega ostala samo polovica.“

„Če gre za tako majhna sredstva v primeri z večmilijardnim proračunom, ali se sploh izplača toliko pisarije?

„Ta davek kot vir občinskega proračuna sploh ni pomemben. Tudi mi ugotovljamo, da je tovrstna datatev občanov izgubila pomen.“

– Kako je z akontacijami? Jih boste še odmerjali med letom?

„Akontacijo na davek iz skupnega dohodka občanov za leto 1978 bomo zahtevali le od tistih, pri katerih je osnova za odmero davka v preteklem letu znašala nad 400.000 dinarjev. Povedal bi še, da smo lani vrnilo občanom 380.000 dinarjev preveč vplačanih akontacij. Nekaj smo vrnilo na zahtevo strank, nekaj po uradni dolžnosti.“

– Kakšni pa so bili zaslužki obrtnikov?

„Oddanih je bilo 627 obrtnih prijav, iz katerih je moč ugotoviti, da so prijavi za 18 odst. večji dohodek kot pred letom dni. Nekateri obrtniki kovinske in plastične stroke so prijavi tudi čez 1 milijon dohodka, vendar bodo od tega tri četrtine dali za razne družbene obveznosti, ena tretjina tega pa ostane za njihove potrebe. Med letom sicer vrtijo znatna sredstva na svojih ziro računih, toda ko pride do obračuna in poravnave obveznosti, ne gre za kdove kako visoke ostanke dohodka.“

R. BAČER

ZA MALICE POSKRBLJENO – Sindikalne organizacije v kolektivih so poskrbele, da imajo zaposleni na voljo topel obrok hrane, ponekod pa tudi kosila in jedi po izbiri. Posnetek je iz Novolesove menze, kjer tudi sicer lepo skrbijo za družbeni standard zaposlenih. (Foto: R. Bačer)

Še vedno je čas za spremembe

Občinska kandidacijska konferenca sprejela kandidatne liste – Janko Goleš soglasno izvoljen za mandatarja za sestavo novega izvršnega sveta

V dosedanjih enoletnih predvolilnih pripravah, kamor je šteti evidentiranje, je prišlo na spiske možnih kandidatov 3793 občanov, od tega 31 odst. žena.

Na 73 zborih občanov v 31 krajevnih skupnostih na območju novomeške občine je bil dober obisk, razprava pa je pokazala, da so krajanje odgovorno in zavzeto tehtali imena možnih kandidatov za marčevske volitve. V 31 krajevnih skupnostih bodo volili 172 delegacij, imajo pa 1720 kandidatov, medtem ko imajo v združenem delu v 104 delovnih organizacijah na spisku možnih nad 3500 kandidatov.

Velika večina krajevnih skupnosti in v tozdih se je odločila za odprte kandidatne liste, da je na izbiro več kandidatov, kot pa jih je potrebno izvoliti, medtem ko so v 4 krajevnih skupnostih in tudi v nekaterih kolektivih sprejeli zaprte kandidatne liste. Taka odločitev je na srečo izjemna, ne pa pravilo.

Temeljna kandidacijska konferenca, na kateri je bilo navzočih 192 delegatov, se je s 191 glasovi na tajnem glasovanju izrekla za predlagano listo kandidatov za družbenopolitični zbor domače občinske skupščine. Prav tako so potrdili doslej evidentirane kandidate za družbenopolitični zbor skupščine SRS. V zveznem zboru naj bi Novomeščane zastopal le Bogdan Osolnik, medtem ko je za republiški zbor veliko več kandidatov, kot bo prostih mest.

Konferenca je glasovala tudi za predlog SZDL naj bi postal

mandatar za sestavo novega

NOVI PREDSEDNIK: STANE ŽUNIČ

Na ponedeljkovi letni konferenci občinskega sveta Zveze sindikatov v Novem mestu so med drugim razrežili dolžnosti predsednika Franca Borsana, ker je postal sekretar komiteja ZK, na njegovo mesto pa izvolili Staneta Žuniča, inženirja gozdarstva. Doslej je bil zaposlen pri GG Straža, v minuli mandatni dobi pa je bil Stane Žunič tudi podpredsednik novomeške občinske skupščine. Dolžnost predsednika občinske sindikalne organizacije bo od 1. marca dalje opravljal profesionalno.

izvršnega sveta Janko Goleš, direktor splošno kadrovskega sektorja iz Novolesa, prav tako pa potrdila kandidature za ostale vodilne funkcije v občini in republikli.

Kot je dejal predsednik občinske konference SZDL Uroš Dular, pa je še vedno čas predlagati spremembe za vodilne funkcije, vendar je potrebno s predlogi pohiteti.

PREDLOG ZA UKREPE V NOVOGRADU

Ker je v Novogradovem tozdu Gradbeništvo s stranskimi obrati v zadnjih dveh letih prišlo do izgube, so pa tudi neurejeni odnosi in vrsta pomanjkljivosti, je družbeni pravobranilec predlagal občinski skupščini, naj ukrepa. Predlog je za ukrep družbenega varstva v imenovanjem začasnega organa. Podoben primer rešitve kot v Dominvestu.

Kadar se kaj gradi, načrtuje, imajo občani večkrat pametne predloge, zasnovane na dolgoletnih izkušnjah, pa ne uspejo. Strokovne službe zagovarjajo nasprotna stališča in tem, kajpada, verjamemo, da so poiskali najboljše rešitve. Mar res?

Teško razumljivo

Iz nekaj naših primerov je moč sklepati, da ni vedno tako. V Birčni vasi so krajanje predlagali gradnjo novih hiš na slabših in za kmetijstvo manj primernih zemljišč, strokovnjaki Dominvesta pa so določili parcele za hiše na najlepših njivah. Taka odločitve strokovnih služb Birčenčani še zdaj ne razumejo.

Ko so gradili novi cestni odsek skozi Žabjo vas, so domačini predlagali, naj urede križišče v podvozu neke vrste pentljo, pa njihovega predloga niso vzeli resno. Ta cesta še ni pol leta odprta, že se sliši tudi iz strokovnih krogov, „da bi bilo bolje prometni vozeli razrešiti v nivjih,“ kot se izražajo.

V Bučni vasi so lani dokončali vodovod do Daljnega vrha. Tri leta so ljudje gradili, kopali, vlagali denar. Zdalj komunalci pripravljajo zemljišče za novi vodovod, ki bo šel večinoma zraven stare trase. Tudi na Daljnem vrhu je že rezervoar, pa bo potreben še eden. „Ali se ne bi dalo pomeniti in graditi skupaj en sam vodovod z večjimi cevmi?“ sprašujejo občani in odkimavajo z glavami nad takim gospodarjenjem. Za posameznika in skupna družbenega bi bilo smotnejše in cenejše, če bi se včasih ravnali po zdravi kmečki logiki.

R. BAČER

Milan Jakopin: „Lani je davkarja vrnila 380.000 din preveč vplačanih akontacij“

dohodka 110.000 dinarjev, leto dni prej pa samo 70.000 din. Taka razlika je nastala predvsem zato, ker smo uskladili davčno politiko z drugimi republikami.“

– Kolikšen je bil najvišji prijavljeni dohodek v naši občini in kako so občani sploh lahko zaslužili? „Najvišja prijava je znašala 320.000 dinarjev. Gre za inženirja tehnične stroke, ki je prijavil tak zaslužek, vendar je komaj tretjino tega zaslužil z rednim delom, vse ostalo pa z dodatnimi zaposlitvami. Tudi sicer ugotovljamo, da so občani s honorarnim, pogodbenim in dodatnim delom ustvarili večji del visokih zaslužkov. Komaj 10 odst. prijav je bilo takih, kjer je osebni dohodek izkazan samo z rednim delovnim razmerjem.“

R. BAČER

Denarja ni mogoče porabiti

Vsakično ugotavljanje istih stvari postaja moreče – Potrebni so ukrepi, da bi gradnja družbenih stanovanj napredovala hitreje, ker močno kasnimo

Glede informiranosti delegatov, priprave gradiv, kvalitete gradiv je stanovanjska skupnost lahko za zgled – To pričata tudi delovno poročilo za preteklo leto in program za leto 1978, o čemer je tekla razprava na petkovem zasedanju stanovanjske skupščine.

Ob dejstvu, da je na področju stanovanjske gradnje zadnja leta vsestranski napredek, več reda in veliko otipljivih rezultatov, pa so na skupščini opozarjali tudi na najbolj šibke točke, o katerih vedno znova spregovorijo. Nesprejemljivo, nerazumljivo, neodgovorno in družbeno škodljivo je, da je bilo lani dograjenih samo 97 družbenih stanovanj, pač pa 250 zasebnih hiš, ob tem ko milijoni, namenjeni blokovski gradnji, čakajo. Prav tako čakajo občani na nova stanovanja. Tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje stavb niso bila izkoriščena, predvsem zato ne, ker izvajalci del ne zmorejo opraviti vseh takih naročil.

Ker lani in letos tako kasnimo z gradnjo družbenih stanovanj, smo glede tega v srednjeročnem planu v zaostanku že za

33 odstotkov. Delegati so zahtevali, naj o tej problematiki razpravlja občinska skupščina, prav tako pa vodstva družbenopolitičnih organizacij.

V letošnjem letu bodo

sredstva stanovanjskih skladov usmerjena spet predvsem v družbeno usmerjeno gradnjo. V planu je dograditev 203 blokovskih stanovanj in 225 zasebnih hiš. Razen tega bodo šla znatna sredstva za komunalno opremljanje stavb in zemljišč, da bi v bodoče gradnja na večjih kompleksih stekla hitreje.

Kandidature sprejete

Na četrtkovi temeljni kandidacijski konferenci v Novem mestu je bila izglasovana kandidatna lista za družbenopolitični zbor občinske skupščine. Na volitvah bodo za ta zbor kandidirali:

Vinko Bambič – predsednik občinskega odbora ZZB NOV; Franci Borsan – sekretar občinskega komiteja ZK; Branka Bukovec – sekretarka občinskega komiteja ZSMS; Uroš Dular – predsednik občinske konference SZDL; Bojan Fink – predsednik občinske konference ZSMS; Boris Gabrič – direktor združenih osnovnih šol Novo mesto; Dragica Galič – tajnica kluba samoupra-

v ljalcev; Jože Kukec – namestnik sekretarja komiteja ZK; Ludvik Mežan – Kmetijska zadruga Novo mesto; Ivan Novosel – IMV; Bogdan Osolnik – zvezni funkcionar; Dragica Petrič – Zdravstveni dom, Novo mesto; Marija Rus – Ljubljanska banka; Marjan Simič – predsednik občinske skupščine Novo mesto; Ivan Slapnik – predsednik občinskega odbora ZRVS; Jože Škufca – pedagoški svetovalec; Julij Štern – tajnik samoupravne stanovanjske skupnosti; Jože Udovč – Novoteks; Janez Zafred – direktor ekonomskega administrativnega šolskega centra; Stane Žunič – GG Straža.

ZADOLŽITVE SPREJETE

23. februarja se je sestel komite občinske konference ZK v Novem mestu in sprejel akcijski program dela za prvo polletje 1978 in zadolžitve posameznih članov komiteja in konference. Pregledali so zaključni račun za leto 1977 in razpravljali o idejnopolitičnem izobrazovanju. V glavnem je bila ta seja priprava na občinsko konferenco, ki je bila sklicana za 28. februar.

OTROŠKO VARSTVO PRED NOVO SEZONO

V ponedeljek, 27. februarja, se je sestala skupščina skupnosti otroškega varstva in sprejela poslovno poročilo za preteklo leto in predlog aneksa k samoupravnemu sporazumu za srednjeročno obdobje ter za uresničevanje načrtov otroškega varstva v letu 1978. Glede presežkov sredstev iz preteklega leta, za katere je bilo predlagano, naj bi jih vse skupnosti dale za dokončanje gradnje muzeja NOB, stališče ni bilo sprejeto. Delegati so menili, naj o tem hkrati z aneksom razpravljajo in odločajo v združenem delu.

darji, ograjujejo studence in iz njih delajo črpališča za vodovode v lastne stavbe. Prava zmeda je tudi pri hidrantih. Ob pogostnem prekopavanju cest in gradnjah jih prekrijejo, zasujejo,

Ne bo šlo nič več po domače

V zboru krajevnih skupnosti že ob osnutku odloka o vodni preskrbi cela vrsta pripomb

Ob osnutku odloka o oskrbi naselij z vodo, ki je ob tej priložnosti prišel delegatom v roke, je bilo slišati dve plati. Delegati iz terena so menili: „Ni pravično, kar je predlagano v gradivu, naj bi komunalna v bodoče pobirala prispevke od novih priključiteljev na vodovodno omrežje. Veliko smo sami delali, ponekod tudi skoro vse sami plačali, zato bi morali vsaj del sredstev dobiti vrnjenih.“

sled za njimi pa se izgubi. Trenutno je v občini okrog 600 hidrantov brez oznake.

Ta odlok bo v javni razpravi do 10. marca, medtem pa bodo pri spornih točkah lahko prihili do skupnih in sprejemljivih stališč. Odlok je vsekakor potreben, kajti doslej smo se glede tega ravnali po 14 let starih predpisih, nastalih v času, ko je bila vodovodna gradnja na podeželju šele na začetku poti.

Novomeška kronika

JUG GA JE VZEL – „Matija led razbija, če ga ni, ga naredi,“ je pregovor, ki se je letos spet izkazal za pravega. Po hudem mrazu je prav 24. februarja nastopila odjuga. Sneg je vidno jemalo, tako da so v dveh dneh ostale le tu in tam manjše bele zaplate.

SESTANKARSKI TEDEN – Pretekli teden je bil zasedanja in sestanki na občinski ravni ko bogat, da nekaterim vidnejšim funkcionarjem niti teoretično ni bila možna biti na vseh sejah. Kljub vsemu pa nikjer ni bilo nesklepčnosti.

BOLJŠI KRUH – Odkar so začeli v novomeški pekarni delati drugačne navadne štruce belega kruha, so stranke s kakovostjo kruha zadovoljne. Pač pa so pritožbe, da so žemlje trde že takrat, ko jih v trgovini kupiš.

TRIJE DEČKI, ENA DEKLICA – Minuli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Bon z Zagrebške 6 a – Petro; Romana Jamnik iz Ulice Majde Silc 21 – Gregorja; Vera Zadravec iz Ragovske 7 – dečka in Jožica Krevs iz Ulice Ilke Vaštetove 16 – Marjana.

ODJUGA NA TRŽNICI – V ponedeljek, 27. februarja, je bila novomeška tržnica veliko bolj živahna kot prejšnje kratki. Odjuga je povzročila, da je bilo med prodajalci

spet več domačih kmetov, prodajale pa so razen jajc, smetane in sirčkov še radič in motovilec na merice po 8 do 10 din ter precej šopkov pravih pomladnih rož. Razen teloha, ki že pojenjuje, je bilo dobiti zvončke in mačice. Stalne stojnice s sadjem in zelenjavo so bile kot običajno dobro založene, le da tu še ni zaslediti odjuge pri cenah. Suha roba, konfekcija in usnjena galanterija pa so bile dobro zastopane. Pomaranče so bile po 11 do 16 din, jabolka po 10 do 15 din, banane po 12 din, čebula po 8,50 din itd.

Ena gospa je rekla, da je novomeška izobraževalna skupnost edina v Sloveniji, ki še nima šole v naravi, pa se tudi nič ne briga, da bi jo dobila...

Začenjajo najbolj kritični

Delavci v tozdih in OZD se že vključujejo v akcijo „Človek, znanje, produktivnost“

Po osnovnih partijskih organizacijah v občini so že stekle akcije, s katerimi se te odvijajo pozivom občinske konference in „Komunistična“ k razgibanosti v predkongresnem obdobju. V januarju sprejeti programi spodbujajo aktivnost komunistov v združenem delu, v krajevnih in interesnih skupnostih.

Akcija „Človek, znanje, produktivnost“ naj bi dala čimveč dobrih gospodarskih rezultatov, saj je prav to za nadaljnji razvoj občine izredno pomembno. Ne bi se smeli sprijazniti z zaostajanjem. Potemtakem ne bo

SVINJEREJA SPET V OSPREDJU

Tozd Kooperacija pri brežiški Agrarii pripravlja za letos razvojni program za večje 5000 prašičev. Kooperacijske vezi bo torej razširila in omogočila kmetom donosnejše vključevanje v to smer. Za tekoče leto predvideva Tozd Kooperacija tudi povečan odkup mleka, vendar to ne bo šlo tako skokovito navzgor, kot so predvidevali. Ovire so v neurejenih tržnih razmerah, kmetje pa negujejo tudi zaradi zaostankov pri izplačevanju premij. Marsikdo si zaradi tega ne prizadeva povečati oddaje mleka.

Za letos napovedujejo v brežiški občini tudi več hektarov novih nasadov. Na novo bo osnovanih štiri hektare jablan, dva hektara hrusta, dva hektara višenj, dva hektara breskev in en hektar jagod. V poljedelstvu pa bodo kmetovalci nadaljevali s širjenjem nasadov krmnih rastlin, z gojitvijo visokorodnih sort pšenice in korusa ter začeli zasajati nove površine s krmo za prašiče.

odveč, če se tudi sindikat in mládska organizacija pridruží kritičnemu presojanju razvojnih programov, kadrovskih načrtov in zavzetosti kolektivov za njihovo uresničevanje. Ugotovitvam morajo slediti ukrepi, popravki, dopolnitve in zahteve po večji odgovornosti.

Sprejemanje zaključnih računov je v sleherni delovni organizaciji izredna priložnost za oceno produktivnosti dela, ekonomičnosti poslovanja in izkoriščenosti delovnega časa

V POSOČJE IN NA KOZJANSKO

Posavska mladina bo letos sodelovala na treh delovnih akcijah, za katere že zbirajo prijave. Del prostovoljcev bo odšel pomagat v Posočje, del na Kozjansko, približno petdeset mládih pa se bo udeležilo gradnje drugega tira proge Samac - Sarajevo. Posavska mladina se je na dosedanjih delovnih akcijah odlično izkazala in si priborila več udarnih naslovov. Tudi za letošnje akcije se mládi zanimajo, zato se organizatorji ne bojijo za odziv. V akcije bodo vključili delavsko, vajensko in študentsko mladino in tako še trdneje spletli medsebojne vezi.

ter za odkrivanje vzrokov za morebitno slabo gospodarjenje. Prva dolžnost družbenopolitičnih organizacij je, da spodbudijo zaposlene k takojšnjim ukrepom za boljše poslovanje, v katerih pa ne smejo zanemariti skrbi za kadrovsko izpopolnjevanje.

Povsod lahko kaj hitro opredelijo oziroma popravijo svoj odnos do štipendiranja, do usposabljanja že zaposlenih delavcev, do inovacijskih prizadevanj in razvojnih služb. Gre predvsem za to, da vključijo v proizvodni proces čimveč znanja in da ga tudi ustrezno nagradijo.

Ponekod so to pot že ubrali, ko so ob zaključnih računih spregovorili o letošnjih programih in ugotavljali, kaj v njih ni zajeto, pa bi moralo biti. To je spodbudilo kritičen pristop do srednjeročnih prizadevanj in nadaljnjega deleža tozdov in OZD pri gospodarskem razvoju občine.

VEČ SODELOVANJA S SOSEDI

V novem mandatem obdobju si bo medobčinski svet Zveze komunistov Posavja prizadeval za boljše stike s sosednjimi regijami, predvsem s Hrvaško. Enake načrte imajo tudi borčevske organizacije, ki so zainteresirane zlasti za hitrejši razvoj doslej zapostavljenega gorjanskega območja. Začetni stiki s hrvaškimi občinami in podpis družbenega dogovora o skupni skrbi za napredek razvojno zaostalih krajevnih skupnosti na obeh straneh Gorjancev obetajo poglobljene in vsestranske vezi med sosedmi. Gorjanski predeli so namreč ogromno žrtvovali za narodnoosvobodilni boj, zato po toliko letih zaslužijo hitrejši gospodarski napredek in večjo skrb za spominska obeležja pomembnih revolucionarnih dogodkov.

Kje tiči zajec?

Komisija se pritožuje

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja pri občinski skupščini v Brežicah se pri svojem delu srečuje s skoraj nepremostljivimi težavami, vendar to ni nič novega, saj že tretje leto zapored opozarja, v katerem grmu tiči zajec.

Od šestih nerešenih zadev, ki so ji ostale za letošnji april, od leta 1973, leta in dve iz minulega leta. To že samo po sebi pove, da se postopki zelo vlečejo. Komisija mora namreč zelo dolgo čakati na zahtevane podatke, listine ipd., včasih pa jih sploh ne dobi. To je tisti poglavitni vzrok, zaradi katerega se pritožuje nad slabim sodelovanjem odgovornih organov, pravnih in fizičnih oseb, ki so ji dolžni pomagati. Pripravljenost v domači občini ni dosti boljše kot drugod.

Vse to zavlačuje delo, saj mora komisija, namesto zastarelega dokaznega gradiva večkrat dobiti nove dokumente, na katere mora spet potrpelivo čakati. Tako stvari nazadnje (zvodeni-jo).

Komisija se zaveda tudi tega, da bi se izognila številnim težavam, če bi se lahko oprla na zakon o raziskovanju neupravičeno pridobljenega dohodka, katerega pa še vedno nimamo.

Stvari bi tudi, drugače stekle, če bi pri odkrivanju pojavov neupravičenega bogatstva sodelovale družbenopolitične in delovne organizacije ter nekateri državni organi. Z njihovo nezainteresirano komisija ni zadovoljna. Doslej namreč vsa leta ni prejela niti ene prijave od delovnih organizacij, od delavskih kontrol, družbenopolitičnih organizacij ali krajevnih skupnosti, čeprav jih je vsako leto sproti opozarjala na to. Nekaj upanja ji je še ostalo, zato pričakuje v prihodnje od njih več odziva in tudi več sodelovanja pristojnih organov občinske skupščine.

J. TEPPEY

BANKA - Ob delavskem domu raste nova poslovna zgradba, v kateri bo imela sedež posavska banka. Z njo bo zaključen Trg Matije Gubca, kateremu so tam postavili spomenik ob praznovanju petstoletnice mestnih pravic. (Foto: Jožica Teppy)

Z znanjem bliže odločanju

V Krškem že drugi ciklus mladinske politične šole, ki jo organizira RK ZSMS

V dneh od 22. do 25. februarja je okoli sto mládih iz vse Slovenije obiskovalo politično šolo za vodstva konferenc mládih delavcev v Krškem. Zastopani so bili tudi mládinci iz Posavja. V vseh treh občinah konference že delujejo in se vključujejo vse pomembnejše razprave občinskih sindikalnih organizacij. Zlasti prizadevno so sodelovale v akcijah za uresničevanje zakona o združenem delu in tudi pri evidentiranju niso držale rok križem. To potrjuje razveseljiv odstotek mládih med možnimi kandidati za delegate in delegacije.

Svoje načrte uresničujejo konference v okviru sindikalnih organizacij, te pa povsod obravnavajo najbolj pereče probleme zaposlenih. Mládi so se zelo zavzeto pridružili razpravam o stanovanjskih razmerah delavcev, zlasti problemom mládih družin, in so zahtevali, da pri delitvi solidaritarnih stanovanj ne bi pozabljali nanje.

Ena izmed stalnih nalog konferenc mládih delavcev je spremljanje njihove politične aktivnosti v mladinski organizaciji, to pa je merilo za sprejemanje v Zvezo komunistov. Vsi trije predsedniki posavskih konferenc mládih delavcev menijo, da ni prav, če se pri sprejemanju v ZK ne ozirajo na aktivnost v mladinskih vrstah. Marsikdo namreč po vstopu v Zvezo komunistov pozabi na delo med mládimi, zlasti se če se že prej ni kaj prida izkazal.

V Posavju je med komunisti tretjina mládih. Prav zaradi tega

Slavje s pridobitvami

Počastitev spomina na pesnika Kajuha

Karla Destovnika-Kajuha, čigar ime nosi pionirski odred na krški osnovni šoli, so njegovi člani res slovesno počastili minul teden, na dan smrti tega velikega partizanskega poeta. V veliki dvorani „Delavskega doma“ so slavu prisostvovali tudi številni ugledni gostje, med njimi Lidija Sentjurs, članica sveta federacije, ki si je zatem v osnovni šoli Jurija Dalmatina z zanimanjem ogledala nove pridobitve v prizidku šolskega poslopja, v katerega so se učenci vselili že na začetku drugega polletja. V njem so štiri učilnici: ena splošna in ena za pouk slovenskega jezika, dve pa sta posebni. Prva med njima je fonolaboratorij, ki z vso potrebno opremo služi pouku tujih jezikov, druga pa je namenjena matematiki in so v njej mali računalniki za slehernega učenca. Čeprav je s tem ustanova naredila znova velik korak naprej v prizadevanjih za posodobitev učnovzgojnega procesa in za postopen prehod na celodnevno šolo, ima za bližnje prihodnosti še dva načrta: dokončati še dve igrišči v svojem športnem parku in pričeti graditi osrednjo kuhinjo, ki bo pripravljala obroke tudi za vzgojnovarstvene ustanove.

DRAGOLJUB KUPIROVIĆ - „Konferenci mládih delavcev v naši občini sem predsedoval štiri leta. Zadovoljen sem z njihovim vključevanjem v aktualna družbenopolitična dogajanja, pa tudi s sodelovanjem posavske mladine, ki uspešno usklajuje svoje delo in akcije.“

KRŠKE NOVICE

KAKŠNA STRUKTURA? - To je vprašanje, ki si ga zastavljajo v pripravah na skorajšnje volitve. V krški občini je ponekod zadovoljiva, drugod spet ne. V krajevnih skupnostih bo na kandidatnih listah, okrog 24 odst. žensk in 15 mládih, v združenem delu pa 32 žensk in 26 odst. mládih. Nekoliko preseneča, da je v združenem delu na kandidatnih listah le okoli 15,5 odst. članov ZK!

ŠE DRUGA ŠOLA - Le nekaj dni po zaključku prve je republiška konferenca ZSMS v Krškem pripravila v minulem tednu že svojo drugo letošnjo politično šolo. Namenjena je bila članom konferenc mládih delavcev, področju družbenoekonomskih odnosov. Njeni slušatelji so pričeli z delom pred tednom dni in ga končali v soboto, med tem časom pa so obiskali tudi kolektiv tovarne celuloze in papirja „Djuro Salaj“.

ZA NAČRTO VZGOJO - Krški „Šolski center“ je pred dnevi za svoje dijake organiziral v Delavskem domu predstavo Donizettijeve opere „Don Pasquale“, s Prešernovim nagajencem Ladko Korošcem v naslovni vlogi. Da ne bi bilo treba tudi

vanju drugačnih pogledov na študentsko in kadrovsko politiko v delovnih kolektivih. Z začetnim znanjem so se pred nedavnim že oborožili med obiskovanjem prvega ciklusa mladinske politične šole, v katerem je bilo tudi okoli sto mládih iz Slovenije.

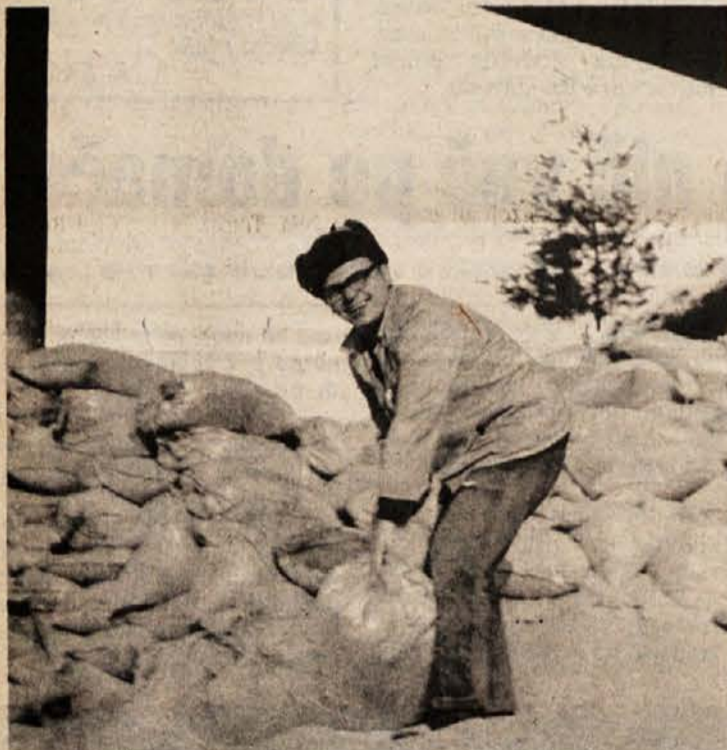
ŽIVAHNOST MED KOMUNISTI

27. februarja so se delegati občinske konference Zveze komunistov v Krškem zbrali na drugi seji. Ob tej priložnosti so svečano sprejeli v svoje vrste nove člane ter izvolili delegate za VIII. kongres ZK Slovenije. V vseh osnovnih organizacijah je bila zadnje tedne dejavnost izredno živahna, kar se obeta tudi vnaprej. Dokumenti za kongres so vzbudili veliko zanimanja in o njih v organizacijah ter v aktivnih zavzeto razpravljajo.

NOVE VOLITVE V ŠTEVILKAH

Kot smo slišali na prvem zasedanju občinske kandidacijske konference, bo na kandidatnih listah za prihodnje delegatske skupščinske volitve okoli 3.300 občanov. To pomeni, da so se na večini temeljnih kandidacijskih konferenc odločili za odprte liste, saj bo treba izvoliti „le“ 2.967 delegatov, kar je okoli 1.900 več kot pred štiri leti. Vseh delegacij bo okrog 400; med njimi jih bo za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti 256 posebnih, 47 združenih, 20 splošnih in 2 skupni združeni. K temu naj dodamo, da bodo v 23 organizacijah združenega dela zaradi njihove majhnosti sestavljali delegacijo vsi zaposleni.

Z. ŠEBEK

SOL ZA CESTE - Ogromni kupi s peskom pomešane soli za zimsko posipavanje cest so to zimo že skupneli pod nadvozom na Catežu. Vreme je muhasto, zato sproti dovažajo nove zaloge. Možakar na sliki prazni vreče pravkar prispele soli. Zadovoljno se smeje, češ pa smo zimo le ukanili. Kdo ve, če smo jo res in če ne bo pomahala še z repom? (Foto: Jožica Teppy)

NOVO V BREŽICAH

BO TO POMLAD KAJ SKRBI ZA OKOLJE? - Odkar je jug pobral sneg, je izginila romantika čistega mesta in čistih vasi. Kamor se ozre oko, povsod je vse nastlano s papirčkami, polivilastimi vrečkami in drugo navlako. Enako kot lani bi bila v občini tudi letos potrebna očiščevalna akcija. Z mostu v Krški vasi kazi lepoto Krke smetišče na desnem rečnem bregu, v Cerkljah bode v oči nastanost z odpadki na avtobusnem postajališču itd. Še bi lahko naštevali zanemarjenost naselij v tem predpomladnem času, ko niti odloki niti lepe besede na najdejo odziva.

ZA PLITVE ŽEPE - Razprodaja zimske konfekcije še vedno privablja kupce. Znižanje cen do 50 odstotkov je priložnost za vsakogar, ki si ob začetku sezone ni mogel privoščiti novega plašča, obleke, jopice, bunde, seveda le, če se ne meni za modo in njene muhe.

PIONIRJI O PROMETU - Pobuda Dobovčanov za nedavni

kviz o prometu je naletela na odobranje med starši, saj spodbuja mláde k pravočasnemu spoznavanju prometnih prepisov. Med otroki, zlasti pa med šolarji je vsako leto več žrtev, zato je popularizacija prometnih krožkov ena najuspešnejših oblik za prometno vzgojo šolske mladine.

BLIZU 20 TISOČ OBISKOVATELJEV - Zbirke Posavskega muzeja si je lani ogledalo 19.659 ljudi, od tega 825 tujcev. Šolskih skupin je bilo 175, odraslih skupin pa 100. Muzej je prav vsem skupinam omogočil vodstvo. Učenci brežiške osnovne šole so imeli v muzeju tudi učne ure iz zgodovine. To možnost šole premalo izkoriščajo, vendar je pričakovati, da bodo brežiško šolo časoma posnemale tudi druge. Za letošnje napoveduje muzej še večjo povezanost s šolami, pa tudi z organizacijami združenega dela. Prizadevanja bo poskušal usmeriti v to, da bi muzej postal časoma privlačna učilnica zgodovine.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Koliko za letošnje skupne potrebe?

V sevniški občini se skušajo držati v republiki dogovorjenega roka za sklenitev tako imenovanih dopolnil samoupravnih sporazumov SIS, ki nadrobneje določajo vrednost in naloge, predvsem pa višino združevanja sredstev za dejavnost v letošnjem letu.

Skupne službe samoupravnih interesnih skupnosti v sevniški

občini so že v začetku februarja razposlale delegatom „paket“ gradiv

Uspehi šol

Celodnevno šolo letos v treh krajih?

Občinska izobraževalna skupnost in skupnost otroškega varstva sta združenemu delu gradivom za dopolnitev samoupravnih sporazumov o financiranju v tem letu priložila celotno poročilo o učno-vzgojnih uspehih in ostalem delu. V lanskem šolskem letu se je na vseh šolah v občini šolalo 2.417 otrok. V osmem razredu je uspešno končalo šolanje 273 učencev. Lanski osip, zlo, ki ga skušajo prosvetni delavci že vrsto let čim bolj znižati, je prizadel le še 34 učencev, to je 11,1 odst., kar je najboljši povojni dosežek.

Na zasedanju zbora izvajalcev in uporabnikov skupščine

izobraževalne skupnosti minuli petek je bil govor tudi o predvideni novosti v letošnjem letu – celodnevni šoli. Delno celodnevno šolo, v glavnem od prvega do četrtega razreda, naj bi uvedli v prihodnjem šolskem letu na Blanci, v Bošanju in Sentjanžu.

Kot je bilo rečeno na seji skupščine podpirajo uvedbo tudi starši, čeprav bo treba koordinacijske odbore po krajevnih skupnostih še ustanoviti. Prosvetni delavci še posebej poudarjajo, da uvedba te novosti ne bi smela prizadeti izvajanja rednega načrta osnovne šole. Ravno pri tem utegne biti dosti težav. Za začetek namreč ne bo republikanskih dopolnilnih sredstev, začeti pa je treba. Tudi sicer je v načrtih republikanske izobraževalne skupnosti delo celodnevni šol dokaj nizko ovrednoteno.

skupnosti socialnega skrbstva, varstva, telesne kulture, kulture, otroškega varstva in izobraževanja. Manjkale so zdravstvena skupnost in seveda vse zveze republikanskih skupnosti, razen kulturne skupnosti. Ponavlja se torej neprijetna zgodovina preteklih let, čeprav je bilo vsakič zatrjevano, da bo naslednjič drugače. Delovni ljudje se namreč najlažje opredeljujejo, če je znan obseg vseh obveznosti. Navsezadnje prihajajo tudi ponovno v časovno stisko, na kar še posebno opozarjajo v združenem delu. Do 15. marca naj bi bili posamezni samoupravni sporazumi podpisani.

O predloženih gradivih so se minuli teden odločale posamezne skupščine. Zaskrblijuje, da nekaterim tik pred koncem pohaja sapa: 20. februarja je bila nesklepčna skupščina telesnokulturne skupnosti, naslednji dan pa še skupščina kulturne skupnosti. Ob tem naj opozorimo še na to: kulturnih objektov revna sevniška občina naj bi dala letos v mošnjo republikanske kulture skupnosti 3 milijone dinarjev, medtem ko naj bi doma ostalo za vso dejavnost le okrog 1,8 milijone dinarjev. Dogajajo se še druge težko razumljive stvari. Tako je npr. Zveza skupnosti otroškega varstva Slovenije meni nič tebi nič obveljala občinsko, da je prispevna stopnja, povečana, a brez prave utemeljitve. A. ZELEDNIK

USPEH Z „ZLATO MLADINO“

Oder mladih iz Sevnice se je 20. februarja predstavil sevniškemu občinstvu s Torkarjevo dramo Zlata mladina. Predpremiero so prodali že dan prej kolektivno sevniške Lisce.

Nocoj bodo igrali za učence poklicne oblačilne šole in po vsej verjetnosti tudi za učence osmih razredov sevniške osnovne šole. Za ostalo občinstvo je spet predvidena jutrišnja predstava ob 19. uri v dvorani gasilskega doma. Občinstvo je uprizoritev mladih sevniških igralcev toplo sprejelo.

SEVNIŠKI VESTNIK

STREHA – Cestna baza v Trebnjem dela od vseh začetkov v enih in istih zaslinih lesenih prostorih, stroji pa kljubujejo vremenu v glavnem na prostem. Monterji Trima dokončujejo sodobnejše prostore tudi za to terensko službo. (Foto: Železnik)

Pospeševalci so kmetova desna roka

Kmetijska pospeševalna skupnost bo skušala pridobiti še nove podpisnike

Dela kmetijskih pospeševalcev si ni mogoče zamisliti brez ustreznega zaupanja kmetov. V trebanjski občini je to odgovorno delo zaupano strokovnjakom kmetijske zadruge; delo poteka po načrtih posebne pospeševalne samoupravne skupnosti.

Med vrsto razveseljivih podatkov za delo v lanskem letu je vredno poudariti doslej največjo uporabo umetnih gnojil, kar se marsikdaj uporablja kot po datek o naprednosti kmetijske proizvodnje. Lani je bilo na območju občine porabljenih 2.700 ton gnojil, tako da je prišlo na hektar obdelovalne površine že 240 kg. Še naprej je visok porast odkupa mleka: lani je bilo odkupljenih že nad 4,6

milijonov litrov, letos ne bo težko doseči 5 milijonov, ta številka pa je bila po srednjeročnem načrtu predvidena šele za leto 1980. Razveseljiv uspeh je tudi že nad 100 ustanovljenih strojnih skupnosti.

Mnogo dela je treba za izdelavo usmeritvenih načrtov posameznih kmetij; samo lani je bilo narejenih 200 takih usmeritvenih programov. Trebanjska kmetijska zadruga je edina na Dolenjskem, ki lahko podeljuje kmetom denar, pridobljen iz mednarodnega posojila. Ravno ta posojila so za kmete izredno ugodna. Pod enakimi pogoji dobijo lahko namreč posojilo za opremo kmetije s stroji ali gradnjo hleva. Trebanjska hranilno-kreditna služba je lani razdelila 340 kmetom nad 13 milijonov dinarjev dolgoročnih posojil, polovico za gradnjo gospodarskih objektov, ravno toliko tudi za stroje in drugo. Ne gre zamerjati tudi zakonske možnosti za oprostitve prometnega davka pri nakupu gradbenega materiala za gradnjo ali preurejanje hlevov za zasebne kmetovalce. Pripravi je treba sicer posebno dokumentacijo, za interese pa pomeni to precejšen prihranek; lani je bilo 90 takih oprostitvev.

Skupnost za pospeševanje kmetijstva ima vsa leta nazaj te-

žave z dotokom denarja podpisnikov. V minulemu letu je priklopalo precej denarja šele decembra, dejavnost pa se mora odvijati skozi vse leto. A. Ž.

Potrjeni kandidati

22. februarja se je sestala v Trebnjem občinska kandidacijska konferenca. S tem zasedanjem je zaključena obsežna dejavnost evidentiranja in kandidiranja v vseh sredinah. Volilna komisija je sedaj dolžna potrjena imena napisati na glasovnice.

Potrjenih je 25 kandidatov za člana družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Sestava liste vključuje vrsto znanih družbenopolitičnih delavcev iz različnih krajev občine. Kandidati so: Franc Anžlovar s Čateža, Vladimir Silvester, Stanislava Kramer, Milan Konestabo in Jože Tomažin z Mirne, Ivan Zajc, Dragica Grubiša, Tomaž Plazar, Ciril Bukovec, Janez Oven, Milan Kranjc, Ignac Slak, Silvo Filipič, Alenka Zajc, Ivanka Pavlin, Rudi Krošl in Janez Zajc iz Trebnjega, Tone Žibert iz Velike Loke, Anton Krese in Cvetka Dvornik iz Mokronoga, Ivan Vovk iz Hrastovce, Željko Gričar s Podboršta, Anka Ostanek iz Dola, Peter Podobnik iz Velikega Gabra in Stane Miklič s Trebelnega. Kot je znano že iz dosedanjih kadrovskih priprav, je za predsednika občinske skupščine predlagan Tone Žibert, za podpredsednika pa Ivanka Pavlin. Za predsednika zbora združenega dela je predlagan Ivan Starič, zbora krajevnih skupnosti Ivan Gole, družbenopolitičnega zbora pa Jože Tomažin. Za predsednika občinskega izvršnega sveta je predviden inž. Avgust Gregorčič.

Preverjanje v akciji

Priprave za akcijski program komunistov trebanjske občine za čas neposredno pred kongresi – načrt je bil sprejet na drugi seji občinske konference v torek – terjajo akcijski pristop h gradivom. Ne zadostuje le branje resolucij, temveč je treba obravnavati to, kako v vsaki sredini ocenjujejo lastne dosežke in pomanjkljivosti.

Takšen pristop so marsikje uspešno uporabili pri študiju knjige Edvarda Kardelja. Razprave so se lotili tudi v sindikatih, posebno pohvalna je akcija mladinskih organizacij na terenu. Ob tem se je znatno povečala družbenopolitična aktivnost.

Vrsto ugotovitev je mogoče koristno uporabiti v volilnih pripravah in za izboljšanje dela delegatskega sistema. Marsikje so opozorili na potrebo po tesnejšem povezovanju delegacij s samoupravnimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami in skupnostmi, na pomanjkljivo sodelovanje delegacij občinske skupščine in interesnih skupnosti.

Ne manjka tudi izkušenj za boljše sodelovanje z delegati republikanske skupščine. V iztekajočih se štirih letih je bilo na dnevnem redu zasedanj občinske skupščine sicer od časa do časa zaslediti gradiva republikanske skupščine in tudi zvezne skupščine, vendar je težko trditi, da je šlo za kaj več kot površno seznanjanje. Občinska skupščina bo morala svojo vlogo kot konferenca delegacij za republikansko ali zvezno skupščino opravljati redneje in temeljiteje, čeprav so se v delo vključevali z različnimi priponkami. A. Ž.

Možnosti za malo gospodarstvo

Posebni službi pri oddelku za gospodarstvo naj bi sledila zadruga

Samo tarnanje, da obrt pač v vseh pogledih zaostaja tako tista, ki naj bi nudila le razne usluge, kot proizvodna, stanja ne popravlja. Zato so se pri izvršnem svetu lotili priprave koncepta malega gospodarstva, kot to danes imenujemo. To gradivo je bilo že v razpravi tudi med delegati občinske skupščine na torkovem zasedanju.

Nobena skrivnost ni, da v trebanjski občini najbolje stojijo predvsem podjetja obrtnega značaja. Zgledi se torej sami po sebi ponujajo. Pripravljeni koncept se skuša seveda lotiti vprašanja celovito. Navsezadnje je tudi že čas za korenito akcijo. Še v letu 1971 je družbeni produkt obrti v občinskem gospodarstvu znašal 9,5 odst., a je do leta 1975 padel na bore 3,8 odst. To je sicer obdobje izrazitega skoka industrijskega razvoja, vendar tem gibanjem malo gospodarstvo niti približno ni sledilo.

V storitvenih dejavnostih naj bi po zadnjih podatkih delalo 379 delavcev. Večina jih je v zasebni obrti – 157, 131 jih dela v družbenih obratih, 91 jih to delo opravlja kot dopolnilno dejavnost. Po dosedanjih ugotovitvah razvoja tja do leta 1985 naj bi šlo za znatne primanjkljave v vseh dejavnostih. Po sedanjem številu motornih vozil in nadaljnjem porastu motorizacije naj bi do konca tega obdobja primanjkovalo 30 do 38 delavcev za popravilo teh vozil in vzdrževanje, manjkalo naj bi do 24 zidarjev in fasaderjev, 9 do 12 soboslikarjev in pleskarjev, skoraj 30 inštalaterjev za vodovod, plinske naprave, centralno ogrevanje in klimatične naprave, okrog 15 elektroinštalaterjev, vrsta šivilj, čevljarjev in frizerjev. Kot pomoč za hitrejšo organiziranje posameznih iskanih strok bi lahko ustanovili servisni center. Do večjega števila obrtnikov bi lahko prišli, če bi iskali ljudi brez pristojnih obrti. Ko bi obrt prijavili, naj bi bili deležni

družbene pomoči v obliki posojil in raznih olajšav.

Za razvoj družbenih dejavnosti malega gospodarstva so možnosti v predelavi kovin, elektronski dejavnosti, tapetništvu in predelavi plastičnih mas. Predelava kovin, tapet-

niška dejavnost in predelava plastičnih mas bi se lahko navezale na velikanske razvojne načrte IMV itd.

Zakon o združenem delu omogoča odpiranje zasebnih trgovin, ki naj bi spodbujale tudi odkup raznih pridelkov in izdelkov domače obrti. Predele trebanjske občine vzdolž avtomobilske ceste naj bi izkoristili v turizmu.

A. ŽELEZNIK

Nič več niso odrinjeni

Med mlajšimi združenji v trebanjski občini je združenje samostojnih obrtnikov med posebno delavnimi. Trenutno združuje 89 obrtnikov. Ugotavljajo, da stojijo avtoprevozniki precej ob strani, čeprav jih je po številu dosti, kar 45.

Predsednik trebanjskega združenja Nace Škoda ocenjuje sedanje razmere v odnosu družbe do obrtništvu nadve ugodno. Kot veliko pridobitev omenja odločitev Ljubljanske banke, da nudi posojila tudi zasebnim obrtnikom. Za naložbe velja desetletna odpisna doba ob 8. – odst. obrestih, storitvena obrt naj bi bila deležna posojila do 300.000 dinarjev. „Zelo se je spremenil odnos davčne uprave, nasploh delajo bolj življenjsko, dostopni so za pogovor, dajejo pojasnila, ni več vnaprejšnje nezaupanja,“ pravi Škoda.

Po novih predpisih naj bi združenje obrtnikov postalo zborniško telo, kjer bodo sodelovali o pomembni stvareh. Razumljivo je, da so se člani trebanjskega združenja dejavno vključili v razpravo o novem obrtnem zakonu. Med drugim predlagajo izločanje dela ostanka dohodka na poseben rezervni sklad za naložbe v občini. Ta denar bi nato posamezniki, ki denar združujejo, uporabili kot svojo soudeležbo pri najemanju posojil, morda pa tudi za izredno kritje izplačil zajamčenih dohodkov delavcem, če bi npr. delavnica zabredla v izgubo. Menijo, da bi to obrtnike bolj spodbujalo k ustvarjanju dohodka.

Na zadnjem zboru obrtnikov so govorili tudi o ustanovitvi sklada so-

lidarnostne pomoči. Dogovorili so se za prispevek 3.000 din na obrtnika. Kadar bi kdo zabredel v težave, bi lahko dobil kratkoročno posojilo.

Za svoje delo obrtniki sedaj pravzaprav nimajo pravega prostora, zato gostujejo po gostlinah in raznih družbenih prostorih. Želijo si, da bi po izselitvi krojaškega podjetja iz stare šole dobili svoj kotiček v tej zgradbi skupno z godbo. Stavbo bi bilo treba seveda temeljito popraviti. A. Ž.

Nace Škoda: „Končno tudi posojila pri banki za zasebne obrtnike! V kratkem bomo o tem pripravili posvet.“

IZ KRAJA V KRAJ

SERVIS ZA NASVETE – Trebanjsko združenje samostojnih obrtnikov razmišlja o ustanovitvi posebnega servisa, kjer naj bi članom poleg drugih obvestil bili na voljo tudi z nasveti za vodenje poslovnih knjig, pomoč pri iskanju posojil in drugem. Dokler za to ni na razpolago ustreznih prostorov in ljudi, je takšna pojasnila po svojih močeh voljan dati tudi predsednik združenja Nace Škoda.

SEJMI NA VESELI GORI – Krajevna skupnost Sentrupert je določila letošnje sejemske dni znanih sejmov na Veseli gori. Tradicionalni Gregorjev sejem bo letos izjemoma že v soboto, 11. marca. Ostali sejmi v letošnjem letu bodo: v četrtek – 27. aprila, soboto – 2. septembra, in v petek – 27. oktobra.

NOBENIH PRIPOMB? – Sestavljalci odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljišči ter odloka o obsegu komunalnega urejanja zemljišč – le-ta določa med drugim višino prispevka za komunalno urejanje in pogoje zunanje ureditve okolice – so poslali vnaprejšnje gradiva krajevnim skupnostim. Odloka bosta namreč urejala vprašanja, ki živo zanimajo predvsem nove graditelje. Žal do roka – 13. februarja – od

krajevnih skupnosti ni bilo nobene pripombe. Izvršni odbor komunalne skupnosti je dal nekatere pripombe, ki so bile tudi upoštevane.

ZANKARSTVO SE NI IZUMRLO – Nizkoten način lova, ki je nastavljanje zank divjadi, še vedno ni izumrl. Lovec Franc Slak je pred nedavnim v gozdu blizu Ponikev našel na zanko ujetega srnjaka. Mrhovinarji, lisice in klateški pes so se bili že lotili žrtve. Preiskava o tem, kdo je brezvestni krivolovec, je v teku.

TREBANJSKE NOVICE

Na sejnih sporazum ne velja

Kmetijska zadruga Črnomelj oskrbuje z mesom celo občino — Urejeni odnosi s kooperanti — Cene na sejnih so precej višje od tistih, določenih s sporazumom

Črnomaljska kmetijska zadruga oziroma njen toz Živina-meso „pridelala“ na leto okoli 700 ton mesa. Z mesom oskrbuje celo občino, prodaja ga pa tudi na debelo; približno 65 odstotkov mesa proda v svojih mesnicah, ostalo pa gre v prodajo na debelo.

V lanskem letu je kmetijska zadruga v svojih proizvodnih okoljih odkupila 1.250 goved; 2.200 telet, od tega so jih dali v pitanje 600, ostalo pa je šlo v

zakol; prašičev so oskupili 4.450 vendar samo kakih 300 v domači občini; odkupili so še 300 ovac. Goveda dobiva zadruga večinoma na rednih odkupih. Kljub temu pa morajo obiskovati tudi živinske sejme. Zadnje čase kmetje na sejnih prodajajo po višjih cenah, kot so tiste, določene s sporazumom; na sejnih pa se cene oblikujejo po tržnih zakonitostih, na podlagi povpraševanja in ponudbe. Tako je s sporazumom določena cena za teleta 26,70 dinarjev za kilogram, na sejnih pa prodajajo kilogram po 37 do 38 dinarjev. Pri govedini je to razmerje 16,70 : 23 dinarjev.

Pri junetini teh težav ni, ker imajo pitanje pogodbeno urejeno s kooperanti. Sedanjih osemnajst kooperantov pita 30 do 50 telet v vsakem turnusu, ki traja tri do štiri mesece; kooperanti spijajo teleta do 200 kilogramov, do 450 ali 500 kg pa jih pitajo v zadržanih hlevih. Za kooperanta pomeni tako pitanje kar lep dohodek, poleg tega pa jim zadruga pomaga s krediti za gradnjo sodobnih hlevov in nakup mehanizacije. S sporazumom imajo tudi določeno, koliko košnje pripada vsakemu kooperantu na zadržanih površinah. V kmetijski zadrugi pogovarjajo, da je skupni proizvodni program s kooperanti že načrtovan skupne proizvodnje.

Poleg mesa je v lanskem letu zadruga odkupila kakih 400 ton krompirja, prav toliko vrtnin in okoli 500 ton industrijskih jabolk; odkupuje pa tudi zdravilna zelišča. Krompir so odkupili celo po višji ceni, kot je bila dogovorjena. Odkup vrtnin za Belasad v občini še ni zadovoljiv.

Načrtujejo, da se bo do 1980 podvojil.

Prav tako se povečuje proizvodnja mleka, in sicer vsako leto za približno 10 odst. Lani so ga ljubljanske mlekarne v občini odkupile že 3.218.000 litrov.

Samogovor ni rešitev

Nobena skrivnost ni, da je črnomaljski Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost že lep čas v nič kaj rožnatem položaju. O tem je bilo že precej povedanega in napisanega. Nekaj časa so delavci zavoda dobivali le zadržane osebe dohodke. Čeprav se je stanje po sanacijskih ukrepih nekoliko popravilo, kaže bilanca za lansko leto več kot 114 tisočakov izgube.

Seveda tak zavod ni proizvodna organizacija in ima širši družbeni pomen. Zato ga tudi ni moč kar tako prepuščati samemu sebi, češ naj se znajdejo, kakor vedo in znajo. Po zadnjem neuspelem zboru delavcev in predstavnikov javnosti pa bi lahko sklepali, da nekateri mislijo prav tako.

Na tem zboru — sklican je bil za sredo, 22. februarja — bi naj sprejeli sklepe o nadaljnjem razvoju in usmerjenosti zavoda, tako rekoč o nadaljenjem obstoju Zavoda za kulturno-prosvetno dejavnost. Kot določa statut zavoda, so na zbor delavcev povabili enajst predstavnikov javnosti, ki skupaj tvorijo eno delegacijo. Na zbor niso prišli delegati kulturne in izobraževalne skupnosti, občine, SZDL, ZSMS in sindikata. Tako njihova delegacija ni bila sklepna in je zbor delavcev odpadel.

Se posebej neodgovorno je, da se zbor niso udeležili delegat skupščine občine, ki je ustanoviteljica zavoda, ter delegata SIS za kulturo in izobraževanje. Postavlja se vprašanje, če je tem delegatom nerodno sestati za isto mizo z delavci zavoda. Imajo morda občutek krivde, da so premalo storili za izboljšanje položaja zavoda, s čimer se delavci otepajo že od lanskega poletja? Rešitev gotovo ni v tem, da so za lani planirana sredstva za knjižnico zmanjšali od 420 na 330 tisočakov. Nihče pa ni predlagal, naj na primer knjižnica zapre enoto v Semicu ali na Vinici ali ukine kakšno drugo svojo dejavnost.

Trezen pogovor je očitno potreben. Vendar morata biti za pogovor vedno dve strani, dva sogovornika, sicer je to samogovor, od katerega si vsaj v črnomaljskem primeru ne more nihče obetati rešitve.

A. BARTELJ

SNEG OVIRAL PROMET — Voznik cisterne s prikolico je prejšnji terek že na prvem klančku od Metlike proti Novemu mestu občutil, kaj je zglajen sneg na cesti. Kolesa so na ledeni podlagi spodrsovala in vožnje je bilo za nekaj časa konec. Preudarni voznik je na cesti nametal kepe zemlje, tako da so lahko avtomobili, ki so vozili naproti, vsaj za silo zavrli in se izognili stoječemu kolosu.

Najboljša pot — domači kadri

V tozdu Izobraževalni center deluje poklicna tekstilna šola, dislocirana oddelki tekstilne tehnične šole in mariborske višje tehnične šole — Poceni šolanje

V Betnem tozdu Izobraževalni center že 12. leto deluje dveletna poklicna tekstilna šola. V tej šoli se šolajo bodoči kvalificirani konfekcionarji, dve generaciji pa sta končali pletilsko smer.

„Do sedaj je to šolo končalo okoli 680 učencev,“ je povedal na vodja tozda in ravnateljica šole Dragica Nenadić. „Vsako leto se vpiše 80 do 100 učencev oziroma učenk, saj se za to šolo zanimajo v glavnem dekleta; večina jih je iz Bele krajine, nekaj malega pa iz sosednje Hrvaške.“ Po končanem šolanju se največ učencev, kakih 80 odst., zaposli v Beti, ostali pa v Kometu in metliškem tozdu Novoteksa. Vsi učenci poklicne

šole imajo štipendije, ki znašajo 680 do 1.050 dinarjev na mesec.

Pri Izobraževalnem centru deluje še dislocirani oddelki tekstilne tehnične šole, ki izobražuje tekstilne in pletilske tehnike. Medtem ko je poklicna tekstilna šola redna, pa se bodoči tehniki šolajo ob rednem delu. Prva generacija se je vpisala 1. 1970, doslej pa je maturiralo 26 tehnikov. Sedaj jih je v četrtem letniku vpisanih 25, v drugem pa 30. Šolanje si dijaki sami plačujejo, za vse štiri letnike pa pride okoli sedem tisočakov, kar je precej poceni.

Prav tako so v izobraževalnem centru organizirali dislociran oddelki mariborske višje tehnične šole, na kateri ob delu študirajo bodoči tekstilni in konfekcijski inženirji prve stopnje. Sedaj poteka drugo

leto študija prve generacije, kateri jih je od prvotno vpisanih ostalo le dvanajst. Največ jih je iz Novoteksa, sledijo študentje iz Laboda, Komete, najmanj pa jih je iz Beti. Ta, prva generacija mora do diplome opraviti še pet izpitov, celotno dveletno šolanje pa bo vsakega kandidata stalo okoli 12.000 dinarjev.

V izobraževalnem centru redno zaposlenih dvanajst pedagoških delavcev, pomagajo pa si tudi z zunanji sodelavci strokovnjaki iz delovnih organizacij. V letošnjem šolskem letu so dobili slavista in politologa vsi, ki še nimajo ustrezne izobrazbe, pa izredno študentje.

AKADEMIJA ZA DAN ŽENA

Osrednja občinska akademija v počastitev dneva žena bo v torek, 7. marca, ob 19. uri v metliškem domu TVD Partizan, kulturnem programu bodo sodelovali folklorna skupina mladinskega kluba metliška godba. Proslave s kratkim govorom in kulturnim programom bodo dan žena tudi v krajevni skupnostih in tozdi.

LISTA KANDIDATOV ZA DELEGATE DPZ POTRJENA

Na občinski kandidacijski konferenci — bila je v petek, 17. februarja — je bila potrjena lista kandidatov za delegate občinskega političnega zbora skupščine občine Metlika. Na listi je 20 kandidatov, od tega do 27 let starosti pet, do 40 let osem, od 40 do 55 let štiri, nad 55 let trije. Med kandidati je 6 žensk, članov Zveze komunistov je 19, 5 borcev in 3 kandidati ki so sedaj na vodilnih mestih. Trije kandidati imajo vsaj izobrazbo, šest višjo, trije srednjo, dva nižjo; eden je visoko kvalificiran delavec, kvalificiranih je pet.

Sprehod po Metliki

V OKVIRU PRAZNOVANJA dneva žena bodo predstavniki družbenopolitičnih organizacij in mladina obiskali vse matere in žene padlih borcev v občini in jim izročili priložnostno darilo. Žal se na take obiske odpravijo le za dan žena, čeprav so matere in žene padlih borcev najbolj vešale obiskovalcev in jim več kot darilo pomeni prisrčen pogovor in topla beseda.

DA SE NE BO DOGAJALO, da bi bilo v občini na isti dan več prireditve ali proslav, so večeraj na seji koordinacijskega odbora za prireditve in proslave pri SZDL usklajevali vse predloge za prireditve in proslave v letošnjem letu. Svoje predloge so prej sporočili krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije, tozdi in društva.

OB KULTURNEM PRAZNIKU — 8. februar so tudi po šolah do

stojno proslavili. Osnovnošolski pripravili priložnostni program in si ogledali Belokranjski muzej. Učenci poklicne šole „Beti“ so zavrtili film Idealist, kulturni program pa je nosil pečat 100 let Zupančičevega rojstva. V Belokranjskem muzeju so nam povedali, bil tega dne zelo povečan obisk, bil je poln prijateljev doma in iz tujih krajev. Pogrežati je bilo prireditve v delovnih organizacijah.

ZAČETEK POMLADI? — ODjuga in toplo dopoldansko sonce je na hitro pregnalo najhujši mrzav v tej zimi. Zjutraj so bile ceste še prekrte s snegom in ledom, popoldne pa že kopne. Ob toplih sončnih žarkih, znanilih skorajšnje pomladi, je prijetno malo poklepetati pred hišo. Danes je pa že tako, da kjer so babice, je tudi vnuk.

ČRNOMALJSKI DROBIR

IZBIRA PA TAKA — Kaže, da so v restavraciji kmetijske zadruge v „kozolcu“, odkar so podražili malico, povečali tudi izbor jedi. Zadnjič je po telefonu nekdo vprašal, kaj bo tisti dan za malico, in je dobil tak odgovor: „Pohani piščanci, pohane gliste in pohani žabi kraki!“ V resnici je bil pa golaž s kupo loja namesto mesa.

IZENAČENE KRAJEVNE SKUPNOSTI — Prejšnji teden so bile vse krajevne skupnosti v črnomaljski občini končno popolnoma na istem, kar se cest tiče: vse ceste, asfalte, makadamsko in tiste, ki sicer ne zaslužijo več tega imena, so bile prekrte z debelo plastjo zglajenega snega. O kakšen posipanju s peskom, kaj šele s soljo, ni bilo ne duha ne sluha. Tako so bile najhitrejša in najbolj varno prevozna sredstvo vprežne sani. Najhuje je bilo na cesti Metlika — Črnomelj. Nekateri pravijo, da te ceste niso posolili zato, da vsaj takrat kadri iz ene občine niso mogli „prebegniti“ v drugo.

KORISTEN TEČAJ — Aero klub Bela krajina pripravlja padalski in jadrski tečaj. Pričakujejo, da se bo vpisalo tudi nekaj pomembnejših občinskih moč. Osnove termodinamike bi nekaterim še kako prav prišle, da bi se naučili, kako brez motorja čim dlje ostati v višavah in se po možnosti celo povzpeti še višje. Ampak, tovariši, nikamor brez padala! Padci iz takih višav so lahko zelo boleči in tudi usodni.

Izbor belokranjskih vin

V petek, soboto in nedeljo bodo zbirali vzorce vin za letošnji razstavo v Semicu — Stroga merila

Prireditelji letošnje razstave belokranjskih vin, ki bo tako kot lansko leto spet v Semicu, so se odločili, da bo ta manifestacija od 29. aprila do 1. maja, ker računajo, da je to najprimernejši čas za tako razstavo. Da bi kljub lanskim slabši letini zbrali čim več vzorcev vin, obveščajo vinogradnike, da bodo poverjeniki prireditvenega odbora zbirali vzorce od 3. do 5. marca. Vzorce lahko odda vsak vinogradnik, ki ob povprečni vinski letini deli grozdja ali vina proda in ki bo imel pri jemanju vzorcev najmanj sto litrov vzorc-

nega vina; obenem se mora obvezati, da je to količino vina pripravljen prodati organizatorjem razstavo. Da ne bi kasneje prišlo do nepotrebnih hudih besed, prireditveni odbor opozarja vinogradnike, da bodo njihova vina izločena, če bo komisija ugotovila, da je vino umetno narejeno, če ima primesi samorodnice, če ima nezaželen priokus (če smrdi po sodu) in če ni tipično za belokranjski vinorodni okoliš. V črnomaljski občini bodo vzorce jemali lanski poverjeniki, v metliški občini pa Vinska klet.

KAM PO PREMOG?

Poročili smo že, da je kočevski premogovnik z 28. februarjem ukinjen. Sele tik pred njegovim zaprtjem pa so se začeli dogovarjati o bodoči oskrbi mesta s premogom. Kaže, da bo "Kurivo" iz Ljubljane vendarle kmalu odprlo svojo prodajalno tudi v Kočevju. Upamo, da prekazo dogovarjanje o ureditvi trgovine s kurivom ne bo imelo prehudih posledic.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Na območju matičnega urada Kočevje se je v decembru poročilo 9 parov. Rodil se je en deček. Umrla sta: Janez Korelc, upokojenec, Kočevje, Bračičeva 4/b, star 79 let, in Domijan Mikličič, upokojenec, Kočevje, star 40 let.

V januarju se je poročilo 6 parov. Rodila sta se deklica in deček. Umrli so: Peter Pantar, upokojenec, Kočevje, Kajuhovo naselje 5, star 62 let; Gordana Lindič, Kočevje, Trata 11, stara 7 mesecev; Franc Oberč, upokojenec, Klinja vas 16, star 84 let; Alojzij Novak, upokojenec, Kočevje, Trata VI-6, star 64 let; Aleksander Sever, upokojenec, Zlate 15, star 81 let; Anton Mihečič, upokojenec, Črni potok 20, star 69 let; Janez Zoran, upokojenec, Gornje Ložine 20, star 78 let; Jože Mohorič, upokojenec, Kočevska Reka 24, star 80 let; Ignacij Klun, kmec, upokojenec, Rapijevo 19, star 76 let; Jože Škoda, upokojenec, Kočevje, Rožna 29, star 65 let, in Stanislava Pelc, upokojenec, Kočevje, Pri Unionu 7, star 43 let.

O PODEŽELJU

Na podeželju občine Kočevje, se pravi brez mesta Kočevje, je 167 naselij, od tega 155 poseljenih in 12 pa ni nobenega prebivalca. Kar 100 naselij je tako majhnih, da štejejo komaj od 1 do 50 prebivalcev. Povprečna naseljenost na podeželju je samo 9,9 prebivalca na kv. kilometer. Dobra četrtina prebivalcev podeželja (27,4 odstotka) je stara nad 55 let.

Bitka mora trajati dalje

Boj za oblast delavcev ne sme pojenjati

„Določila ustave in zakona o združenem delu je treba hitreje in dosledneje sprovajati v življenje. Če ne bodo rezultati hitreje vidni, se lahko zgodi, da prizadevanja razvodene, to pa bi pomenilo, da smo bitko izgubili. Razgibanost za uveljavljanje delavskih dopolnil ustanov je zdaj največja, vendar bi se morali naši delegati na bližnjih kongresih ZK zavzeti, da se z njo tudi nadaljuje. Delovni ljudje in občani največ pričakujejo prav od nas,“ je v razpravi na zadnji seji občinske konference ZK Kočevje poudaril eden izmed delavcev med razpravo o vsebinski usmeritvi in programu dela občinske organizacije ZK.

Na seji konference so izvolili za delegate VIII. kongresa ZKS Rudolfa Grudna (Elektron), Draga Komljenoviča (Zidar), Borisa

Drobne iz Kočevja

SE BO MRAZ - Let divjih rac proti jugu napoveduje hudo zimo, pravi nam napovedovalce iz Poljske. Tudi mraz, ki se seljajo le do naselja in do mesta. Kot smo že poročali, zaradi hude zime skobci in jastrebi letajo proti mestu in odnašajo vse, kar jim pride pod pernatga pod izkušni krepilje, največ pa sestradanih mešanih golobov. Naši „napovedovalci“ hude zime so se že kar odmaknili, ker jih nihče ne uničuje.

NAŠI PLAKATI - Plakativanje v Kočevju ni urejeno. Na oglašnih ploščah so plakati za prireditve, ki ne bodo. Tako se nabirajo raznobarvne papirnatne zaplate, ki največkrat ali pa jih otroci brajajo. O oblikah in vrstah pisanih plakatov in jezikovnih

KOČEVJSKE NOVICE

9 (1490) - 2. marca 1978

POUK ZA ČLANE IN VODJE CZ - V Kočevju poteka te dni tečaj za pripadnike enot civilne zaščite in prve medicinske pomoči. Udeležuje se ga okoli 40 obveznikov, med njimi je največ žensk. Po tečaju bodo pridobljeno znanje preverili s testiranjem. (Foto: J. Primc)

Nekaj sprememb med možnimi

Zdaj je med možnim kandidati več žensk

Prva seja občinske kandidacijske konference v Kočevju je bila 22. februarja, na njej pa so razpravljali o pripravah na volitve, glasovali o listi kandidatov za delegate družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, se seznanili s predlogi kandidatov za republiško in zvezno skupščino, obravnavali predlog možnih kandidatov za vodilne dolžnosti v občinski skupščini in skupščinah SIS ter razpravljali še o nekaterih zadevah.

Izmed 31 evidentiranih možnih kandidatov za družbenopolitični zbor so bili vneseni na listo naslednji kandidati: Sava Vovk, Ignac Karničnik, Pavle Pogorelec, Vlado Gašparac, Stane Letonja, Rezka Ožura, Berta Popit (vsi delegati 3, sveta Zveze sindikatov); Rajko Jenko, Zalka Kocjan, Jože Novak, Boris Ožbolt, občinske konference SZDL; Drago

komljenovič, Marta Tomšič, Marija Žagar, Marko Figar, Božo Resinovič, Branko Volč, Nada Kužnik (vsi delegati občinskega sveta Zveze sindikatov); Rajko Jenko, Zalka Kocjan, Jože Novak, Boris Ožbolt, Milka Popovič (vsi delegati komiteja občinske konference ZK); Drago Gril, Jože Boldan, Jože Svetec (vsi delegati občinskega odbora ZZB); Milan Simičič, Miroslava Dimitrijevič in Tone Rakovič (vsi delegati občinske konference ZSM).

Zaradi boleznih, lastne želje in drugih vzrokov je prišlo do sprememb tudi pri možnih kandidatih za nekatere vodilne dolžnosti v posameznej SIS, medtem ko so možni kandidati za vodilne funkcije v občinski skupščini ostali isti. Kot kandidata za predsednika izvršnega sveta občinske skupščine so določili Alojza Petka, za delegata za prvo sejo republiške kandidacijske komisije so izvolili Naceta Karničnika in Boža Resinoviča.

Predsednik medobčinskega sveta SZDL Ljubljana Franc Molan je pri sotozi seznanil tudi s predlogi in stališči o predlaganih kandidatih za delegate v republiško in zvezno skupščino ter za območne in republiške interesne skupnosti. Med predlaganimi sta tudi Miha Briški in Drago Benčina iz kočevske občine ter Milena Borovac iz ribniške občine.

Sprejeli so tudi vsebinsko usmeritev in delovni program občinske organizacije ZK in finančni načrt komiteja za leto. Ukiniili so še osnovni organizaciji ZK Banjaloka in tozdr Rudnik; prvo zaradi združitve (KS) in ZK v organizacijo Vas-Fara, drugo pa zaradi ukinitve Rudnika.

Dogovorili so se še, da bodo na prihodnji konferenci, ki bo še ta mesec, razpravljali o kongresnih dokumentih in predlogih za razprav v osnovnih organizacijah; razen tega se bodo seznanili tudi s predlogi za člane organov republiške konference ZKS.

J. P.

Urednikova pošta

Moj članek „Skepi o samozaščiti in varnosti v KS Draga“ z dne 27. 1. 1978 ni bil objavljen smiselno v celoti, temveč le delno, zato prosim, da na istem mestu v enakih črkah v prvi naslednji številki lista objavite popravek članka z naslednjo vsebino:

Ker članek, napisan dne 28. januarja 1978 o „Skepih o samozaščiti in varnosti v KS Draga“ ni bil objavljen v Dolenjskem listu št. 6 stran 19 tako, kot ga je bil napisal avtor, danjem naslednji popravek: članka ni razumeti tako, da se krivda za spore med nekaterimi vaščani pripisuje Krajevni skupnosti; ravno tako ni razumeti navajanja omenjenih sporov kot blatenje krajanov, pač pa kot opozorilo, da v bodoče prepripi prenehajo, ker to ne vodi nikamor.

FRANC KALIČ

To sporočilo nam je poslal naš zvesti dopisnik Franc Kalič iz Lazca, KS Draga, Upamo, da so bralci njegov članek tudi prav razumeli, namreč da prepripi ne vodijo nikamor, saj vsak ve, da je le v slogi moč. Njegov članek bili smo res razdelili zaradi prevelike dolžine na več krajših sestavkov, od katerih sta bila dva že objavljena, ena vest pa še ne. To smo storili zato, ker sestavki na tej strani naj bi v načelu ne bili bistveno daljši od 30 tipkanih vrstic. Tudi naslov smo spremenili, med drugim tudi zato, ker je bil občutno predolg.

Samoprispevek za boljše zdravstvo

Velik del novega samoprispevka tudi za uresničevanje programov KS - Za ZD največ v odstotku Ribnica, Dolenja vas in Velike Poljane

Predlog izvršnega sveta občine Ribnica o uvedbi novega samoprispevka za obdobje naslednjih petih let, ki naj bi ga plačevali kot doslej, se pravi po stopnji dva odstotka, je podprla 21. februarja tudi občinska konferenca ZK. Samoprispevek bi porabili za gradnjo novega osrednjega zdravstvenega doma v Ribnici in za razne komunalne in druge investicije po posameznih krajevnih skupnostih.

Novi zdravstveni dom s specialističnimi ambulantomami, ki bodo na razpolago delovnim ljudem in občanom iz vse občine, bo veljal 51 milijonov. Za njegovo gradnjo bi dali okoli 22 milijonov dinarjev iz krajevnega samoprispevka, 29 milijonov pa bo prispevala območna zdravstvena skupnost. Če referendum ne bi uspel, potem bo teh 29 milijonov za ribniško občino seveda izgubljenih, saj bi jih zdravstvena skupnost usmerila drugam.

S samoprispevkom bi zbrali v občini skupno 41.234.170 din. Ta denar bi razdelili tako: 21.491.249 din za zdravstveni dom in 19.742.921 din za potrebe krajevnih skupnosti. Po posameznih KS bi prispevali za zdravstveni dom: KS Ribnica 10.737.378 din, KS Dolenja vas 3.562.632 din, KS Velike Poljane 692.734 din (vse te KS bi od 2 odstotka samoprispevka

Objaviti imena štipendistov

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica so sprejeli nov statut občine, ki se precej razlikuje od osnutka. Vendar to ni rezultat pripomb, danih v javni razpravi, ampak prilaganja določil statuta novim predpisom.

Na seji so sprejeli tudi več dokumentov v zvezi z volitvami, imenovali svet za vračanje zdomcev (člani so Franc Zajc, Nada Blatnik in Karel Oražem) in sprejeli nekatere druge odloke.

Brez razprave so sprejeli poročilo o delu oddelka za notranje zadeve in

Manjše delajo bolje

V KS Ribnica je tri četrtine vseh komunistov, boje pa dela ZK v manjših KS

Na zadnji seji občinske konference ZK Ribnica 21. februarja so izvolili za delegate VIII. kongresa ZKS Marijo Čaval (INLES), Staneta Kromarja (skupne službe SIS), Anico Oražem (Sukno) in Dušana Vesela (Donit), za delegata XI. kongresa ZK pa Jožeta Debelaka (RIKO).

V vseh osnovnih organizacijah ZK bodo v tem mesecu še razprave o kongresnih in drugih aktualnih dokumentih v luči življenja in dela v ribniški občini oz. posameznih delovnih in drugih sredinah. Podobne razprave bodo tudi v drugih organizacijah. Že na seji konference so ugotovili, da zaposleni ko-

munisti zelo dobro delajo v osnovni organizaciji svoje OZD, razen tega pa še v svoji KS. Ta ugotovitev velja le za komuniste iz manjših KS, ne pa za KS Ribnico, kjer je večina komunistov, njihovega dela v KS pa je bolj malo čutiti. Zato nekateri predlagajo, naj bi KS Ribnica razdelila na dve ali tri manjše ali pa bi okrepili samoupravno po hišah in ulicah.

Na seji konference so razpravljali še o pripravah za izvedbo referenduma za novi samoprispevek, o predvolilnem političnem delu in nekaterih drugih zadevah. Izglasovali so tudi sklep o ustanovitvi osnovne organizacije ZK v novem obratu Pletenine v Sodražici. Tako je zdaj na območju občine Ribnica že 37 osnovnih organizacij ZK.

J. P.

Ribniški zobotrepci

MUHASTO VREME - V februarju se je vreme zelo hitro spreminjalo, saj so se kar po večkrat vrstili dež, sonce, sneg in hud mraz. Najhladnejše je bilo v začetku druge polovice meseca, ko so v Ortneku izmerili kar -22 stopinj Celzija.

„1000 IN ENA NOČ“ - Pod tem naslovom se nam je v domu JLA predstavila pred kratkim cirkuška umetniška skupina iz Maribora. Vstopnina je bila 30 din, gledalci pa so popolnoma napolnili dvorano. Najbolj so jih navdušile točke o hipnozi.

GREMO V KINO - V kinu Doma JLA v Ribnici bodo ta teden naslednji filmi: danes, 3. marca, „Ostanemo skupaj“, 4. in 5. marca „Prezimo v Jakobsfeld“, 8. in 9. marca „2. one strani planine“. Matineja: 4. in 5. marca „Carobna piščal“.

ZUNANJI ČLANI

Zakon o združenem delu določa, da mora biti del članov disciplinskih komisij izven OZD. Zbor združenega dela občinske skupščine Ribnica je na zadnji seji že sprejel listo zunanjih članov disciplinskih komisij. Na tej listi je 46 imen. Disciplinska komisija v OZD zdaj veljavno sklepa le, če prisostvuje seji tudi član, ki je izbran iz skupne liste.

REŠETO

NI DENARJA ZA SOL

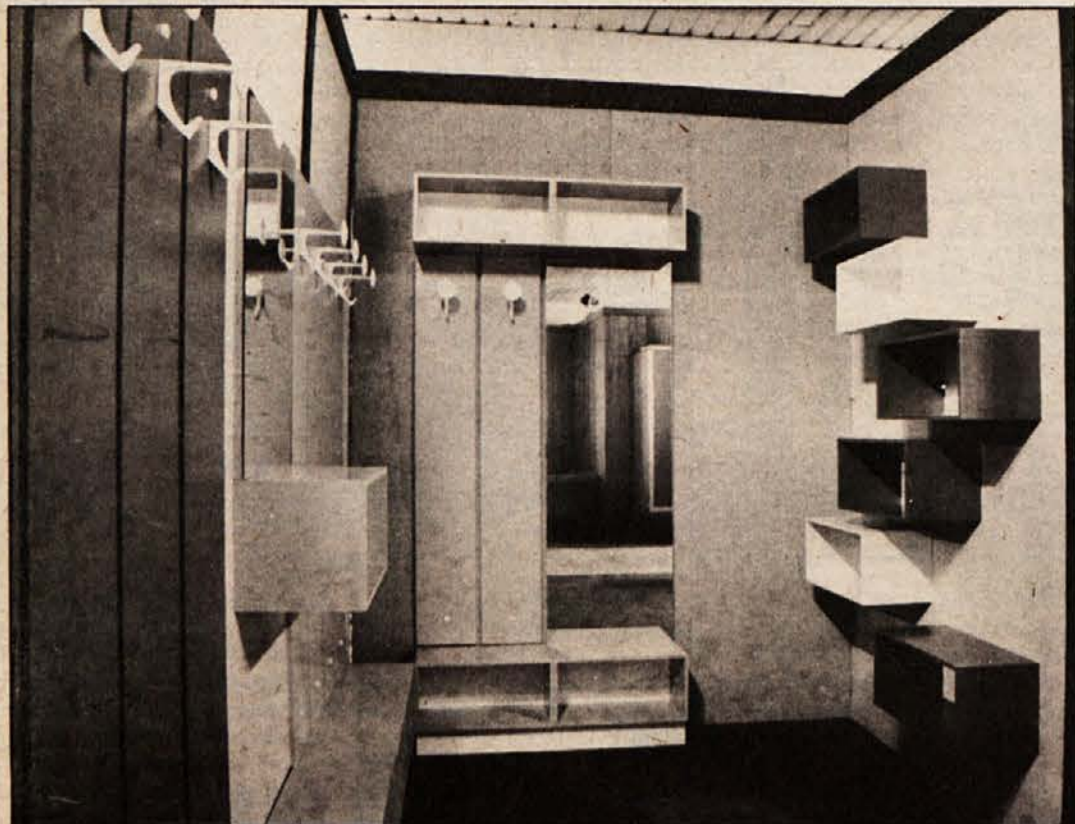
Zimska služba na občinskih cestah v ribniški občini to zimo ni najboljše. Vzozla na na novo asfaltnih cestah imajo težave predvsem na vzpetinah, ker jim zaradi poledice drsi. Na vprašanje delegatov, zakaj tako, je predsednik izvršnega sveta na zadnji seji občinske skupščine pojasnil: „Sklep izvršnega sveta in komunalne skupnosti je bil, da je treba ceste pluziti, soliti in peskati. Žal pa Eurotrans ni vplačal vseh svojih obveznosti, zato ni denarja za nakup soli in peska.“

DOMICELJ V RIBNICI - Popularni skladatelj in pevec Tomaž Domicelj je bil minul teden gost Ribničanov in še posebno mladih. Na koncertu v domu JLA je požel velik aplavz.

občan vprašuje

medved odgovarja

NOVO NA TRŽIŠČU!

Predstavljamo vam nove predsobne elemente iz programa PIKO.

— GARDEROBNA STENA dimenzije 1500 x 230 mm
cena 156,50 din

— BOKS, dimenzije 500 x 250 x 250 mm.
cena 167,30 din.

Več teh elementov lahko poljubno sestavljate po svojem okusu in po potrebi v knjižne omarice, nosilne police za telefon in za ostale potrebe v hodnikih, predsobah in otroških sobah. Iz teh elementov lahko „zgradite“ tudi predelno steno, ki je uporabna in dostopna z obeh strani kot knjižna omara, regal in podobno.

— OGLEDALO vam je na voljo v dveh dimenzijah: 1500 x 500 in 750 x 500.

Predsobni program PIKO je izdelan iz plastificirane iverice, trenutno pa je na voljo kupcem v petih barvah: krem, oker, čokoladno rjava, rumena in rdeča. Montaža teh elementov je zelo enostavna in ne potrebuje strokovne pomoči, na posebno kupčevo željo pa vam elemente lahko sestavi in montira tudi naš strokovnjak.

OGLEDALNE OMARICE

Obenem vam predstavljamo ogledalne omarice iz novega programa kopalniške opreme „KOLPA“, ki imajo vrsto dobrih lastnosti in prednosti. Izdelane so iz kvalitetne plastificirane iverice. Omarice imajo vgrajeno fluorescentno luč, ki je popolnoma zavarovana pred vplivi vlage, imajo tudi varnostno vtičnico z vgrajeno varovalko.

Ogledalne omarice izdelujemo v treh dimenzijah (700 x 600 x 150, 1050 x 600 x 150 in 1400 x 600 x 150 mm).

Ti trije osnovni tipi so izdelani v desetih različnih variantah, pri katerih smo upoštevali potrebe in različne okuse potrošnikov.

Vse našete proizvode si lahko ogledate in kupite v naši prodajalni v Straži, informacije pa lahko dobite tudi po telefonu 84-530.

PRODAJALNA JE ODPRTA VSAK DAN OD 6,30 – 17,30 IN OB SOBOTAH OD 8,00 DO 12,00.

novoles

PIONIR

IME,
KI MU ZAUPAJO
DOMA
IN V SVETU

tozd

trgovska hiša maximarket LJUBLJANA, Trg revolucije 1

STEKLARNA „BORIS KIDRIČ“ IZ ROGAŠKE SLATINE PRIKAŽUJE BRUŠENJE

STEKLA OD 27. 2. DO VKLJUČNO 8. 3. 1978 OD 9. DO 12. URE IN OD 15. DO 19. URE V KLETNI ETAŽI.

PO ŽELJI BREZPLAČNO BRUSIMO PRI NAS KUPLJENE STEKLENE PREDMETE.

ZE SEDAJ LAHKO PRIPRAVITE IZJEMNO DARILO ZA MAMO, ŽENO, HČERKO ALI DEKLE.

TO IN ŠE MARIKAJ BOSTE NAŠLI V TAKO VELIKI TRGOVSKI HIŠI KOT JE MAXIMARKET.

POPRAVEK

Instalacijsko podjetje
NOVOMONTAŽA

Objavljamo popravek razpisa
z dne 23. 2. 1978.

Popravi se

Pogoji:
2. visoka ali višja strokovna
izobrazba ekonomske,
strojne ali elektro smeri.

DOPOLNILO

DOM UPOKOJENCEV
IN OSKRBOVANECV
IMPOLJCA –
Enota KRŠKO

Dopolnilo k razpisu prostih
del in nalog:

Vsi pripravljeni kandidati
bodo o rezultatih razpisa ob-
veščeni v roku 30 dni.

Svet krajevne
skupnosti
Mirna peč

razpisuje prosta dela
in naloge

TAJNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI

s polovičnim delovnim ča-
som

Pogoji: kandidat mora imeti
srednjo šolsko izobrazbo s
prakso v administrativnem
in finančnem poslovanju

Osební dohodek se določi z
dogovorom.

Pismene ali osebne prijave se
sprejemajo na navedenem
naslovu.

Razpis velja do zasedbe de-
lovnega mesta.

Svet KS Mirna peč

TECTYL CENTER

Vozniki!

ZAŠČITITE SVOJE
VOZILO PRED KORO-
ZIJO, ZUNANJI IN
NOTRANJI PREMAZ Z

„VALVOLINE TECTYLOM“

VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIKA
POD TRŠKO GORO 90,
TELEFON 068-22-372
GARANCIJA
ZA OPRAVLJENO
DELO

TECTYL CENTER

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila
naša skrbna mama, stara mama in
sestra

KRISTINA OBERČ

iz Grmovelj pri Škocjanu

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom in znancem, posebno medicinskemu osebju kirurškega in intenzivnega oddelka bolnice Novo mesto pri lažšanju bolečin. Hvala tudi Anici Trante za vso skrb in tolažbo, tovari Krka in vsem ostalim za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje, posebno pa župniku za govor in opravljeni obred. Se enkrat iskrena hvala.

Žalujoči otroci: Lojze, Lojzka, Kristina, Marija, Zofija, Rozika, Štefka, Jožica vsi z družinami, sestri Urška in Ančka ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega
moža, očeta, deda, brata in strica

FRANCA LUZARJA- SOHODOLČANA

iz Dol. Stare vasi 10
pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo sosedom, vaščanom in sorodnikom, ki ste nam pomagali in se od njega poslovili, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniškemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto in zdravnikom iz Šentjerneja. Hvala tudi pevcem, gasilec ter podjetjem Steklo Ljubljana, Gradis Ljubljana, hotel Medno, rudnik Zagorje ter duhovnikom za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: njegovi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega
moža, očeta, starega očeta, brata in
strica

TONETA RAUHA

iz Delača št. 4

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje in vence, nam v teh težkih urah pomagali ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo lovski družini Banja Loka za organizacijo pogreba, ZZB NOV Banja Loka, govornikom tov. Jožetu Selanu in Jaki Lovriša za pretresljive besede, delavski godbi, Elektru Kočevje, Agroservis Kočevje, osnovni šoli Vas-Fara in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija, otroci Marija, Anton, Jože, Ivanka, Majda in Ivan z družinami, brat in sestre ter drugo sorodstvo.

RAZGLAS

Oddelek za notranje zadeve skupščine občine Novo mesto obvešča delovne ljudi in občane, da so volilni imeniki za volitve delegacij, ki bodo 12. 3. 1978, razgrnjeni na sedežih krajevnih uradov in oddelku za notranje zadeve (za prijavno-odjavno območje Novo mesto) skupščine občine Novo mesto, Novi trg 6, od 2. marca do 7. marca 1978. Vsak delovni človek oziroma občan ima pravico pregledati splošni volilni imenik in zahtevati popravek zato, ker on ali kdo drug ni vpisan v splošen volilni imenik volišča, na katerem ima pravico uveljaviti volilno pravico.

ZAHVALA

V rosní mladosti je prenehalo biti srce naše ljubljene, nepozabne hčerke, sestrice, vnukinje in sestrične

VERICE BEDEK

iz Gabrja
učenke 1. raz. OŠ Brusnice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v tako težkih trenutkih kakorkoli pomagali ter z nami sočustvovali. Zahvaljujemo se delavskemu kolektivu Novoteksa za podarjene vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni otroški kliniki v Ljubljani za nesebično pomoč in požrtvovalnost. Hvala osnovni šoli Brusnice, ravnatelju in sošolcem za ganljiva poslovlina govora pri odprtem grobu. Iskrena hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili do njenega mnogo preranega zadnjega doma ter ji s cvetjem zasuli grobek. Hvala pevcem za žalostinko in duhovniku za opravljeni obred.

Neutolažljivi: mamica, ata, bratca, sestrica, stari ata, strici in tete z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, strica in dedka

ALOJZA TRATARJA

iz Gor. Jesenic 9

Se toplo zahvaljujemo sorodnikom in vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, zlasti delovnim kolektivom Krojaškega podjetja Trebnje, Zajčevim za izrečeno sožalje, za podarjeno cvetje in vence ter za spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala pevcem in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Pepca, sin Lojze, hčerke Lojzka, Fani, Marija, Martina z možem Božidarjem ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestri in tete

JOŽEFE KOCJAN

roj. Može
iz Dol. Straže 40

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za nesebično pomoč. Hvala zdravstvenemu osebju internega in kirurškega oddelka splošne bolnice Novo mesto. Posebna hvala delovnim organizacijam IMV Novo mesto, Industriji obute in Novolesu iz Straže TOZD TDP, TSP, TES in TVP za podarjene vence. Nadalje se zahvaljujemo sodelavcem za denarno pomoč in vence, družinam Bartolj, Pavček, Kramaršič in Poglavec za nesebično pomoč in ostalim za podarjeno cvetje in vence. Najlepša hvala župnikoma za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti

Žalujoči: mož Franc, otroci Franc, Marjan in Anica ter Ivan, Marica, Jože in Jožica z družinami, sestri, brata in drugi sorodniki

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA RAUCH

iz Rožnega dola pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, ZB Črnomelj in prijateljem za podarjene vence in cvetje, za izrečeno sožalje ter vsem, ki so v teh težkih trenutkih pomagali. Posebno se zahvaljujemo Antonu Hutarju za govor ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sinova Alojz in Edvard z družinami ter hči Mici z možem Alojzom

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega dragega moža

DOMINIKA KORDIŠA

iz Šegove vasi 35
Loški potok

se iskreno zahvaljujem vsem trem gasilskim društvom iz Loškega potoka za organizacijo pogreba, Občinski gasilski zvezi in sosednjim društvom za udeležbo praporov, družbenopolitičnim organizacijam in Društvu upokojencev za poslovlilne besede, pevskega društva za žalostinke, župniku, sosedom in vaščanom za pomoč v teh težkih trenutkih ter vsem ostalim, ki ste pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Antonija in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil naš dobi mož, oče, brat in stric, ded in praded

FRANC BLAŽIČ

tesarski mojster z Velikega Slatnika 5 Novo mesto

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter vaščanom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih. Posebna hvala VVZ Novoteksa, Roletarstvu Medle iz Žabje vasi in vsem tistim, ki so nam izrekli sožalje, poklonili vence in cvetje in pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala župniku za opravljeni obred in tolažilne besede.

Žalujoči: žena Lojzka, sinova Štefan in Lojze z družinami, bratje in sestri ter drugo sorodstvo

V SPOMIN

28. februarja sta minili dve žalostni leti, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi, nepozabni mož, oče in brat

VILKO ČRNIČ

iz Črnomlja

Naš dom ni več tak, kot je bil, dokler si bil ti med nami, velika praznina je v njem, odkar smo te izgubili. Spomin nate nam bo ostal za vedno. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

FRANC VINTAR

iz Križa 35 pri Trzišču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom in sorodnikom za prvo pomoč v najtežjih trenutkih naše bolečine. Hvala vsem, ki so nam izrekli sožalje, pokojniku podarili vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: hčerka Fanika z družino, bratje in sestra ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očka, zeta in svaka

LADA JANKOVIČA

iz Hrastovice 13

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, kolektivu KPD Dob, lovčema za posebno lovsko čast, organizaciji ZB Mokronog, godbi, milici, pevcem, guvernerkom Ivanu Vovku, Jožetu Tomažinu, Bojanu Brezovarju, Antonu Koščaku in Borisu Debeljaku za ganljive besede. Prav lepa hvala za podarjene vence in cvetje in vsem, ki ste nudili kakršnokoli pomoč, nam izrekli sožalje in pospremili pokojnika na njegovi zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Pepca, sin Peter, mama in svakinja Slavka

25

Če so tožili tem pohujšljivcem ubogi učitelji, kako težko morejo prehraniti svojo obilno rodovino, so jim odgovarjali mrzlo in zabavljivo, kakor tercijalke: „Kdo vam je kriv? Zakaj pa imate toliko otrok.“ Trpini so si utisnili globoko v svoj spomin to brezsrčno zarobljenost. Njihovo z gnusom namešano zaničevanje takih poglavarjev je čisto naravno in več ko stokrat opravičeno. Kmet smatra zakon za božjo naredbo, za potrebno stisko. Z besedo povzdiguje devišvo nad zakon, v svoji srenji pa spoštuje skrbne matere in gospodinje veliko bolj ko najsvetejšo samico in menim, da po pravici. Dobre žene povečujejo z najlepšimi pregovori, pridevki in lastnostmi. Nekoliko jih priobčujem:

Žena je dar božji. — Dobra žena žegen božji. — Srečen je, ki dobi dobro ženo, ker priženi graščino. — Dobra žena, nebesa na tem svetu (tudi: dobra žena pol nebes, pot v nebesa). Dobra žena odpira nebeska vrata. Dobra

žena ima bolj svete roke ko škof. — Dvema rečema bi se moral odkriti vsak mož: dobri žen-in kupu gnoja. — Dobra žena zna narediti iz pelina med. — V rokah dobre gospodinje se zdobi kamen v groše. — Dobri ženi pada denar iz kamnja. — Kjer je v hiši dobra žena, je kratek čas domačim in tujim. — Kjer je dobra žena, je vse veselo, še živina. — Kjer je dobra gospodinja, je vse dobro in pošteno, še mačka. — Dobra žena, hiša brez greha. — Dobra žena, popolnoma odpustek. — Kjer je dobra žena, ni treba hoditi družini k spovedi (ker ne greše). — Cerkev ni le pri turnu, ampak pod vsako streho, kjer gospodinji dobra mati. — Dobra žena bo dejala kuhat krompir, mož pa bo jel pečenko, bo prinesla iz šteme vode, mož pa bo mislil, da pije najslajše vino. — Dobra žena je kakor dobro vino, kolikor dalj je pri hiši, toliko raje jo vsi imajo. — Kjer je dobra gospodinja, ni družina nikoli trudna, delo ji je za kratek čas. — Dobra žena je lepa, če ima hrastovo skorjo po obrazu. — Ni ga tatu, ki bi mogel hiši toliko ukrasti, da škode ne bi popravila dobra gospodinja. — Dobra žena premeta še vreme; njenemu polju ne škodi ne suša ne toča ne moča; če je še hujša letina, imajo dosti kruha pri hiši.

Dobrih žen pa se nahaja, pravijo, tako malo na svetu, da bi bile za vsako hude in dolge vojke, če bi se zanjo vedelo, ker bi jo hotel dobiti vsak kralj ali zase ali za sinove. Zato je dobro, da žene brez madeža žive skrivaj v kaki samotni kolibi ali v visokih hribih med skalovjem, ali pa tudi v mestih med tisoč porednicami komaj ena.

Sploh so neki malo prida. Nekatero hvalijo, da zna gospodinji, ali zraven zna pa tudi piti, da je groza. Opravljive so dandanašnji brez razločka vse in vsaj nekoliko lažive tudi vse, da se ne more človek na nobeno popolnoma

zanesti. Tudi hrani vsaka neke skrivnosti zase, katerih neče razodeti ne možu ne roditeljem. Tako obrekujejo možaki sedanje žene. Ali že v stare čase se je rodilo malo dobrih. O Matuzeljnu vedo Dolenjci veliko pripovedk, med njimi tole: Matuzelj je prisegel, da se ne bo ženil, razen če se nameri na vseskozi dobro devico. Dolgo jo je iskal zastoj. Svet puščavnik mu razodene, da ve zanjo najstarejši mož v deveti deželi. Matuzelj popotuje tja in gre skozi osem dežel, čez devet voda in devet gora. Čez vsako goro in čez vsako vodo je hodil in plaval po devet let in vsaka dežela je bila široka za devet naših cesarstev. Matuzelj najde v deveti deželi sivega starca. Starac mu pove, da je res poznal preblago deklico, prav tako, kakršne išče, ali da je umrla že pred več sto leti. To čuvši, umre Matuzelj od žalosti. Živel je devet sto devetinseddeset let; namenjeno mu je bilo, da bi bil brez te žalosti učakal tisoč let. Toda pustimo te zabavljive sodbe in povesti, oziroma se raje na življenje!

Zakonski se privadijo včasih kmalu eden drugega, včasih pa uhaja mlada žena kaj pogosto od moža domov ali k drugim znanim ljudem ali pa tudi v hosto ali kako krčmo. To begstvo traja navadno samo do prvega poroda; otrok zadrži mater doma, naj bo s svojim stanom zadovoljna ali ne. Tisti, ki se vzamejo iz ljubezni, kar je redka prigodba, seveda niti ne mislijo na to sramotno razločevanje. Ljubezen je sicer dobra podlaga zakonske zveze, ali sama zase ni še sreča. Z njo treba je da se združijo še razne druge čednosti: najprej varčnost in pridnost, da se ne zabrede v dolgove in revščino, potem dobra razumnost, da se ne zahteva od moža ali žene popolnost brez napake in slabosti. Zadovoljnost kale tudi dolge bolezni, še bolj pa to, če ostane zakon brez otrok. Večina naših kmetov se poroča brez

prave ljubezni; še na svatbi govore neveste prav dostikrat, dne marajo nič za ženina. Človek bi tedaj lahko mislil, da takim ljudem zakon ne bo prinesel drugega ko večno nejevoljo, prepričanje in pretepanje. Pa pa, hvala Bogu, ni vselej res. Nepokvarjen, dober mož se navadi brez težave nepokvarjene, dobre žene, posebno, če nista imela pred poroko ne on ne ona kake druge dolge zaveze. Za take zakonske trdi prav naš Dolenjec, da se pred zakonom ni treba ljubiti, dosti je, da se ženin in nevesta ne sovražita. Lenim, brezskrbnim ljudem začne ta stan najprej presedati. Pravi kmet pa lenobe ne more in tudi neče pasti. Mož gre za svojimi, žena za svojimi opravili dan za dnem, leto za letom. Njen trud je ravno tako potreben in izdaten kakor njegov, včasih še bolj. Gospodar začne gospodinjo najprej spoštovati in ceniti kot zvesto pomočnico, sčasoma se ta čut spremeni in naraste v hvaležnost, ponos in iskreno ljubezen.

Videl in slišal sem precej prav ginljivih zgledov prave zakonske prijaznosti. Neki Prečencan mi je popisoval svoj stan takole: „Življenje nas kmetov je res prav težavno, ali ne zaradi dela. Delati smo navajeni od otročjih let; če ne bi kmetoval, ne vem, kam bi se dejal od samega dolgega časa. Kar kmeta skrbi, je to, če se mu bo trud izplačal: toča in druge ujme nam kaze zadovoljnost, motika in plug sta v naših rokah, vreme pa ni. Vreme se suče po svojih postavah, nima s kmetom nič znanja in usmiljenja. Veliko je takih, ki opravljajo svoj zakon; pravijo, da veselje človeka mine, če ga osope ženska, in v hiši da ni nič več miru in sreče, kadar se začno razobešati okoli nje ple-nice. Mene pa take reči niso nikoli obtežile, še veselim se jih. Moja Katra je tako dobra ženska, da bi mi Bog ne bil mogel dati boljše.“

Otrokom je nadomeščala mamo, ko je ostarela, pa je morala v dom počitka

Danes manj garanja

Tončka Bogovič iz Dolenje vasi je bila hči kmečkih staršev in zanjo je bilo samo po sebi umevno, da se bo omožila na kmetijo. Za žensko je bilo to včasih naporno, garaško delo. Tončka je znala prijeti za vse, saj je od ranega otroštva živela s kmetijo. Vojna je zmedla njene mladostne načrte. Nikoli ne bo pozabila tistega turobnega oktobrskega dne 1941, ko so jo s sestro, svakom in dvema nečakoma odgnali v Templin. Mati je še pravi čas pobegnila k sinu v Križevce, od koder se je po šestih tednih vrnila na svoj rojstni dom v Potoče pri Zdolah. Ančka se ni sprijaznila z usodo izgnanke: po petih mesecih je pobegnila iz Templina in se vrnila k materi. Pomagala ji je obdelovati vinograd na Zdolah, pa jo je nekdo prijavil. Za nevarnost je zvedela še o pravem času, da je niso več našli, ko so prišli ponjo. Prvega marca je minilo natanko 35 let, odkar je skrivaj prestopila mejo na Sotli in se zatekla k bratu v Križevce. Pri njem je prebivala kot Dušana Tabak in srečno dočakala konec vojne. Tedaj je nič več ni zadržalo na Hrvaškem. Ceste so bile še polne umikajočih se ustašev, Tončka pa je z znanecem Zorčičem iz Kapel klub nevarnosti s kolesom krenila na pot proti Dobovi, od koder je sama nadaljevala pot v Dolenjo vas. Bila je pomlad. Vsi domovi so bili še zapuščeni in tudi njena rojstna hiša je bila prazna. Tam bi jo bila skoraj skupila. Nič hudega sluteč, je postala na hišnem pragu, ko je nenadoma počilo in mimo nje je zaživigala kroglja. Ta dogodek je Tončko spet poglodal od hiše. Odšla je k materi v Potoče in se z vso mladostno voljo oprijela kmetovanje. Iz Stare vasi je pripeljala domov

staro kobilu, da sta z materjo laže obdelovali polja. Vsak čas sta pričakovali vrnitev vaščanov iz nemških taborišč, dobro zavedajoč se, da ne bodo imeli kaj jesti, če polja ne bodo obdelana. Dnevi so minevali. Vedno bolj sta bili nestrpni in zaskrbljeni, češ kaj če jih ne bo. Pa je končno le prišel nepozabni trenutek vrnitve domočin, 16. avgust. Tedaj so se ljudje zagnali na delo. Obnavljali so zapuščene domove, sejali, kopali in malo želi, Tončka se z grenkobo spominja tistih garaških let, ko ni bilo ne strojev ne umetnih gnojil in ne semen, ko je povsod primanjkovalo hrane in ko jih je pestila obvezna oddaja. Kmalu po vojni se je Tončka poročila. Ostala je v domači vasi. Mož je moral skoraj za dve leti k vojakom in na njena ramena se je zgrnilo težko breme; skrb za otroka, za starše, za kmetijo. To so bila leta, ko je bila žetev še garaško delo, ko so žančice odhajale na njivo ob enih zjutraj in ostajale tam po ves dan na pripeki. Gospodinja Tončka z veseljem pripoveduje, da je danes življenje za žensko na kmetiji veliko lažje, pa ne samo zanjo, ampak tudi za moške in otroke. Traktor opravi najtežja dela na polju in v vinogradu, pralni stroj in drugi pripomočki pa razbremenijo žensko v gospodinjstvu. Mladim bo torej veliko bolje in tako je prav. Bogovičevo kmetijo bo prevzel najmlajši izmed treh otrok, sedemindvajsetletni sin Zvonko. Trenutno je zaposlen v Celulozi; po poklicu je ključavničar, kar mu bo tudi na kmetiji prišlo vedno prav. Mati Tončka je zadovoljna, da ima Zvonko veselje do zemlje in da niso v zadregi za naslednika, kar se dandanes na kmetih, žal, tako pogosto dogaja. JOŽICA TEPPEY

SUHOROBARJI V MUENCHEN
Ribniški suhorobarji bodo letos prikazali svoje izdelke na sejmu domače obrti in spominkov, ki bo sredi marca v Muenchnu. Sejma se bo udeležila tudi posebna delegacija, v kateri bodo zelo verjetno turistični delavci iz ribniške občine. Ribničani bodo odpotovali v Muenchen s posredovanjem Gospodarske zbornice Slovenije, ki bo uredila tudi vse potrebno v zvezi z udeležbo na tem sejmu.

SLABO SE ZENIJO
Na trebanjskem matičnem uradu je bil, kar se porok tiče, predpust, nič bolje ni niti sedaj; v soboto navkljub lepi poročni sobi ni bilo niti ene poroke! Letos so v Trebnjem potrdili le štiri zakonske zveze, ravno toliko parov so izdali dokumente za poroko drugod, v glavnem v Ljubljani. Nekateri namreč ob tej priliki težko prenašajo radovedneže, čeprav bodo v stari sredini morali v glavnem vztrajati vse življenje.

Konec januarja je v ljubljanski bolnišnici umrla 90-letna Ivana Nosan iz Vinic pri Sodražici, ki je bila zadnje leto dni varovanka v domu počitka na Ponikvah. Mrtvo Johanco – tako so jo klicali domačini – so pripeljali z mrliškim avtom v domačo vas. Še ko je bila živa, je namreč večkrat povedala, da bi bila rada pokopana na domačem pokopališču pri sv. Marku v Zapotoku.

Ko so jo pripeljali pred njeno rojstno hišo, jo je njen nečak zavrnil, češ da z mrtvo teto Johanco nima več nobenega opravka. V tej, rojstni hiši je Johanca sicer imela do smrti zapisan kot, se pravi svojo sobo, a je nečak menda prav tisti dan selil vanjo svoje nove stroje, ki jih je nakupil. Zavrnjeno teto Johanco je nato odpeljal mrliški voz v Sodražico. Tudi tu je niso sprejeli, saj v Sodražici Johanca ni imela sorodstva niti ni bila tu doma. Pač pa moramo resnici na ljubo povedati, da je tu sedež matičnega urada in krajevne skupnosti.

Šofer je nato zapeljal pokojno Johanco spet na Vinice, kjer so jo razložili sredi vasi. Vaščani – ne sorodniki! – so jo nato naložili na kmečki voz in jo v soglasju z župnijo zapeljali na pokopališče v Zapotok. Tako je teta Johanca še zadnjo noč prenočila v cerkvi sv. Marka, naslednji dan pa so jo položili k večnemu počitku.

Kdo pa je bila teta Johanca, da si je zaslužila še po smrti tako nerazumevanje? Je tako sovražila nečaka oziroma nečake? Mu je nagajala? Kaj pravijo o tem vaščani?

Poleti 1942 je Karolina, mati petih otrok, med italijansko ofenzivo zašla med bojno črto Italijanov in partizanov pri vasi Slatnik. Pravijo, da ji je življenje vzela italijanska kroglja. Za njo je ostalo pet otrok ter bolehen in precej neiznajdljiv mož.

Za sirote in dom je zdaj prevzela skrb teta Johanca. Prala jim je, kuhala in delala na kmetiji, dokler je mogla. Podpirala je tri vogale pri hiši in

NAGRADE „PUSTNIH NOVIC“

Med bralci, ki so pravilno rešili nagradni rebus v letošnji številki krških „Pustnih novic“, je žreb razdelil nagrade takole: Mira Švigelj (Pod goro 9, Krško) dobi prvo, Tončka Molan (Zdole 29 a) drugo, in Marjana Fabjančič (Zdolska 37, Krško) tretjo nagrado. Izžrebane bralke bodo dobile nagrado po pošti.

Sejalci strahu prijeti

Pet mladih Romov, ki so dolgo časa sejali strah med prebivalci Leskovca in Rake, za zapahi – Osumljeni vlomov in tatvin

Za krajane Leskovca in Rake smo iz krške postaje milice dobili razveseljivo vest: miličniki so namreč v noči na 21. 2. prijeli skupino petih mladoletnih Romov iz naselij Rimš in Topol pri Veliki vasi, ki so dolgo povzročali zgago in sejali strah med prebivalci.

Za zapahi so se znašli 20-letni B. B., 16-letni V. K., 19-letni Z. B., ter 15-letna I. B. in M. J. Skupina, vodi jo B. B., ki je bil na begu iz mladoletniškega zapora v Celju, ima na vesti več kaznivih dejanj. Tako Rome utemeljeno sumijo večje-ga števila vlomov v vinske hrame in druge stavbe, niso pa se odrekli tudi perutnini, denarju, včasih pa so posegli celo po motornih vozilih. Skupno število kaznivih dejanj zaenkrat znaša 28, vendar

morda še četrtega del. Delala je, dokler je mogla. Takrat so se vsi razumeli.

Nestrpnost se je začela, ko je prišla k hiši nevesta. Teta ni imela več sredstev za preživljanje. Pomagali so ji skrbstveni organi, sodišče, krajevna skupnost, pa tudi nečak je moral nekaj dajati. Če ne bi bilo razumevanja in pomoči sosedov, ostalih nečakov in občine, bi morda Johanca kar od lakote umrla.

Teta Johanca pa je, dokler je mogla, pomagala vsem, tudi

NA ŽABE LE Z DOVOLJENJEM

Od letos dalje je dovoljeno loviti žabe na območju občine Kočevje le s posebno dovolilnico. Izdaja jih Ribiška družina, naprodaj pa so v pisarni Turističnega društva (avtobusna postaja). Dnevna karta velja 50 din, na dan pa je dovoljeno ujeti le 30 žab. Žab pa kljub temu ni dovoljeno loviti vse leto: sekulja oz. plavček je zaščiten od 1. do 31. marca; zelena žaba pa v tekočih vodah vse leto, v stoječih od 1. aprila do 31. maja. Lov na žabe kontrolirajo ribiški čuvaji in drugi organi.

Smrt na cesti

Vinjenega upokojenca podrl avto

Huda prometna nesreča, ki je terjala življenje upokojenca Rudolfa Bevca, se je zgodila 23. februarja ob 20.40 na Reški cesti v Kočevju. Rudolf Bevc iz Reške 16 a Kočevje se je tisti večer vračal domov iz bližnjega bifeja Društva upoko-jencev. Po izjavi prič ni bil trezen. Med potjo domov je padel na cesto. Vstati mu je pomagala Djurdja Sercer, ki je šla mimo.

24-letni voznik osebnega avta Stane Tomšič iz Mahovnika 17 pri Kočevju pa pravi, da je Bevca zagledal šele na razdalji 7 do 8 m na levi strani desne polovice ceste in da se je Bevc prav tedaj pobiral. Zadel ga je in zbil 27 m daleč, avto pa je ustavil še 19 m dalje. Kaže, da je vozil s hitrostjo 60 – 70 km na uro.

Voznika so preizkusili z alko-testom, ki je pokazal, da je bil trezen. Pešču Bevcu, ki je umrl na kraju nesreče, so odvzeli vzorec krvi za analizo. Kaže, da je nesreči botrovala neprevidna vožnja in seveda nepredvidna hoja po cesti. Na vozilu je škoda za okoli 2.000 din. O bifeju Društva upoko-jencev tokrat ne bi izgubljali besed, ker smo o njem že večkrat pisali. Bralce naj spomnimo le, da je smrt doletela že veliko upoko-jencev in drugih, ko so se vračali prav iz tega bifeja. Največ jih je končalo v Rinži, nekaj pa tudi na druge načine. J. PRIMC

partizanom. In najstarejši nečak je komaj 18 let star daroval življenje za svobodo, za razumevanje med ljudmi, za človeške odnose, za pravice tistih, ki delajo.

Teta Johanca je, dokler je mogla, delala, gospodarila in tudi počutila se je kot gospodarica. Kot hlapec Jernej je tudi ona menila, da ima pravice iz nekdanjega, minulega dela. Pa ni bilo dosti pravic. Napol slepa in v pogosto nezakurjeni sobi je težko vzdržala. Pa bi gotovo tudi to potrpežila, ko bi bilo več razumevanja, človečnosti, dobrote. Zato je 90-letna morala iz svoje rojstne hiše v dom počitka.

In kaj naj rečemo za konec? Večen je boj in večno je nerazumevanje med starimi in mladimi. Vendar bi moralo vse to le ostati v mejah človečnosti. Vsi gremo za teto Johanco, tudi mladi in najmlajši. Vsem se lahko zgodi kaj podobnega, kot se je teti Johanci, tudi tistim, ki niso pokazali dovolj razumevanja zanjo, ko je bila še živa ali mrtva. Vendar kljub temu le ne smemo biti toliko nečloveški, da bi komu kaj takega privoščili.

JOŽE PRIMC

SLAVNI ČASI – Novomeški jamarji po uspešni akciji. (Foto: arhiv DL)

Novomeščani v jame!

Po desetih letih mrtvila jamarjski klub „Vinko Paderšič-Batreja“ oživlja dejavnost – Bo nekdanja slav oživljena?

V ponedeljek, 6. marca, bo ob 17.30 v novomeški sindikalni dvorani občni zbor Jamarjskega kluba „Vinko Paderšič-Batreja“. Resnici na uho povedano, niti ne gre za občni zbor, marveč za „ponovno“ ustanovitev kluba, za katerega je še pred desetimi leti vedel vsak slovenski jamar.

Novomeški jamarjski klub so ustanovili leta 1962. V najboljših časih je štel več kot 30 članov, kar (to vedo jamarji) ni ravno malo. Novomeški jamarji so se udeleževali jamarjskih akcij v Bolgariji in Italiji, kostonjeviška jama jim dolguje turistično odkritje. Tisti čas je bilo na Dolenjskem zanimanje za jamarstvo tako močno, da so imeli Novomeščani sekciji v Kostanjevici in Črnomlju. Novomeški jamarji so analizirali vode, sledili vodne tokove, risali brezna.

Dela je bilo obilo, na Dolenjskem je v seznamu okoli 600 kraških jam. Kako malo je raziskanih! Koliko je še neodkritih? Tedanji novomeški jamarji so se trudili – in izumrli. Nesreča v gorah je vzela življenje prepričanemu jamarškemu zanesenjaku, drugi je šel s trebuhom za kruhom na tuje, tretji se je odločil za študij, četrti se je zaljubil. Celov jamarstvu velja, da brez loko-

motive ni vlaka. Porazgubili se kot voda v puščavi. Letos bodo novomeški jamarji začeli znova. Star jamarje, srednješolsko mladina, ljubitelji narave, radovedneži in sploh vse in vsakogar vabimo na že omenjeni občni zbor Jamarjskega kluba „Vinko Paderšič-Batreja“. Povedati ji treba, da občni zbor ni sklicen po sili razmer. Pobudniki so nekdanji člani, ki so slav novomeškega jamarstva ponovno čez občinske in republiške meje, člani, ki jim je nerodno, da v Novem mestu ni več jamarstva in jamarjev.

NEVARNA „ZABA VA V AVTOBUSU

Novomeški miličniki so 27. zvečer pridržali do iztreznitve „trojko“ Mulaličev iz okolice Bosanjske Krupe, sicer pa na začasnem delu v Avstriji. Potovali so z avtobusom na progi Ljubljana-Bihač, vsi močvirni vinjeni. Alkohol in njihova vroča krvnost pa sta jih v hipu naredila za nepriljubljene potnike v avtobusu. Nedostojno so se obnašali do potnikov, jih motili, celo šoferja niso pustili na miru. Temu tako ni preostalo prav nič drugega, kot da na pomoč poklical novomeški miličnike, ki so vročekrvno trojko odpeljali na hladno, poleg tega pa bodo morali še na zagovor pred sodnika za prekrške.

TG 605 SERIJA 70 **IGOR** NOVO NIZKOPROFILNA GUMA Z JEKLENIM PASOM